TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (1202) 1973 VASARIO - FEBRUARY 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Negęstanti ugnis

Kitataučiai, kurie iš arčiau pažįsta mūsų gyvenimą, neretai pastebi, kad lietuviai turi savyje įsidėmėtiną pasiryžimą išlikti tautiniu požiūriu betkokiose sąlygose. Mums patiems sunku save vertinti. Kartais, kasdienio gyvenimo dulkių paveikti, lyg pradedame abejoti tos dvasinės vertybės turėjimu. Bet užeina audra, išneša dulkes, ir mūsų lietuviškos dvasios gelmėje rusenanti negęstanti tautinė ugnis prasiveržia — kartais stipriau, kartais silpniau, o kartais ir tokia didele liepsna, kuri nužaibuoja per visą pasaulį. Pavyzdžių turime tiek praeityje, tiek dabartyje.

Štai praėjusiame šimtmetyje, kai Lietuva, anot Baranausko, "buvo ir tamsi ir juoda", kai sulenkėjusi inteligentija nuėjo pas svetimtaučius, — tautos išnykimo pavojus atrodė toks didelis ir realus, kad net vokiečiai mokslininkai pradėjo užrašinėti mūsų kalbos ir dainų pavyzdžius, kaip mokslui brangius žūstančios tautos turtus. Bet tautinė mūsų ugnis tebebuvo gyva. Ir kai rusas okupantas pertempė stygą, paliesdamas ne tik tautinius, bet ir religinius lietuvio jausmus, — užsiliepsnojo Kražių skerdynės, nuaidėjusios per visą pasaulį. Su ginkluotais caro kazokais kovėsi beginklis ir mažamokslis lietuvis kaimietis, kurio vienintelis ginklas buvo jo tautinė ir religinė dvasios stiprybė.

Kitas pavyzdys iš naujosios istorijos — nepriklausomos Lietuvos tragedijos metų. Kai raudonieji tankai riedėjo Lietuvos laukais, kai didieji mūsų užsienio "globėjai" nepanoro ištiesti pagalbos rankos ir paliko mus savo likimui, atrodė, kad viskas, ką statėme, viskas, kuo tikėjome, sugriuvo kaip kortų namelis. Tačiaus viskas nesugriuvo, nes tai buvo ne kortų namelis, o stiprus nepriklausomybės laikais išaugęs pasiryžimas laisvai gyventi. To pasiryžimo vedami, susibūrė partizanai. Pasaulio galiūnai, greiti viską pirkti ir parduoti, neišgirdo mirštančių miško kovotojų balso. Politinis kortų lošimas jiems pasirodė patogesnis. Bet lietuviškoji tautinė ugnis ir po partizanų tragedijos liko nesunaikinta. Partizanai mirė, bet jų uždegtas laisvės žiburys pasiekė širdis tų, kurie partizanų kovų laikotarpyje tebebuvo vaikai. Praėjo eilė metų, ir tas žiburys suliepsnojo Kalantos ugnimi. Suliepsnojo tiek stipriai, kad šį kartą jį pamatė ir pasaulio didieji.

Taip, Lietuva nemirė nei anoje, nei šioje Atlanto pusėje. Anoje pusėje lietuvybė, kaip tas žiemkenčio grūdas, kantriai laukia, sušalusioje žemėje paslėpęs gyvybę. Laukia ateinančio pavasario: "Išeinančio rudens dienas praleisim, kartu kentėsime žiemos speigus, kartu ir vėl pakilsime, kai žemė naujam gyvenimui atbus". Tai okupuoto lietuvio žodis žiemkenčio grūdui, žodis, pasakytas slaptoje dabartinės Lietuvos poezijoje.

Šioje Atlanto pusėje gyvenimo dulkės taip pat gali stipriai slopinti lietuviškąją ugnį. Čia trūksta vėjo, trūksta audros. Visdėlto toji ugnis tebėra. Ji glūdi motinoje, mokančioje savo vaiką pirma lietuviškai, o paskui angliškai. Ji rusena tėve, savaitgaliais vežiojančiame vaikus į lietuviškąją mokyklą ir organizacijų susirinkimus. Ji yra gyva rašytojuose, menininkuose, visuomenės veikėjuose, mokytojuose, skiriančiuose savo brangaus poilsio valandas lietuviškai kūrybai ir veiklai. Ji dvelkia jaunime, kuris buriasi į lietuviškus junginius, diskutuoja, šoka ir lietuviškai dainuoja.

Lietuviškoji ugnis tebėra gyva. Ji degė daugelį šimtmečių įvairiose sąlygose, ji rusena ir dabar. O jeigu kaikur ją prislopino sunki nelemtis, nuovargis, svetima įtaka, tai Vasario Šešioliktoji teikia progą iš naujo ryžtis ir duoti lietuviškajai ugniai daugiau gaivaus oro bei naujo vėjo. Sustiprėjusi visų širdyse tautinė ugnis nušvies kelią ir į naują Lietuvos nepriklausomybę.

A. Rinkūnas

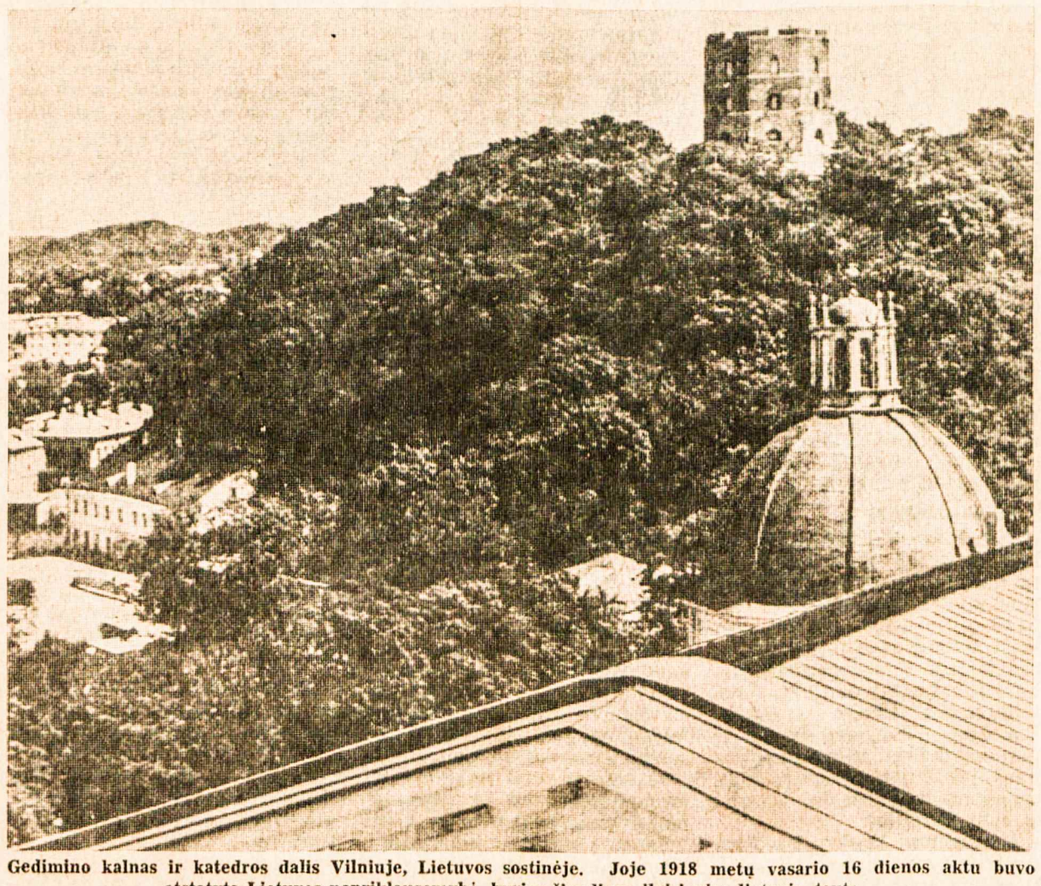

Gedimino kalnas ir katedros dalis Vilniuje, Lietuvos sostinėje. Joje 1918 metų vasario 16 dienos aktu buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė, kurios šiandieną ilgisi visa lietuvių tauta

Naujasis rusų jungas Lietuvoje

Pasikalbėjimas su VLIKo pirmininku dr. J. K. Valiūnu

Vasario 16 proga pateikėm VLIKo pirmininkui eilę klausimų, į kuriuos jis čia ir atsiliepia. Red.

— Norėtume, kad po ilgesnio laikotarpio painformuotumėte mūsų skaitytojus apie dabartines Lietuvos laisvinimo aktualijas. Pirmiausia leiskite paklausti, ar esate patenkintas Lietuvos laisvinimo raida, t. y. ar jis vyksta pageidaujama linkme, daro pažangą, ar silpnėja?

— Lietuvos laisvinimo darbas jau nuo pat antrojo karo pabaigos buvo sunkus, bet tuomet visi viltingai laukėme taikos konferencijos, kuri turėtų grąžinti Pabaltijo valstybėms nepriklausomybę. Kaip žinote, tuojau po karo paaiškėjo, kad Sovietų Sąjunga nesilaiko sutarties su sąjungininkais, pagal kurią turėjo būti atstatyta nepriklausomybė visų prieš antrąjį pasaulinį karą Europoje buvusių nepriklausomų valstybių. Deja, taikos konferencija iki šiol neįvyko, ir rusai mėgina užslopinti balsus, reikalaujančius Pabaltijui nepriklausomybės. Žinant tuos faktus, galima suprasti ir sunkumus, su kuriais tenka susidurti mūsų darbuose. Aplamai, aš esu patenkintas, kad į Lietuvos laisvinimo darbą įsijungia nauji, jauni, pajėgūs žmonės, bet pageidaučiau, kad, ypač jaunieji intelektualai, į šį darbą įsijungtų dar energingiau.

— Esate daug keliavęs, turėjęs ryšių su pasaulio sostinėmis. Ar po 30 metų viešoji pasaulio opinija yra palankesnė sovietų pavergtų tautų laisvinimui?

— Viešoji pasaulio opinija šiandien yra palanki kiekvienai pavergtai tautai ir, kaip žinote, pirmoj eilėj reikalauja taikos ir pilnų žmogaus teisių visiems.

— Ar tikite, kad pavergtos tautos, jų tarpe ir lietuvių (Lietuvoje) artimoje ateityje gali susilaukti nepriklausomybės? Jei taip, kuriuo keliu — evoliucijos, revoliucijos, karo?

— Kad Lietuva bus laisva, aš visiškai neabejoju. Bet vyksmas pradžioj bus evoliucinis, o vėliau greičiausiai revoliucinis.

— Kurie tarptautiniai veiksniai Lietuvai nepriklausomybę artina ir kurie tolina? Ar lietuviai savo veikla gali įtaigoti tuos pozityviuosius veiksnius?

— Lietuvos nepriklausomybę artina Vakarų Europos sustiprėjimas. Šiandien pasaulyje yra ne dvi didžiosios jėgos, bet jau į jų tarpą reikia įrikiuoti apsijungusią Vakarų Europą, Japoniją ir Kiniją. Lietuvos nepriklausomybę tolina kaikurių intelektualų galvojimas, jog Sovietų Sąjungoj viešpatauja laisvė ir džiaugsmas. Tai iš dalies yra sovietų propagandos padarinys. Ir čia yra mūsų pareiga įtaigoti užsieniečius visame pasaulyje, skelbti jiems teisybę apie Rusijos imperializmą, mūsų tautos naikinimą ir okupuotos Lietuvos troškimą būti nepriklausoma.

— Ar įvykiai Lietuvoje (R. Kalantos ir kitų susideginimai, demonstracijos . . .) turėjo įtakos pasaulio opinijai?

— Paskutiniųjų metų įvykiai Lietuvoje susilaukė labai didelio atgarsio visame pasaulyje. Vien Italijoj iš itališkos Eltos, kurią leidžia VLIKas, italų spauda įsidėjo virš 1200 straipsnių. Visa didžioji Amerikos spauda taip pat rašė apie tuos įvykius. Dar niekuomet po Lietuvos okupacijos laisvasis pasaulis nerašė ir nekalbėjo tiek daug, kaip praėjusiais metais. Toks pasaulio opinijos palankumas mums, aišku, labai nepatinka rusams.

— Kokie yra VLIKo santykiai su baltiečiais ir kitomis tautybėmis pavergtų tautų laisvinimo srityje? Ar yra bendras sovietų pavergtų tautų frontas?

— VLIKo santykiai su baltiečiais ir kitomis pavergtomis tautomis yra geri. Kaip jūs žinote, 1972 m. lapkričio 18 d. VLIKo iniciatyva Niujorke buvo įsteigta Baltijos Tautų Santalka politinei veiklai koordinuoti. Mes turime įvairiuose kraštuose, taip pat kaip ir Kanadoj, gerai veikiančias baltiečių organizacijas, tačiau stigo koordinacijos visame pasaulyje ir taip pat vieneto, kuris, reikalui esant, galėtų kalbėti visų baltiečių vardu. Bendras sovietų pavergtų tautų frontas reiškiasi per Pavergtųjų Europos Tautų Seimą (ACEN). Mes su juo artimai bendradarbiaujame.

— Nemažai rašoma apie Europos saugumo konferenciją Helsinkyje, kur sovietai nori išgauti savo užgrobimų įteisinimą tarptautinėje plotmėje. Kas daroma Lietuvos teisėms apginti? Ar nepriklausomos Lietuvos veiksniai galės joje vienokiu ar kitokiu būdu dalyvauti?

— Nepriklausomos Lietuvos veiksniai Helsinkio konferencijoje negalės dalyvauti, nes su tuo jokiu būdu nesutinka Sovietų Sąjunga. Mes, kaip žinote, paruošėme išsamų memorandumą, kuris Vakarų valstybių buvo palankiai sutiktas, ir buvome užtikrinti, kad Europos saugumo konferencijos metu sovietų noras gauti Pabaltijo tautų okupacijos pripažinimą nebus patenkintas. Mes šiuo klausimu labai artimai bendradabiaujame su estais, latviais ir bendromis jėgomis darome, kas mūsų sąlygose įmanoma.

— Lietuvos laisvinimo veikloje daug reikšmės turi spauda, radijas, televizija. Ar lietuvių veiksniai, ypač VLIKas, gali tomis priemonėmis pakankamai pasinaudoti?

— Mūsų spauda, radijas ir televizija perdaug mažai informuoja apie VLIKą ir jo veiklą. Čia labiausiai yra kaltas VLIKo kuklumas, nes nenorime perdaug savo veikla afišuotis. Būtų labai gerai, jei spaudos, radijo bei televizijos darbuotojai į tai atkreiptų atitinkamą dėmesį.

— Ar informacijos srityje nenumatomos reformos? Rodos, JAV gimęs kun. K. Pugevičius yra pateikęs projektą bendro baltiečių informacijos centro. Kaip į tai žiūrite?

— Vienas iš Baltijos Tautų Santalkos pirmųjų uždavinių ir yra Pabaltijo Informacijos Centro įsteigimas. Tas centras nebus Santalkos vadovaujamas, bet Santalka ruošia konkrečius planus padėti tiems, kurie tokį centrą įkurtų. Vienintelis sunkumas, tą klausimą principe sutarus, yra pinigai.

— Vis nesibaigia Brazinskų byla. Kas kliudo jos išsprendimui ir ar yra pagrindo tikėtis, kad ji netrukus bus išspręsta lietuviams palankia prasme?

— Brazinskų bylą visokiomis priemonėmis uždelsė rusai. Mes tikimės, kad byla bus sprendžiama artimoje ateityje ir kad teisė bus Brazinskų pusėje.

— Pagaliau leiskite paklausti, ar VLIKas, kuris vadovauja Lietuvos laisvinimo veiklai, turi pakankamas finansines, politines, teisines ir kitas sąlygas savo uždaviniams vykdyti? Ar visuomenės parama visais atžvilgiais pakankama? O gal VLIKas nepakankamai dėmesio rodo visuomenei?

— VLIKas rodo labai daug dėmesio visuomenei. Vienas iš to fakto įrodymų yra tas, kad mes VLIKo seimus jau treji metai šaukiame ne Niujorke, nes norime supažindinti visuomenę artimiau su VLIKo veikla bei VLIKo darbuotojais. Sekantis VLIKo seimas š. m. gruodžio 1—2 d. d. įvyks Toronte.

Visuomenės parama nėra visais atžvilgiais pakankama. Mums reikia daugiau talkos ir daugiau finansinės paramos. Aš šia proga noriu padėkoti Kanados lietuviams už parodytą duosnumą Tautos Fondui ir tikiuosi, jog ši parama stiprės. VLIKas turi politines ir teisines sąlygas savo uždaviniams vykdyti, tik reikia daugiau lietuviškos energijos ir pasiryžimo mūsų veiklai paremti. Mūsų pavergta tauta su dideliu dėmesiu seka mūsų darbus ir prašo, kad veiktume dar daugiau ju visu labui. Okupuotos tautos laisvės troškimas mus visus įpareigoja, ir todėl prašau visus kaip galint veikliau prisidėti prie VLIKo darbų.

Pasaulio įvykiai

TAIKOS PRIEŽIŪROS KOMISIJA P. VIETNAME VIS DAR NEGALI PRADĖTI DARBO, nes lig šiol nėra pilnai įgyvendintos karo paliaubos. Iš kanadiečių, lenkų, vengrų ir indoneziečių sudarytos komisijos pirmininku šį mėnesį yra kanadietis diplomatas M. Gauvin. Spaudos konferencijoje jis apgailestavo, kad Paryžiaus derybose nebuvo nustatytos ir sutartin įtrauktos demarkacinės linijos tarp komunistų ir P. Vietnamo kariuomenės dalinių. Šį painų klausimą dabar turi išspręsti jungtinės karinės komisijos abiejų Vietnamų, partizanų ir JAV karininkai. Į daugelį vietovių abi kariaujančios pusės reiškia pretenzijas ir tęsia karinius veiksmus, kurie betgi jau yra gerokai sumažėję. Kol nebus demarkacinių linijų ir tikrų karo paliaubų, neįmanoma jokia taikos priežiūra. Demarkacinių linijų mintis beveik neįgyvendinama, nes tarp komunistų ir Saigono kariuomenių nėra vientiso fronto, tik po visą kraštą išmaišyti kovos židiniai. Logiškesnis žingsnis Paryžiaus sutartyje būtų buvęs komunistų pasitraukimas į šiaurinę P. Vietnamo dalį, Saigono kariuomenės — į pietinę. P. Vietnamo prez. N. V. Thieu taip pat konstatavo, kad po dviejų savaičių nuo sutarties pasirašymo vis dar nėra karo paliaubų. Pasak prez. N. V. Thieu, komunistai tęsia puolimus, į kuriuos yra priversta reaguoti jo kariuomenė. Kol vyksta kautynės ir pozicijų keitimas, niekas negalės nustatyti demarkacinių linijų ir vadovautis taikos sutarties paragrafais. Laose komunistai užėmė premjero S. Phoumos kariuomenės pagrindinę tiekimo bazę šiaurinėje dalyje prie Burmos pasienio. Vašingtone kalbama, kad H. Kissinger ir komunistų vyriausias derybininkas L. D. Tho padarė žodinį susitarimą tęsti karinius veiksmus Laose ir Kambodijoje, kol paliaubų nesutars tų kraštų vyriausybės su komunistų partizanais. Tik paskelbus paliaubas, įsigalios pasirašytos taikos sutarties XX paragrafas, draudžiantis svetimų valstybių karinę veiklą minėtuose kraštuose.

SUSIRŪPINIMAS ATEITIMI

JAV pasitraukimas iš P. Vietnamo gali sustiprinti Sovietų Sąjungos svorį Azijoje. Komunistinės Kinijos diplomatai, dar taip neseniai keikę "amerikietiškąjį imperializmą", dabar vis garsiau ima šnekėti, kad JAV turėtų palikti Tailandijoje savo bombonešius ir VII laivyną Azijos vandenyse. Indonezijos, Malezijos, Filipinų, Singapūro ir Tailandijos sudaryta Pietryčių Azijos Tautų Draugija svarsto šios srities neutralizavimą su tvirta didžiųjų valstybių garantija. Šiam sumanymui pritaria ir naujasis Australijos darbiečių partijos premjeras G. Whitiam, vasario pabaigoje planuojąs vizitą Indonezijai. Jis taipgi pranešė, kad Australija neatšauks savo kariuomenės dalinio iš Singapūro, kur jis buvo nusiųstas pagal kadaise su Singapūru, Britanija, Malezija ir N. Zelandija pasirašytą sutartį, kuri dabar jau yra netekusi didesnės reikšmės dėl Britanijos pasitraukimo iš Azijos. Singapūre Britanija paliko tik 2.500 karių ir juos ten laikys tol, kol jie bus reikalingi. Australijos premjeras G. Whitlam taipgi pažadėjo Singapūrui atsiųsti į šią salą keletą australų kovos dalinių apmokymui ir manevrams. Indija, ilgus metus buvusi Ženevos konferencijoj sudarytos Vietnamo kontrolės komisijos nare, dabar yra nepatenkinta, kad nebuvo pakviesta nei į taikos priežiūros komisiją, nei į tarptautinę konferenciją Paryžiuje Vietnamo taikai užtikrinti. Kvietimo negavo ir Japonija, bet ji tikisi su kaupu atsiimti savo vyriausybės abiejų Vietnamų atstatymui pažadėtą bilijoną doleriu. Japonų apskaičiavimu, abiejų Vietnamu atstatymui bus išleista $12-15 bilijonu, kuriu 10-20% atsidurs Japonijoje už parduotus sunkvežimius, įvairias mašinas, plieną bei kitas medžiagas.

KARIAI IR TANKAI

Vakarų žvalgybos duomenimis, Sovietu Sąjunga į R. Vokietiją ir Čekoslovakiją atsiuntė beveik 2.000 naujų "T-62" tankų, padidindama bendrą jų skaičių iki 8.000. Atlanto Sąjunga šiame centriniame fronte turi tik 5.200 tankų, kurie savo kokybe yra pranašesni už sovietinius. Karių skaičiumi Varšuvos Sąjunga taip pat gerokai pralenkia Atlanto Sąjunga. Šie duomenys iškilo ryšium su Vienoje prasidėjusiais pasitarimais abiejų sąjungų kariuomenėms sumažinti. Žvalgybos pranešimas sujaukė vakariečių turimus Varšuvos Sąjungos kariuomenės bei ginklų apskaičiavimus ir taipgi privertė suabejoti, ar ateityje bus įmanoma patikrinti Varšuvos Sąjungos įsipareigotą kariuomenės mažinimą.

PASKELBĖ RINKIMUS

Airijos respublikos premjeras J. Lynch paskelbė parlamento rinkimus vasario 28 d., nors kraštą jis dar galėjo valdyti 16 mėnesių. Jo "Fiana Fail" partija 144 vietų parlamente turėjo tik 70 atstovų ir buvo remiama kelių nepriklausomų atstovų. Premjeras J. Lynch tikisi sustiprinti savo pozicijas, kad galėtų imtis veiksmingesnės politikos Š. Airijos ir Bendrosios Rinkos klausimais. Š. Airijoje praėjusią savaitę vėl pagausėjo susikirtimai tarp britų kariuomenės, protestantų UDL ir katalikų IRA organizacijų. Pirmą kartą britų kariuomenė suėmė 7 protestantus, pasinaudodama internavimo įstatymu, kuris lig šiol buvo taikomas tik katalikams. Suėmimas tuojau pat išsaukė masinį protestantų streiką. Nuo 1969 m. Š. Airijoje jau yra žuvę 710 airių ir britų karių. Britanijos vyriausybė savo planus Š. Airijai žada paskelbti kovo mėnesį.

LAIMĖJO BE RINKIMŲ

Kipro prezidentas arkiv. Makarios trečią kartą buvo paskelbtas prezidentu penkeriem metam. Vasario 18 d. turėję įvykti rinkimai buvo atšaukti, kai nustatytu laiku neatsirado kito kandidato. Už Kipro prijungimą prie Graikijos kovojantieji gen. G. Grivo pogrindininkai puldinėja policijos nuovadas ir telkia ginklus. Jungtinių Tautų žinioje esančio kanadiečių kariuomenės dalinio vadas plk. J. Allan nuogąstauja, kad vėl gali prasidėti kovos tarp graikų ir turkų kilmės kipriečių.

RADO BORMANNO KAULUS?

Nuo pat II D. karo pabaigos spaudoje netrūko pranešimų, kad A. Hitlerio pavaduotojas M. Bormannas tebėra gyvas užsienyje, nors liudininkai teigė, kad jis žuvo Berlyno griuvėsiuose. Teisminės medicinos instituto vadovas dr. H. Spengler, ištyręs apytikrėje M. Bormanno žuvimo vietoje rastą skeletą, paskelbė, kad šie palaikai tikrai yra M. Bormanno. Tokias išvadas dr. H. Spengler padarė remdamasis dantų nuotraukomis, kaukolės išmatavimu ir raktikaulio lūžiu, kurį turėjo M. Bormannas. Jo mirtį, atrodo, patvirtina ir Izraelio žvalgybos visiškas abejingumas gandams apie M. Bormanno pasirodymus P. Amerikos kraštuose.

POLITINĖ KRIZĖ

Urugvajaus kariuomenė ir aviacija privertė prezidentą J. M. Bordaberry atleisti iš pareigų krašto pasaugos ministeriu paskirtą 73 metų amžiaus atsargos gen. A. Francese, kuris norėjo pakeisti kariuomenės ir aviacijos vadus. Nuo atviro sukilimo prezidentą J. M. Bordaberry išgelbėjo karo laivyno parama. Kariuomenė ir aviacija sostinėje Montevideo užėmė šešias radijo stotis ir per jas skelbia savo reikalavimus. Be gen. A. Francese pašalinimo, reikalaujama žemės reformos, teisingesnio uždarbių paskirstymo, griežtos kovos prieš didžiasias bendroves. Dešiniųjų pažiūrų prez. J. M. Bordaberry kraštą valdyti yra pradėjęs 1972 m. kovo 1 d. Su kariuomenės vadais jis jau turėjo kelis susikirtimus, kuriu priešpaskutinis buvo š.m. sausio mėnesi dėl nesąžiningų Montevideo miesto tarybos narių, parūpinusių gerai apmokamas tarnybas giminėms.

Kanados įvykiai

BEDARBIAI IR PAŠALPOS

Kanados statistikos duomenimis, š.m. sausio mėnesį bedarbių buvo 668.000. Sezoniniu masteliu matuojant, bedarbių skaičius nuo 6,7% 1972 metų gruodyje sumažėjo iki 6,2%. Operuojant sausais skaičiais, jis padidėjo 104.000 ir 1972 m. sausį prašoko net 23.000, pasiekdamas rekordą pastarųjų 12 metų laikotarpyje. Nedarbo draudos iždas taip ištuštėjo, kad premjero P. E. Trudeau vyriausybė buvo priversta kreiptis į parlamentą ir prašyti leidimo peržengti lig šiol numatytą $800 milijonų papildo ribą. Leidimas buvo gautas, bet jį uždelsė diskusijos parlamente ir senate, suvėlindamos nedarbo draudos čekių išsiuntimą. Nuo praėjusių metų spalio vyriausybė kas mėnesį nedarbo draudos iždą turėjo papildyti apie $113 milijonų. Opozicijos vadas R. Stanfieldas pasiūlė sušaukti federacinės ir provincinių vyriausybių pasitarimą nedarbo klausimu, bet premjeras P. E. Trudeau šį pasiūlymą atmetė.

Kanada suteikė pilną diplomatinį pripažinimą Š. Vietnamo komunistiniam režimui Hanojuje. Užsienio ministerio M. Sharp nuomone, šis žingsnis padės geriau atlikti savo įsipareigojimus kanadiečiams Vietnamo karo paliaubų komisijoje. Kanada dabar yra vienintelis šios komisijos narys, pripažįstantis abiejų Vietnamų dabartines vyriausybes. Lenkija ir Vengrija, komunistiniai komisijos nariai, pripažįsta tik Š. Vietnamą, o Indonezija — abu Vietnamus, bet oficialius ryšius turi tik su Š. Vietnamu. Premjeras P. E. Trudeau specialų raštą oficialaus pripažinimo klausimu pasiuntė Š. Vietnamo premierui P. V. Dongui. Karo paliaubų priežiūros komisijos kanadiečių grupės vadas M. Gauvin apie šį Kanados žingsnį painformavo P. Vietnamo premjerą gen. T. T. Chiemą. Kanados ambasadoriai nebus paskirti nė vienam Vietnamui — ryšius numatoma palaikyti per Ženevos konferencijoje sudarytos senosios kontrolinės komisijos kanadiečius narius. Oficialus Š. Vietnamo pripažinimas tokiu momentu, kai dar nėra išryškėję karo paliaubų rezultatai ir užtikrinta taika, gali tapti didele diplomatine klaida, jeigu nuo Š. Vietnamo karių ir partizanų pradės žūti kanadiečiai kariai P. Vietnamo džiunglėse.

Federaciniam parlamentui jau yra pateiktas įstatymo projektas suvaržyti nedarbo draudos piktnaudotojams. Pašalpų negaus dėl prasižengimų iš darbo atleisti ir savo noru pasitraukusieji. Prieš šį įstatymą jau pasisakė NDP socialistų vadas D. Lewis, nuo kurio paramos dabar priklauso liberalų vyriausybės likimas. Susikirtimą su socialistais gali sukelti ir finansų ministerio J. Turner pažadėtas vasario 19 d. paskelbti naujasis biudžetas. Nedarbui sumažinti premjero P. E. Trudeau vyriausybė greičiausiai bus priversta padaryti nuolaidu pajamu mokesčių srityje didžiosioms bendrovėms, kurias NDP socialistų vadas D. Lewis rinkiminiame vajuje buvo apšaukęs "corporate bums". Jo nuomone, jos jau ir taip beveik nemoka pajamų mokesčiu. Iš tikrųjų be tų nuolaidu didžiosiom bendrovėm neįmanoma išsiversti didėjančio nedarbo laikais — už sutaupytus nuo pajamų mokesčių pinigus jos steigia naujas ar plečia senąsias darbovietes ir tuo būdu didina darbu pasiūla.

Mirties bausmės panaikinimo pratęsimas federaciniame parlamente tebėra nepatvirtintas, bet

(Nukelta į 8-tą puslapį)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Šiais laikais žmogus** yra linkęs Dievą išjungti iš savo minčių bei veiksmų — pareiškė popiežius Paulius VI. Žmogus mano, kad Dievą gali ignoruoti apsiribojęs įvairiomis eksperimentinio mokslo šakomis, kurios savo tyrinėjimuose Dievo neliečia. Visdėlto modernieji mintytojai, net ir humanizmo puoselėtojai, yra linkę žmogų pastatyti Dievo vietoje. Toks žmogaus iškėlimas ir religinių jausmų nuslopinimas baigiasi anarchistine ir nihilistine iliuzija, kuri randama Amerikos marksisto filosofo Herbert Marcuse idėjose.

★ **1973 m. Valikano metraštis** rodo, kad 1972 m. gruodžio 1 d. iš viso Katalikų Bendrijoje buvo 4,149 vyskupai ir 116 kardinolų, kurių 2 kardinolais buvo paskirti Pijaus XI, 15 — Pijaus XII, 26 — Jono XXIII ir 73 — Pauliaus VI. Šiuo metu pasaulyje yra 2,172 vyskupijos, 1,977 titulinės vyskupijos, 101 prelatūra, 22 abatijos, 11 apaštališkųjų administratūrų, 84 apaštališki vikarijatai, 26 egzarchatai (rytų apeigų vyskupijos), 72 prefektūros, 26 kariniai vikarijatai ir 94 tautinės vyskupų konferencijos. 1972 m. mirė 4 kardinolai ir 89 vyskupai; 30 vyskupų bei arkivyskupų išėjo į pensiją; naujų vyskupų bei arkivyskupų buvo paskirta 122. Per tą patį laikotarpį Vatikanas užmezgė naujus diplomatinius ryšius su 73 valstybėm. Šiais metais metraštis išleistas vėl lotynų kalba, vietoj pastaruoju metu vartotos italų kalbos, kuri pasirodė nepraktiška, nes lotyniškai mokančių dvasiškių pasaulyje yra daugiau, negu itališkai.

★ **Specialioje konsistorijoje** kovo 5 d. Paulius VI paskirs 30 vyskupų bei arkivyskupų kardinolais. JAV-se kardinolais numatyti: arkiv. Humberto S. Medeiros, 57 m. ir arkiv. Timothy Manning, 63 m., Puerto Rico — arkiv. Luis Aponte Martinez, 50 m.; Polinezijoj — vysk. Pius Taofinu, 49 m.; Kenijoj — arkiv. Maurice Otunga, 50 m.; Konge — arkiv. Emile Biayenda, 45 m.; Lenkijoj — arkiv. Boleslaw Kominek, 67 m. Taipgi į kardinolais bus pakelti 8 Italijos vyskupai, po du — Prancūzijos, Ispanijos, Australijos, Brazilijos ir po vieną Vokietijos, Portugalijos, Pakistano, Kolumbijos, Argentinos, Meksikos ir Japonijos.

★ **Prancūzija** šiuo metu išgyvena ypatingą nukrikščionėjimo bangą, pasak prancūzų sekretoriato netikintiesiems pirmininko kun. Jean-François Six. Per paskutiniuosius trejus metus labai paaugo netikinčiųjų skaičius jaunimo tarpe. Ypatingai didelis skaičius netikinčiųjų jaunuolių yra "pažangiose" šeimose, kai tuo tarpu "konservatyvios" šeimos tokių jaunuolių turinčios nedaug. 84% suaugusių Prancūzijos gyventojų prisipažįsta esą katalikai, tačiau tik 37% tiki, kad Kristus yra Dievas.

★ **Jeruzalės lotynų apeigų patriarchatas,** atgaivintas prieš 130 metų, tuo metu turėjo tik 4,141 tikintįjį. Šiuo metu jis turi 50,795 tikinčiuosius ir 56 parapijas. 30 parapijų yra Izraelyje, 22 — Jordane ir 4 — Kipre. Pranciškonai vienuoliai, kurie ten darbuojasi nuo 1333 m., aprūpina 13 parapijų ir turi 180 savo vienuolių. Antra savo skaičiaus didumu ten esanti vienuolija yra saleziečių, turinti 98 kunigus. Patriarchate veikia 34 parapijinės mokyklos, kuriose mokosi 11,312 mokinių.

★ **Švedijos religinės sociologijos institutas** paruošė studiją, kuri rodo, kad 77% švedų tiki, jog tikėjimas į Kristų gali pakeisti žmogaus gyvenimą, o 39% mano, jog švediškoji bendruomenė pasikeistų, jei tikėjimas į Kristų būtų labiau paplitęs. Tačiau 41% pasisakė, jog Kristus buvęs tik žmogus, o 26% Jėzaus istoriškumu abejoja.

★ **"L'Osservatore della Domenica"**, Vaticano savaitraštis, paskelbė, kad Paulius VI, pasisakydamas už taiką Vietname, taipgi pasisakė už religinę laisvę komunistiniuose kraštuose.

★ **Du ortodoksų kunigai**—Vsevolod Špiller ir Dimitri Dubko Sov. Sąjungoje buvo atleisti iš kunigiškų pareigų ir pasiųsti "į pensiją" už aktyvų reiškimąsi jaunimo tarpe. Tai naujos sugriežtintos komunistų politikos vaisius rusų ortodoksų Bendrijos atžvilgiu. Patį "atleidimą" atliko komunistų valdžios įsakyta ortodoksų hierarchija.

★ **Komunistinės Čekijos radijas** pranešė, kad kun. Jaroslav Studeny, 49 m., krikščioniškojo meno žinovas, nuteistas 4,5 metų kalėjimo už nelegalų religinių knygų pardavinėjimą. Jis prisipažinęs, jog įvairiais būdais multiplikavęs ir pardavęs religinių knygų už $4,000. Gautus pinigus su vietinės hierarchijos pritarimu jis aukojęs šventovių restauravimo fondui.

★ **Piktosios dvasios** didžiausias ginklas esąs žmonių tikėjimas, kad piktoji dvasia neegzistuoja—pareiškė demoniškų apsėdimų bei egzorcizmo ekspertas kun. John J. Nicola, 43 m. Jis turi keturis magistro laipsnius iš įvairių mokslinių sričių ir savo didesnę mokslinio darbo dalį yra pašventęs piktosios dvasios reiškinių tyrinėjimams. Paskutiniu metu jis buvo techniniu patarėju filmo "The Exorcist". Jis yra įsitikinęs, kad piktoji dvasia tikrai kaikuriuos žmones apsėda ir gali būti išvaryta tiktai Katalikų Bendrijos egzorcizmo maldomis. Iš jo mokslinių tyrinėjimų paaiški, kad apie 98% apsėdimų atvejų, kuriuos jis tyrė, buvę natūraliai išaiškinami ir pagydomi, tačiau 2% atvejų tikrai buvęs piktosios dvasios apsėdimo apraiškos. Tie asmenys turėję paranoidinės šizofrenijos reiškinius — viename individe dvi asmenybės, kurių viena — normali, o kita — demoniška. Piktosios dvasios apsėdimo reiškiniai, anot kun. Nicola, esą šie: asmuo kalba tokia kalba, kurios nesimokė ir nesupranta; turi tam tikrą slaptos praeities ir ateities žinojimą; jo aplinkoj vyksta savo fizines jėgas viršiją gamtiniai reiškiniai, pvz. sunkių daiktų persikėlimas be jokios pagalbos iš vienos vietos į kitą arba visai jauno vaiko prakalbėjimas suaugusio žmogaus balsu bei mintimis. Pats egzorcizmo veiksmas galįs būti pavojingas pačiam kunigui, atliekančiam egzorcizmą. Fiziniai negalavimai, nervinis lūžis ar net demoniško apsėdimo perėjimas iš apsėstojo į egzorcizuojantį kunigą esą patvirtinti reiškiniai. Filmas "The Exorcist", pagamintas pagal tuo pačiu pavadinimu parašytą William Peter Blatty knygą, esąs paimtas iš tikro atsitikimo. Apsėstasis buvęs 14 metų liuteronas jaunuolis Vašingtono Mt. Ranier priemiestyje. To apsėdimo liudininkai ir egzorcistai buvo Georgetown universiteto jėzuitai. Dalis filmo todėl ir panaudoja Georgetown universiteto aplinką.

★ **San Salvador valstybėje** JAV jėzuitai darbavosi ir kunigų seminarijoje profesoriavo 57 metus, tačiau to krašto vyskupai dabar jiems įsakė išsikraustyti. Pasirodo, vyskupai paskutiniuoju metu tapo labai nepatenkinti jėzuitų perdideliu kišimusi į visokius įtartinos vertės socialinius bei politinius sąjūdžius ir tų sąjūdžių pažiūru skatinimu klierikuose.

Kun. J. Stš.

A✝A

Mortai Pliskevičienei

mirus, didžiame nuliūdime palikusį vyrą ALGĮ PLISKEVIČIŲ, vaikus — VYTAUTĄ, KĘSTUTĮ, BIRUTĘ, ALGIMANTĄ, JONUKĄ, motiną — STEFANIJĄ PETKŪNIENĘ ir seserį — ONUTĘ BUDININKIENĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su jumis liūdime —

Marija ir Liudas Borusai, Hamilton, Ont.
Agota ir Jonas Arštikaičiai, Brampton, Ont.

Kaip suomiai kovojo už laisvę?

P. LELIS

Šiandieną Suomija yra vienintelė Sovietų Sąjungos įtakoje esanti nekomunistinė valstybė, kuri savo neutralumu sugeba išlaikyti rusų spaudimą ir apribotą savo lasvę.

Geografinė padėtis, ypatingos krašto gamtos sąlygos ir gyventojų vieningumas kovojant už laisvę 1939-44 metais, pamokė rusus. Jie pamatė, kad su suomiais geriau gyventi taikoje. 1939 m. suomių ryžtingas pasipriešinimas rusams turėjo ryškios įtakos dabartinių suomių-sovietų santykių susiklostymui. Dėlto vertėtų tas suomių laisvės kovas, vadinamąjį "žiemos karą", čia prisiminti.

Įgulos Pabaltijy

1939 m. žlugus Lenkijai, Pabaltijo valstybės atsidūrė kritiškoje padėtyje. Sovietai ilgai nelaukė. Pirmiausia pasikvietė Maskvon estus, ir rugsėjo 28 d. privertė pasirašyti savitarpio pagalbos sutartį, pagal kurią įvedė Estijon 25.000 sovietų karių. Tokią pat sutartį spalio 8 d. turėjo pasirašyti Latvija bei priimti 30.000 sovietų karių, o spalio 10 d. tokią sutartį pasirašė ir Lietuva, nusiderėjus rusų karių skaičių nuo 35.000 iki 20.000. Tų trijų sutarčių skirtumas tik toks, kad iš Estijos ir Latvijos teritorijų nedideli rusais apgyventi plotai liko priskirti prie Sovietų S-gos teritorijos, o Vilnius su 6880 kv. km. plotu "grąžintas" Lietuvai. (Visas lenkų okupuoto Vilniaus krašto plotas buvo 32440 kv. km.).

Kietas riešutas

"Švelniai" susitvarkę su estais, latviais ir lietuviais, sovietai tikėjosi tokiuo pat būdu susitvarkyti ir su suomiais. Pradžioje jie siūlė suomiams tik pasikeisti kaikuriomis teritorijomis, nustumiant Suomijos sieną toliau nuo Leningrado, išnuomoti 30 metų Hanko pusiasalį, šiaurėje — Petsamo uostą ir perduoti kelias salas Suomijos įlankoje. Už tai jie žadėjo duoti suomiams dvigubai didesnį plotą rytų Karelijoj.

Deryboms į Maskvą buvo pasiųsti prityrę diplomatai — J. Paasikivi ir V. Tanner. Jie kietai derėjosi su rusais ir buvo triskart derybas nutraukę. Suomiai, tikėdami kad didžiosios valstybės, ypač JAV ir Skandinavija juos parems, sutiko tik su mažu sienos pakeitimu Karelijoj, bet griežtai atsisakė įsileisti sovietų įgulas Hanko pusiasalin. Tuo pat metu prezidentas Kallio ir užs. reik. min. Erko išvyko ieškoti pagalbos į Stockholmą, kur buvo susirinkę trys Skandinavijos karaliai. Skubiai sumobilizuota 250.000 kariuomenė, kuriai vadovauti paskirtas maršalas Mannerheimas.

Staigus puolimas

Deryboms galutinai nutrūkus, suomiai laukė sovietų ultimatumo, bet jo sovietai nepareiškė ir iš karto pradėjo puolimą aštuoniuose frontuose. Kartu su puolimu iš lėktuvų bombardavo didesnius miestus — Helsinkį, Turkų, Hanko.

Pirmas sovietų bandymas pralaužti Mannerheimo liniją Viipurio kryptimi nepavyko. Pasinaudodami Koivisto tvirtovės baterijomis, suomiai sudaužė 20 sovietų tankų ir sustabdė puolimą. Gruodžio 7 d. rusai pradėjo kitą didelį puolimą rytų srityje prie Taipalės upės. Ir čia suomiai sutiko juos stipria bunkerių ugnimi, paklodami 800 rusų.

Centriniame Karelijos fronte tik per vieną savaitę suomiai paėmė 128 sovietų tankus. Arktikos šaltis ir sniegas daug padėjo suomiams prieš mechanizuotus rusų karo pabūklus. Tankai ir šarvuočiai dideliame šaltyje ir giliame sniege negalėjo judėti ir likdavo įšalę kartu su jų įgulomis.

Perkirsti Suomiją

Į rytus nuo Ladogos ežero, Salmi fronte, rusams geriau sekėsi. Čia jie pasistūmėjo 60 km į Suomijos teritoriją. Mažesniuose šiaurės frontuose didesnių mūšių nebuvo, išskyrus žvalgų susišaudymą. Dviejuose tokiuose frontuose sovietai siekė didelių tikslų. Norėdami greičiau užbaigti karą, jie bandė perkirsti Suomiją į dvi dalis siauriausioje jos vietoje — tarp Suomusalmi, prie rytų sienos, ir Oulu, prie Botnijos įlankos. Tam tikslui jie pasiuntė dvi divizijas su tankais ir šarvuočiais — 36.000 karių. Tame fronte suomiai turėjo tik vieną nepilną, pulkininko Silasvuo vadovaujamą diviziją be jokių tankų. Rusų divizijos lėtai žygiavo per miškus atskiromis kryptimis, norėdamos apsupti suomius, susijungti už Kiant ežero ir žygiuoti kartu į Oulu. Suomiai, pasislėpę miškuose, iš šonų sekė tas divizijas, bet nesipriešino joms. Nakties metu prislinkdavo, susprogdindavo jau praeitus tiltus ir iššudydavo mažesnius rusų dalinius. Rusams atsitolinus nuo sienos 70 km, kiti suomių daliniai, sutartu laiku, atkirto prie sienos tiekimo kelius. Atskirtos nuo savo bazių, rusų divizijos negalėjo žygiuoti nei pirmyn nei atgal. Didžiausiame šaltyje ir sniege jos klaidžiojo po miškus, kol suomiai jas, susmulkintas į dalis, sunaikino.

Panašiai atsitiko ir Sallos fronte, iš kur sovietai norėjo pasiekti Kemijarvį ir Švedijos sieną prie Torneo.

Šių puolimų nepasisekimą belaisvis rusų karininkas taip pavaizdavo:

Didžiausias mūsų sunkumas buvo tas, kad mes negalėjome matyti suomių, kurie nepaprastai greit keisdavo savo pozicijas. Mūsų kolonos buvo tampriai sujungtos. Neturėjome greitai judančių apsaugos dalinių, o svarbiausia, nežinojome, kaip reikia šiame krašte kariauti.

Po dviejų mėnesių karo rusų nuostoliai buvo 150.000 karių, o suomių tik 10.000. Bet rusai nesigailėjo žmonių — siuntė naujus pulkus.

Savanoriai iš užsienio

1940 m. vasario mėnesį atvyko pirmieji savanoriai iš Švedijos ir Italijos. Daugiausia tai buvo lakūnai, kurių suomiams labai trūko. Italai lakūnai sėkmingai bombardavo Kronštato tvirtovę ir Leningradą. Tie savanoriai ir iš užsienio tiekiama karo medžiaga bei ginklai pakėlė suomių nuotaiką. Deja, toji pagalba buvo permaža ir pavėluota.

Karelijoj, tarp Viipurio ir Taipalės, visą laiką mūšiai ėjo tarp 100.000 suomių ir 500.000 rusų. Užėmus rusams Summą, Mannerheimo linija jau buvo įlaužta. Žiaurios kautynės vyko dėl Viipurio, kurį suomiai, vadovaujant gen. Oqvist, gynė iš paskutiniųjų. Norėdami apeiti Viipurio gynėjus iš užpakalio, rusai pasiuntė per užšalusios įlankos ledą tankus. Suomių lakūnai bombardavo ledą ir daug rusų tankų su įgulomis nuskendo. Tada rusai patys susprogdino ledą ir laivais siuntė kareivius į gynėjų užnugarį.

Nors rusai neįstengė paimti Viipurio, bet žymiai sustiprino savo pozicijas — visas įlankos pakraštys iki to miesto atsidūrė jų rankose, ir suomiai jau buvo priremti prie sienos.

Diplomatinės pastangos

Prasidėjus karui, suomiai kreipėsi į Tautų Sąjungą, prašydami sudrausti užpuoliką, bet konkrečios pagalbos nesulaukė. Kad Tautų Sąjunga pasmerkė užpuoliką ir išmetė jį iš narių tarpo, Suomijai maža buvo nauda. Vyriausybė visą laiką ieškojo kontaktų su rusais užbaigti karui, bet pradžioje sovietai nesileido į kalbas.

Vakarų sąjungininkai, siekdami atkirsti vokiečiams kelią Botnijos įlankoje ir tuo sukliudyti geležies rūdos gabenimą iš šiaurinės Švedijos, norėjo tuo žygiu ir suomiams padėti. Buvo jau paruošta 100.000 karių ekspedicija į Suomiją, bet Švedija ir Norvegija, bijodamos vokiečių, nesutiko tos kariuomenės per savo teritorijas perleisti. Sąjunginkai nebūtų žiūrėję į tas kliūtis, tačiau norėjo, kad Suomija formaliai paprašytų jų pagalbos.

Derybos ir paliaubos

Suomiai aiškiai numatė, jeigu paprašys vakariečių pagalbos, rusai pasidarys nesukalbami, gal ir vokiečiai įsikiš, o kol vakariečių pagalba ateis, Suomija bus sudorota. Dėlto jie pagalbos prašymą delsė. Užmezgė pasitarimus su sovietais per jų atstovę Stockholme Kolontai. Sovietai, nenorėdami išplėsti šio karo ir nepasitikėdami vokiečių neutralumu, pagaliau sutiko su suomiais derėtis ir prašė atsiųsti atstovus į Maskvą.

Sovietų sąlygos buvo žiaurios, bet suomiai, neturėdami išeities, jas priėmė ir 1940 m. kovo 12 d. pasirašė paliaubų sutartį. Tą pat dieną suomiai turėjo atsakyti Daladier į jo terminuotą raštą — prašyti vakariečių pagalbos . . .

Pagal paliaubų sutartį, Suomija neteko viso Karelijos pusiasalio su Viipurio miestu, viso Ladogos ežero pakraščio su Keksholmo ir Sartovala miestais, Žvejų pusiasalio, Sallos ir Petsamo sričių. Be to, turėjo išnuomoti sovietams Hanko pusiasalį jūrų bazei ir pratęsti geležinkelį nuo Kemijarvi iki Sovietų Sąjungos sienos tiesioginiam rusų susisiekimui su Švedija.

Iš perduotų rusams sričių 450.000 suomių gyventojų buvo perkeldinti į laisvą, nors labai nuvargintą kraštą. Šiame žiemos kare žuvo 23.000 suomių ir 200.000 rusų karių. Nors suomių karo aukos buvo didelės, bet jie apgynė savo laisvę ir užsitarnavo visuotinę pasaulio pagarbą.

KVIEČIAME VISUS TALKON!

LIETUVIAI,

Minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, šiemet ypatingai mūsų dėmesys krypsta į pavergtąją Lietuvą. Praėjusiais metais ten mūsų tautos pasipriešinimas okupanto priespaudai prasiveržė herojiška Kalantos ir kitų gyvybės auka. Ten jaunimo masės nepabūgo išeiti į gatves ir drąsiai šaukti "Laisvės Lietuvai". Iš ten ateina žinios apie tylią, bet ryžtingą kovą už tikėjimo laisvę bei žmogaus teises, kovą prieš gresiantį Lietuvos surusinimo pavojų.

Šiuo metu taip pat atidžiai sekame pasiruošimus Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai, turėdami galvoje Vakarų nusistatymą konferencijoj siekti praverti uždangą, kad Vakarų idėjos galėtų laisvai sklisti sovietinėj imperijoj, o ne legalizuoti Europos padalinimą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas su pagarba seka pavergtos tautos esamose sąlygose neišvengiamas pastangas pasipriešinti okupanto priespaudai. Jis taip pat augštai vertina kiekvieno lietuvio ar organizacijos įnašą į mūsų laisvės kovą ir kartu pabrėžia, kad gyvenamasis momentas iš mūsų reikalauja neeilinių pastangų.

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga VLIKas kviečia visas mūsų organizacijas ir visus, kurie save laiko lietuviais, atsiliepti į mūsų brolių laisvės šauksmą ir rasti kelią, kaip dar prasmingiau įsijungti į mūsų tautos išlaisvinimo darbą. Kviečiame visus bendradarbiauti su VLIKu, kuris derins visą mūsų veiklą ir darys visa, kad Lietuvos laisvės klausimas būtų gyvas visur, o ypač ten, kur svarstomi Europos ateities klausimai.

Mes tikime, kad darnoje ir broliškame susiklausyme yra mūsų darbų sėkmės laidas.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

VYRIAUSIAS LIETUVOS ISLAISVINIMO KOMITETAS

Niujorkas,
1973 m. sausio 24 d.

Lietuvių pėdsakai Montrealyje

Vyt. Širvydas

(Tęsinys iš nr. 5)

Trumpalaikiai klebonai

Nežinia, kas vyskupui patarė Šv. Kazimiero parapijos klebonu iš JAV pakviesti kun. Petrą Vanagą: gal klebonas kun. Šimkus, gal parapijos komitetas, gal pats pasisiūlė. Nėra tikra, ar kun. Šimkus turėjo vyskupo leidimą palikti parapiją ir vykti Romon gilinti teologinių studijų. Taip pat nėra tikslios datos, būtent, kurią dieną kun. Vanagas atnašavo pirmas Mišias Kanadoje. Tik žinoma, kad klebonavo iki 1924 m. vasario mėn. Iš pareigų pasitraukė dėl nežinomų priežasčių. Nepavyko sužinoti, kur kun. P. Vanagas gimė, kada ir kur įsišventino. Knygoje "Amerikos lietuvių katalikų darbai" (1943 m.) jis paminėtas klebonu Kewanee, Ill. (1912-1913), po to Westville, Ill. ir Camden, N.J. Jis klebonavo 1926 m. Bayonne, N.J., kur teko jį asmeniškai pažinti. Kadangi niekuo nepasižymėjo parapijose Amerikoje, aišku, ne ką galėjo palikti ir Montrealy.

Nėra tikslių žinių, kaip kun. Juozas Daknys tapo Šv. Kazimiero par. klebonu. Sakoma, klebonavęs nuo 1924 m. kovo iki 1925 m. birželio. Esą jis, sekdamas vietinių prancūzų pavyzdžiu, surengė pirmą "tombolą"-bazarą, kuris davė parapijai $700 pelno, bet pinigus nukniaukė jaunas bazaro darbuotojas ir išdūmė Amerikon. Vėliau sklido gandai, esą jį nužudė "gangsteriai" Čikagoje. Netrukus Amerikon grįžo (vyskupo leidimo nepasiprašęs) ir kun. Daknys.

Vyskupas ir Montrealio lietuviai lengviau atsiduso, kai vėl Šv. Kazimiero klebonu tapo kun. J. Šimkus. Šį sykį su juo kartu atvyko ir jo sesuo Antanina, kuri apsiėmė eiti šeimininkės pareigas klebonijoj. Jai tačiau nuo pat pirmų dienų nepatiko nei Montrealis, nei jo lietuviai. Netrukus ji pradėjo įkalbinėti brolį grįžti Lietuvon. Šis tai ir padarė 1928 m. birželio mėnesį. Laikinai parapijos administruoti atvyko iš Čikagos marijonas kun. Juozas Mačiulionis.

Be ryškesnės veiklos

Šitaip per dešimtį metų (1919-1929) klebonams besikeičiant, Šv. Kazimiero parapijai buvo sunku stiprėti. Tačiau ji gyvavo, nes parapijiečiai nuoširdžiai jai dirbo, kiek sąlygos leido. Ypač gyvas buvo mėgėjų teatras, kuriam kelią praskynė kun. Vyšniauskas, o vadovybę perėmė mokytoja Elena Bandžiūtė, pasitelkusi Nekalto Prasidėjimo Merginų Draugiją, kuriai užuomazgą davė mokytoja Malinauskaitė. Būdavo paruošiama per metus 4-6 vaidinimai. Vakarėliai (ir vasaros metu išvykos) buvo tautinio atsikvėpimo valandėlės Montrealio lietuviams, gyvenantiems svetimoje ir nelabai palankioje Kanados prancūzų aplinkoje.

Pasikeitė parapijiečiai

Šiuo dešimtmečiu pakito ir Montrealio lietuvių visuomeninė sudėtis. Greta po I pasaulinio karo atvykusių suaugusių ir jų čia gimusio jaunimo, kurio dalis išėjo lietuviškas klases trijose miesto mokyklose, atbangavo nepriklausomos Lietuvos gyvenimo paragavę ir jo paveikti ateiviai, kurie tikrovėje taikstėsi Amerikon. Mat, ši 1924 m. uždarė imigracijai duris, įsileisdama kasmet tik po 386 Lietuvoje gimusius. Šių ateivių tarpe buvo nemažai Lietuvos kariuomenėje tarnavusių. Tokiu būdu antroji ateivių banga turėjo stipresnę lietuviškumo ir valstybingumo nuotaiką, negu pirmoji. Visdėlto jai stigo to raštingumo ir noro organizuotis bei turėti savo spaudą, kokį atsinešė trečioji lietuvių banga, atvykusi Kanadon po 1945 metų.

Antroji banga buvo gausi ir sustiprino senąsias organizacijas. Šv. Kazimiero parapiją 1928-1929 m. administravęs kun. J. Mačiulionis 1972 m. sausio 14 d. man rašė: "Kalėdojant 1928 m., atsimenu, radau naujai atvykusių iš Lietuvos kone kiekvienoje šeimoje, nes Amerika suvaržė imigraciją. Bažnyčioje per dvejas Mišias sekmadieniais būdavo pilna — klausydavo apie 800."

Nepilna statistika

Lietuvių imigracijos Kanadon statistika tebelaukia rimto ištyrimo. "Lithuanians in Canada" autoriai sako, kad informacija apie lietuvius ateivius Kanadon prasidedanti apie 1900 m. (p. 25). Pirmieji atvykėliai buvę iš Škotijos. Pirmutiniai atvykę broliai Starkai. Po jų atplaukę kiti trys "škotai" ir išvykę Amerikon. 1903 m. rudenį atvykę trys broliai Cironkai, trys kiti pavieniai ir keturios šeimos, kurių viena (Žemaičių) apsigyveno Montrealy. Toliau nebeturima ko pasakoti apie pirmuosius Montrealio lietuvius. Dr. J. Šliūpas "Vienybėje Lietuvninkų" (1903 m. nr. 44) sakėsi skaitęs Klaipėdos laikraščiuose ištraukas iš Edmontono "Herald" apie klaipėdiečių koloniją Leduc, Alberta, ir mini pavardę Grigaitis. Laikraščiai raginę klaipėdiečius neemigruoti Kanadon.

Svarbioji kliūtis nustatyti lietuvių imigracijos pradžiai ir skaičiams yra valdinės statistikos stoka. Kanados pareigūnai iki 1921 m. lietuvius suplakdavo su vengrais ir moravais (čekais). Esą 1901 m. Kanadon atvyko 1,549 šios grupės ateivių, o 1911 m. — 11,648. Išsirink, jei nori, iš jos lietuvius! Lietuvių Enciklopedija, šią statistiką cituodama, neparyškina, ar tai dešimtmečio, ar kalbamo meto skaičiai (X, p. 413).

Taip pat yra nepilna ir realesnė po 1921 m. surinkta statistika, kurią skelbia "Lithuanians in Canada". Sako, 1921 m. lietuvių atvyko 1,970, o dešimts metų vėliau — 5,876. Jei tai dešimtmečio skaičiai, kiek gi atvyko 1922, 1923 ir t.t. metais? Tiesmukai pareiškiama: "Iki 1966 m. balandžio 1 d. iš Lietuvos būta 27,942 ateiviu." Laikotarpis nutylimas. Kitoje vietoje teigiama: "Tarp 1946 ir 1966 metų Kanada įsileido daugiau kaip 20,000 lietuvių." Vėl nutylimas šaltinis. Nenuostabu, jei istorikas J. Jakštas L. Enciklopedijos XV tome ("Lietuva") visai nutyli Kanados lietuvių statistiką (p. 420).

(Bus daugiau)

Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos choras 1923 m. Vidury sėdi klebonas P. Vanagas, o jo dešinėje — vargonininkas J. Aučius

Poniai ir mūsų kolegai VYTAUTUI BIRETAI,

jos MAMYTEI mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą —

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokytojai

A✝A

Tėveliui JUOZUI KUTKAI

Lietuvoje mirus, sūnų ALGĮ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

A. D. Keršiai *A. J. Trinkūnai*

A✝A

Vytautui Krygeriui,

klubo nariui tragiškai žuvus, giliai užjaučiame žmoną, tris dukras Toronte, tėvus ir tris brolius, gyvenančius Vokietijoje —

Wellando Medžiotojų ir Meškeriotojų Klubas "Lituanica"

A✝A

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, VALERIJAI MISEVIČIENEI ir jos vyrui reiškiame gilią užuojautą —

B. J. Jonynai *K. J. Rugiai*
S. A. Kavaliauskai

VASARIO 16 LAISVAME VILNIUJE

S. ŠETKUS

Pirmoji žiema laisvame Vilniuje 1939-1940 m. buvo šalta ir žvarbi. Gyventojai, išvarginti lenkų ir rusų, į gatves ėjo tik būtinų reikalų verčiami. Jie tūnojo užsidarę dideliuose nekūrenamuose pastatuose. Mums irgi reikėjo buto. Gerokai pavaikščioję po miestą, sustojome prie vieno nedidelio, gana jaukiai atrodančio namo. Pasibeldus keletą kartų, reikėjo ilgokai laukti, kol atsikabino keli kabliai, atsirakino keli užraktai ir pasirodė galva seno, žilo šeimininko su tirštai užaugusiais antakiais ir ilgais nusvirusiais ūsais. Mėginom kalbėti lietuviškai, vokiškai, rusiškai, bet tik prakalbėjus lenkiškai įsileido į vidų. Šeimininkas, kurio pavardė buvo "pan Aleksander Kučuk", elgėsi iškilmingai, lėtai, lankstėsi gana žemai. Savo žmoną vadino "pani Sofija". Ši dėvėjo ilgą, juodą suknią, laikė rankoje lornetą. Butas patiko, išsinuomojom. Taip atėjo pirmoji Vasario 16.

Nors vėjas ir tą dieną kaukė gatvėse bei skersgatviuose, vaikydamas sniego skaras plikais pasieniais, miestas pasipuošė gausiom vėliavom nuo pat ankstyvo ryto. Mirgančios geltonažalia-raudona spalvos užliejo gatves ir gatveles. Augštai ant kalno, Gedimino bokšte, sniego migloje blaškėsi baltas Vytis raudoname fone, tarytum skriedamas virš senos sostinės. Skambėjo garsiakalbių muzika, lietuviškos dainos, iš Antakalnio pusės skrido karinio orkestro garsai. Gatvėmis skubėjo nuo šalčio įdegusiais veidais moksleiviai, studentai su savo šilkiniėm juostom ir vėliavom, žygiavo kariai ir šauliai žvaliu, tvirtu žingsniu. Visi ėjo į šventoves. Lietuviai daugiausia rinkosi į pačią didžiausią — Šv. Jono, kur naujų laikų Skarga — kun. A. Lipniūnas garsėjo savo pamokslais.

Po pietų miesto gatvės buvo pilnos žmonių. Vakare centras tviskėjo iliuminacijų šviesose. Parėję namo jautėmės sugrįžę iš didelės šventės. Nustebome, kai į duris pasibeldusi jėjo tarnaitė ir iškilmingu tonu pranešė, kad ponai Kučuk norėtų "audiencijos". Taip ir pasakė. Sutarėm — už pusės valandos. Apsirengėm pačiais geriausiais drabužiais. Apklojom apskritą stalą balta staltiese. Laikui atėjus, tarnaitė plačiai atvėrė duris. Pasirodė ponia ilgoje sunkaus šilko suknioje, o ponas Kučuk buvo apsivilkęs fraku, kurio atlapą puošė visa eilė carų ir lenkų medalių.

Tarnaitė atnešė šampaną ant didelio sidabrinio padėklo, pastatė kristalinius stiklus ir juos pripylė. Ponas Kučuk iš lėto atsistojo kalbėti. Kalbėjo neskubėdamas apie Lietuvos-Lenkijos istorinę praeitį. Šių dviejų tautų jis nebegalįs atskirti, bet nebuvo lenkas, kaip mes įsitikinom. Jis buvo totorius. Čia pat tarnaitė padavė jam didelio formato gražiai įrištą knygą su užrašu auksinėm raidėm: "Tatarzy Litewscy" — Lietuvos totoriai. Paskleidęs keletą lapų, parodė savo pavardę. Jo senelis senelis buvęs augštas karininkas Vytauto Didžiojo štabe.

Paskui jis iš tarnaitės paėmė du storu sąsiuviniu juodais blizgančiais viršeliais ir parodė savo ir žmonos lietuvių kalbos pamokas, surašytas dailyraščiu, imamas per radiją. Pagaliau jis pareiškė, kad niekad nebuvo matęs taip gražiai ir iškilmingai papuošto "jo" mylimo miesto, kaip šiandieną. Todėl ir nutaręs pasidalyti savo jausmais. Iškilmingai pakėlė stiklą ir pasiūlė išgerti už galingą istorinę ir naują nepriklausomą Lietuvą ir už Vasario 16.

Apgailestavo, kad viso to negalėjo pasakyti lietuvių kalba. Patylėjęs kurį laiką, paprašė, kad mes pagiedotumėm jam Lietuvos himną neformaliai, sėdėdami. Traukėm, kaip sugebėjom, nes atrodė neįmanoma atsisakyti. Ponas Aleksandras klausėsi giliai susimąstęs. Po to netrukus atsikėlė, padėkojo, ir abu su žmona žemai nusilenkę išėjo.

Pro kambario langą saulėtais rytais matėsi didžioji miesto dalis, bet ir šį vakarą, praskleidus užuolaidas, matėsi gana toli. Padangė atrodė dega nuo daugybės šviesų. Katedros varpinė stovėjo, kaip koks milžinas sargybinis, atsukęs nugarą. Už jos kairėje Bekėšo ir Trijų Kryžių kalnai, o augštai tviskėjo patys kryžiai. Kairėje dunksnojo Gedimino pilies griuvėsiai, nušviesti raudonai, ir pats bokštas, kurio viršuje buvo dar galima įžiūrėti plevėsuojančią vėliavą. Šį vakarą ta vėliava atrodė dar įspūdingesnė.

Malonėkite atsakyti į šiuos klausimus

"Tėviškės Žiburių" leidėjai ir redakcija, norėdami patikrinti savaitraščio ryšius su savo skaitytojais, maloniai kviečia atsakyti į čia pateiktus klausimus. Jūsų atsiliepimas padės redakcijai ir leidėjams geriau orientuotis tvarkant savaitraščio reikalus bei patirti skaitytojų pageidavimus. Atsakymus prašome pažymėti stogeliu (taip ar ne) ar įrašyti atitinkamą žodį ir iškarpą pasiųsti "TŽ" redakcijai. Ačiū.

	taip	ne
1. Skaitau "TŽ" nuo ..... metų		
2. Buvau nutraukęs-usi prenumeratą	☐	☐
3. Skaitau "TŽ" vedamuosius	☐	☐
4. Reikalinga politinė apžvalga "Pasaulio įvykiai"	☐	☐
5. Naudingas skyrius "Kanados įvykiai"	☐	☐
6. Skaitau politinius straipsnius	☐	☐
7. Domiuosi kultūriniais straipsniais	☐	☐
8. Laukiu informacinių rašinių	☐	☐
9. Pageidauju religinių straipsnių	☐	☐
10. Pasigendu poezijos bei novelių	☐	☐
11. Skaitau skyrių "Religiniame gyvenime"	☐	☐
12. Man patinka nuotykių aprašymai	☐	☐
13. Pakankamai žinių apie okup. Lietuvą	☐	☐
14. Pakankamai platus skyrius "Lietuviai pasaulyje"	☐	☐
15. Pakankamai išsami kultūrinė kronika	☐	☐
16. Skaitau vaikų skyrių "Žiburėliai"	☐	☐
17. Plėsti vaikų skyrių	☐	☐
18. Skaitau jaunimo puslapį "Jaunimo Žiburiai"	☐	☐
19. Reikia įvesti skyrių anglų kalba	☐	☐
20. Pakankamas sporto skyrius	☐	☐
21. Reikalingi ateitininkų ir skautų skyreliai	☐	☐
22. Užtenkamai korespondencijų iš liet. kolonijų	☐	☐
22. Skaitau skyrių "Čikagos lietuvių horizonte"	☐	☐
23. Patinka "Šypsenos"	☐	☐
24. Geras "TŽ" formatas (dydis)	☐	☐
25. Patraukli išvaizda	☐	☐
26. Užtenka nuotraukų	☐	☐
27. Pakankamai svarus turinys	☐	☐
28. Gaunu "TŽ" reguliariai tą pačią savaitę	☐	☐

29. Pageidauju iš "TŽ" (įrašyti savo pastabas):

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
GIFTS INTERNATIONAL INC.
2501 W. 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
——— Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas. ———

Nepriklausomos Lietuvos šaulės Palangoje Lietuvos kunigaikštienės Birutės šventės metu (iš albumo "Palanga")

Neatiduoti Baltijos kraštų Maskvai

J. VAIČELIŪNAS

Šiandien pasaulyje daug daugiau įvairių sąmyšių, negu jų buvo prieš antrąjį pasaulinį karą. Kaikas aiškina, kad tie sąmyšiai yra įvadas į trečiąjį pasaulinį karą. Ir laisvojo pasaulio autoritetai į tuos pasaulinius sąmyšius žiūri įvairiai: vieni iš vieno taško, kiti — iš kito.

Uoslūs politikai

Anglai, atrodo, yra uoslūs politikai ir geriau numato pasaulio ateitį, negu amerikiečiai. Tik, deja, nevisados anglai yra pajėgūs matomoms nelaimėms užbėgti už akių. Praėjusio karo metu Britanijos ministeris pirmininkas W. Churchillis, jau baigiantis karui, ragino amerikiečius pradėti kovą prieš viso pasaulio priešą — komunizmą, komunistinę Rusiją. Bet amerikiečiai, kurių vyriausybėje tuo metu buvo nemažai žydų kilmės asmenų, Churchillio šauksmo nenorėjo išgirsti. Amerikiečiai, užuot kariavę prieš komunizmą, jį kurį laiką labai rėmė. Kai bolševikai iš JAV paprašė šešių bilijonų dolerių paskolos iš 2,25%, tuolaikinis JAV finansų ministeris žydų kilmės Morgenthau ir jo padėjėjas White (Weiss) bolševikams parūpino net vienuolikos bilijonų dolerių paskolą iš 2%. Bolševikai tos paskolos JAV negrąžino, o ją panaudojo finansuoti jų sukeltiems naujiems karams, kuriuose žuvo tūkstančiai amerikiečių. Juose betgi nežuvo nei Morgenthau, nei Weisso vaikai.

Nors dabar britai su bolševikais ginklu nekovoja, bet komunizmo pavojų gerai pramato ir tuos reikalus diskutuoja savo krašto parlamente. Įdomūs yra Stewart - Smith pasisakymai. Jis kalbėjo parlamente apie Europos saugumą ir pavergtų tautų likimą. Iš jų aiškėja, kad britai mato, jog Maskva nuo pasaulinės revoliucijos neatsisako. Neskaitant buvusios Korėjos ir dabartinio Vietnamo karo, komunistai pasaulyje kelia anarchiją ir kitais būdais: šnipinėjimais, pagrobimais, nužudymais, sprogdinimais ir net laisvojo pasaulio lėktuvų grobikų rėmimu. Taip pat Maskvos valdovai savo įtaką laisvajame pasaulyje vykdo per įvairias studentų, mokslininkų, menininkų ir kitokių pareigūnų keliones.

Parama pavergtiesiems

Kalbėdamas apie pasaulio komunizmą, parlamento atstovas Stewart-Smith pareiškė: "Aš norėčiau, kad mūsų vyriausybė radijo bangomis siųstų daugiau žinių už geležinės uždangos pavergtom tautom: lietuviam, latviam, estam, ukrainiečiam ir kitom. Kodėl neatnaujinti radijo bangomis pranešimų už geležinės uždangos iš Albanijos?"

Anglai nori sustiprinti pagalbą rusų pavergtoms tautoms nors radijo bangomis, kai amerikiečiai tą moralinę pagalbą pavergtoms tautoms nori mažinti.

Kraštas, kuris turi gerų politikų, diplomatų, pusę karo laimi diplomatija, o kitą pusę pergalės belieka iškovoti generolams. Diplomatinė moralinė kova juk yra daug pigesnė, negu kova karo lauke. Amerikiečiai tik Vietnamo kare kasmet išleidžia po 30 bil. dolerių, neskaitant žmonių gyvybių, kai prieš komunizmą moralinei kovai radijo bangomis vesti kasmet nenori skirti nė vieno bilijono dolerių.

Dėl kaikurių vakariečių palankumo komunistams Stewart-Smith sako, kad vakariečiai komunistams teikia duonos, pinigų, mokslinių laimėjimų ir nuoširdumą, o iš komunistų gauna užsispyrimą, atšakumą ir nuolatinį rausimąsi po laisvojo pasaulio valstybių pamatais. "Kodėl tebėra Berlyno gėdos siena? Kodėl tebėra geležinė uždanga?"— klausia Stewart-Smith.

Ir Jugoslavija yra komunistinis kraštas, bet tenai nėra geležinės uždangos, geležinės vergijos. Tūkstančiai Jugoslavijos net sezoninių darbininkų, kaip ir iš Graikijos ar Ispanijos, kasmet vyksta į V. Vokietiją, Britaniją ir kitus ekonominiu atžvilgiu pajėgesnius kraštus uždarbiauti. O kiek darbininkų kasmet į Vakarų pasaulį išvyksta iš Pabaltijo ar kitų pavergtų kraštų? Vietoj to rusai tūkstančius darbininkų ar kitokių pareigūnų ištremia į Sibiro kacetus.

Pabaltijo kraštai

Stewart - Smith Britanijos parlamente pareiškė: "Mes negalima pripažinti Brežnevo doktrinos, nes tai nesaugiausia doktrina ne tik atskiroms tautoms, bet ir visai Europai. Varšuvos sąjunga negali būti pripažinta kaip normali karinė organizacija, nes ji sudaryta priespaudos keliu. Ši organizacija naudojama Brežnevo doktrinai vykdyti, t. y. kitiem kraštam užgrobti. Pati Rusija laiko didžiausią kariuomenę pasaulyje, neskaitant įvairiausios policijos".

"Be abejonės, R. Vokietija gali būti pripažinta kaip atskira valstybė, nes ir dabar ji turi tam tikrą suverenumą. Galima pripažinti ir Albaniją. Negalima Pabaltijo kraštų pripažinti de jure Maskvai, nes tie kraštai yra rusų okupuoti. Churchillis yra pasakęs, kad negalima pripažinti 1941 m. Rusijos sienų. Pabaltijo ir kitos rusų pavergtos tautos turi atgauti nepriklausomybes. Tokios instrukcijos yra duotos mūsų atstovams Helsinkio konferencijoje. Dabar tai galima padaryti, nes Tolimuose Rytuose prie Rusijos sienos stovi milžiniškas dragonas. Rusijos žmonių ir jos pavergtų tautų rezistencija sustiprėjo. Tokia padėtis mums duoda galimybių toje konferencijoje rusams pateikti teisingus reikalavimus. Taip pat ir vidurinės Europos satelitų raiščiais supančiotos tautos turi atgauti normalias, žmoniškas gyvenimo sąlygas. Aš tikiu, kad ši konferencija duos ir pavergtoms tautoms šviesesnę ateitį."

Būdinga, kad Britų Bendruomenėje Britanijos politikai numato raudonųjų pavojų, o Kanados ir Australijos vyriausybės— ne. Britanijos vyriausybė Helsinkio konferencijoje reikalavimus pateikia Maskvai, o Kanados — Vašingtonui. Tai rodo, kad ir vienos bendruomenės atskirų valstybių pareigūnai nevienodai žiūri į komunizmą.

Sunku pasakyti, kiek praktikoje Britanijos politiko žodžiai išsipildys, bet jie rodo, kad pasaulis pradeda atsibusti ir plačiau įžvelgti raudonąjį pavojų.

Piano – Grand Piano specialistas
Padeda perkant ar parduodant pianinus, sąžiningai atlieka
——— visokius remonto bei stygavimo darbus. ———
A. BRIČKUS • Tel. 534-0940 Toronte

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO
MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Jaunieji Čiurlionio ansamblio kanklininkai ir kanklininkės akompanuoja sol. I. Grigaliūnaitei Klaipėdos krašto 50-tąsias metines minint Klevelande. Minėjimą surengė vietos šauliai Nuotr. J. Garlos

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Renka Baltijos kraštų dokumentus

Ateinančiais metais sukaks lygiai 30 metų, kai iš Baltijos valstybių į vakarus pajudėjo didžioji išeivių banga. Protestuodami prieš naują sovietinę okupaciją, ieškodami paramos savo kraštų laisvės bylai, baltiečiai pasklido po platųjį pasaulį, įveikė įprastinius naujakurių sunkumus, atkūrė savo organizacijas, naujų pristeigė, nueitąjį ilgą kelią nužymėjo kūrybine veikla ir darbais. Per tą laiką išaugo nauja karta, vyksta akivaizdus kartų pasikeitimas, iškyla nauji žmonės, nauji vaidmenys, nauji uždaviniai. Natūralu, kad jaunieji nenori būti vien tik senosios kartos darbų tęsėjais. Jie nenori būti epigonais, bet pijonieriais, naujų kelių ieškotojais ir skynėjais. Yra pavojus, kad kartų pasikeitimas gali nutraukti išeivių kultūrinės tradicijos tęstinumą, virsti lūžiu ir praraja ir tuo pačiu sumenkinti bendrą politinių emigrantų pašaukimą ir vaidmenį. Tokiu būdu iškilo svarbus uždavinys išsaugoti ateičiai nueitojo kelio pėdsakus, surinkti dokumentinę medžiagą ir padaryti ją prieinamą tyrinėtojams. Tas uždavinys juo labiau neatidėliotinas, kad ligšioliniai veikėjai daugiau rūpinosi tiesiogine veikla ir mažai kreipė dėmesio į jos dokumentavimą ar tokių galimybių neturėjo. Jau nevienu atveju svarbi istorinė mediaga žuvo, patekusi į netinkamas, nerūpestingas rankas.

SIMPOZIUMAS

Tokio kultūrinio nuostolio pavojus jaudina ne vien išeivius, susirūpinusius savo tautinės tradicijos tęstinumu. Šviesiesnieji prieglobsčio kraštų sluogsniai yra taip pat susirūpinę, nes jie žino, kad išeivių (jų akimis žiūrint — ateivių) veikla ir darbai yra sudėtinė to krašto kultūros lobio dalis. Todėl ir jie negali abejingai žiūrėti, kaip čia pat kartais nyksta ir žlunga kultūrinės vertybės. Tokį bendrą rūpestį paliudijo sausio 19 Stockholme, Švedijos valstybiniame archyve, įvykęs **švedų-baltiečių simpoziumas archyviniais klausimais.** Simpoziumą surengė čia veikiantis baltiečių archyvas drauge su Švedijos valstybiniu archyvu (Riksarkivet) ir baltiečių institutu. Jo darbuose dalyvavo virš 100 baltiečių ir švedų archyvinio darbo specialistų, įvairių mokslo įstaigų ir draugijų atstovai ne tik iš Stockholmo, bet ir provincijos. Paskaitose ir svarstybose buvo kalbama apie pribrendusį reikalą surinkti, tinkamai sutvarkyti, saugoti ir padaryti tyrimui prieinamą archyvinę medžiagą, kuri liečia Švedijoje gyvenančius baltiečius. Tai pirmas tokios rūšies susitikimas, kuris parodė rimtą susidomėjimą iškeltuoju klausimu, įvertino jo svarbą ir atvėrė praktiškas sprendimo galimybes.

DIREKTORIAUS ŽODIS

Simpoziumą atidarė ir jam vadovavo baltiečių instituto pirmininkas dr. B. Kalninš. Įžanginę paskaitą skaitė valstybinio archyvo direktorius dr. A. Kromnow. Jis supažindino su Švedijos archyvų darbu ir ragino pasinaudoti jų teikiamomis galimybėmis. Jo vadovaujamas centrinis archyvas savo fonduose saugo daug reikšmingos medžiagos, liečiančios Baltijos kraštus, ir mielai sutinka ją papildyti naujais dokumentais. Sistemingam darbui užtikrinti jis siūlė sudaryti archyvinio darbo grupes, į kurias jeitų įvairių oganizacijų veikėjai, atskirų sričių žinovai ir archyvinių įstaigų konsultantai.

KITŲ PRANEŠIMAI

To paties archyvo darbuotojai — archyvaras N. Holm ir doc. I. Carlsson — savo paskaitose išdėstė švedų archyvinio darbo sistemą ir metodiką, o taip pat aprodė moderniai įrengtas valstybinio archyvo saugyklas. Archyvaras A. Partel apžvelgė baltietiškųjų archyvų šiuometinę būklę Švedijoje. Jis nušvietė tas ypatingas aplinkybes, dėl kurių Baltijos išeiviai pasižymėjo augštu organizuotumo laipsniu. Jo žiniomis, Švedijoje veikė ar veikia apie 250 baltietiškųjų organizacijų — 180 estų, 60 latvių ir 10 lietuvių. Kiekviena organizacija turinti savo archyvą, tačiau daug vertingos archyvinės medžiagos esama pas atskirus asmenis. Džiaugdamasis švedų rodomu dėmesiu, jis nurodė, kad iki šiol šiais reikalais rūpinosi patys baltiečiai. Pavyzdžiui, estų mokslo draugija Švedijoje yra sukaupusi gana didelį ir vertingą dokumentų rinkinį. Nuo 1966 metų Stockholme veikia baltiečių archyvas, kurio tikslas išplėsti ir derinti archyvinį darbą, perimti iš senųjų veikėjų ar nustojusių veikti organizacijų archyvus, padėti juos tvarkingai vesti. Tačiau jo veikla reikalinga daugiau tinkamų jėgų ir visuomeninių ar valstybinių fondų paramos lėšomis.

Iš lietuvių simpoziume dalyvavo baltiečių archyvo valdybos narys lektorius J. Lingis ir baltiečių instituto vicepirmininkas dr. K. Čeginskas. Pastarasis kalbėjo apie sunkumus lietuviškosios medžiagos rinkimo srityje ir pageidavo, kad bendro likimo draugai estai ir latviai, telkdami savo medžiagą, dokumentuotų bendrą pokarinių metų veiklą, kurioje atsispindi ir lietuvių indėlis.

UŽBAIGOS ŽODIS

Simpoziumą užbaigė baltiečių archyvo vedėjas estas W. Muld. Susumuodamas švedų - baltiečių simpoziumo rezultatus, jis iškėlė naują Švedijos visuomenės ir valdžios susidomėjimą tautinėmis mažumomis ir jų kultūriniu gyvenimu. Karo metu Švediją pasiekusi didžioji baltiečių banga buvo pirmoji didesnė užsiniečių grupė, kuri savuosius reikalus sprendė pati viena savomis jėgomis, be jokios paramos iš šalies ir savo organizuotumu bei kūrybiškumu davė pavyzdį vėliau atvykusiems kitų tautų ateiviams. Šiuo metu Švedijoje kas dešimtas žmogus yra užsienyje gimęs ar ateivių vaikas. Gilesnis demokratinių gyvenimo principų įsisąmoninimas žadina naują pažiūrą į mažumas, užtikrina paramą jų kultūrinei veiklai. Ir šitomis naujomis sąlygomis baltiečiai pasirodo naujų kelių skynėjai. Reikia viltis, kad simpoziumas baltiečių archyviniais klausimais taip pat duos pradžią naujai kūrybinei iniciatyvai.

PARODA

Simpoziumo proga Švedijos valstybinis archyvas Stockholme surengė specialią dokumentinę parodą, vaizduojančią Baltijos valstybių 700 metų istoriją. Paroda veikė iki sausio 31. Joje buvo išstatyta apie 40 unikalių dokumentų ir apie 20 senų žemėlapių, brėžinių ir naujesniųjų laikų nuotraukų. Visa tai apėmė laikotarpį nuo 1201 iki 1936 metų. Tarp išstatytųjų dokumentų galima buvo matyti 1346 m. sutartį, kuria Danijos karalius Valdemaras pardavė vokiečių ordinui Estijos kunigaikštystę — dabartinės Estijos šiaurinę dalį. Spaudai išdalintoje parodos rengėjų apžvalgoje nurodoma, kad šitas viduramžių dokumentas primena kitą panašų mūsų laikų istorijos atvejį, kai sovietams ir naciams sudarius sutartį, Stalinas 1940 m. pirko iš Hitlerio už 7,5 milijonus aukso dolerių Lietuvos teritorijos dalį. Toje pačioje parodoje buvo išstatyti dokumentai, kuriais 1921 m. Švedija pripažino Estijos ir Latvijos nepriklausomybę, ir tuometinės vyriausybės aprobuotas Švedijos pasiuntinio Estijoje kalbos tekstas, kuriame išreikšti "Švedijos karšti jausmai estų tautos didvyriškai kovai už nepriklausomybę ir laisvę". Parodos ir simpoziumo proga platų straipsnį apie išniekintas Baltijos tautas paskelbė dienraštis "Dagens Nyheter", šiaipjau gana abejingas šiai bylai. Nenuostabu, kad ryšium su paroda sovietai žodžiu protestavo Švedijos užsienio reikalų ministerijoje. Sovietų tyrinėtojai pastaruoju metu gana intensyviai domisi Švedijos valstybinio archyvo lobiais, tik lietuvių prie jų neprileidžia. Išskyrus porą atvejų, istorikai iš Lietuvos nepasirodo. Pačiame archyve dirba eilė estų ir latvių. —

A. Lembergas

Canadian Art Memorials Ltd.
Louis Temporale, oficialus skulptorius Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus.
176 Lakeshore Road West —
Port Credit, Ont. Tel. CR 8-2757
Namų tel. CR 8-4529
Dabar pats geriausias laikas užsakymams, nes nesame priversti skubinti išpildyti užsakymus, todėl galime daug atidžiau atlikti darbą savo dirbtuvėje.
Turime ir pagamintų paminklų.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KEISTAS KALENDORIUS

Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komitetas ir "Gimtojo Krašto" redakcija išleido storą 1973 m. kalendorių, kuriame beveik nėra Lietuvos. Įvadiniame žodyje skelbiama: "Jis, kaip matote, skirtas visai Tarybų Sąjungai (TSRS) — šaliai, kuri 1972 m. gruodžio 30 d. pažymėjo susikūrimo penkiasdešimtmetį. Manome, kad jums bus įdomios kalendoriaus puslapiuose išspausdintos žinios, kad sužinosite daug naujo apie tarybines respublikas, kurių sandraugos narys yra ir Lietuva . . ." Leidinio autoriai: sudarytojas — Jonas Lukoševičius, redaktorius — Arolfas Medonis, dailininkas — Algimants Alekna. Pavartęs kalendoriaus puslapius, randi keletą lietuviškų vaizdų, lietuvių poetų eilėraščių apie "tautų draugystę", sovietinę santvarką propaguojančių rašinių, bet tai ir viskas. Pasak leidėjų, jiems pirmiausia rūpėjo kalendorių gavusius asmenis įtraukti į neakivaizdinę kelionę po Sovietų Sąjungą. Šiuo tikslu netgi skelbiamas konkursas "Ką jūs žinote apie Sovietų Sąjungą". Iš penkių pateiktų klausimų tik vienas liečia lietuvių rašytoją, kuris . . . pirmas parašė apie Sovietų Sąjungą. Atseit, reikalaujama jo vardo ir pavardės. Tai vienintelė "lietuviška" tema, jeigu ją taip galima pavadinti. Konkurso dalyviai prašomi išvardinti sovietų kosmonautus, kosmonautikos datas, sovietinius rašytojus ir sovietinius sportininkus, kurie Miuncheno olimpiadoje pagerino pasaulio rekordus. Nejučiomis kyla klausimas, kas tokį propagandinį kalendorių suplanavo — kultūros ryšininkai Vilniuje ar sovietinės kompartijos centrinis komitetas? Jeigu tai buvo pačių lietuvių idėja, J. Lukoševičių, A. Medonį ir A. Alekną reikėtų paskelbti kandidatais Lenino premijai, o kalendorių gražinti rusams, nes tai jiems skirtas leidinys, kuriame šlovinama jų revoliucijos atnešta vergija daugybei tautų. Lietuviams tokiu leidiniu nėra ko didžiuotis.

MIRĖ VILNIETĖ POETĖ

Vilniuje vasario 2 d. mirė poetė Ona Miciūtė - Šutavičienė, sulaukusi 63 metų amžiaus. Velionė buvo gimusi Vilniuje, baigusi Vytauto D. gimnaziją, studijavusi polonistiką Vilniaus universitete. Reiškėsi visuomeninėje, kultūrinėje ir literatūrinėje veikloje, daugiausia vienkartiniuose vietiniuose leidiniuose ir nepriklausomos Lietuvos spaudoje. Pirmąjį poezijos rinkinį "Žiburiai pelkėse" išleisdino 1938 m. Pokario metais buvo išleista jos pjesė-pasaka "Laimės dėžutė", eilėraščių knygos vaikams "Išdaigėlė" ir "Pavasarėlio puokštė", eilėraščių rinktinė "Slėnių paukščiai" ir prozos knyga apie vaikystės metus "Pirmoji šakelė". Palaidota vasario 5 d. Antakalnio kapinėse.

PAMINKLAS KOMUNISTAMS

"Tiesos" sausio 19 d. laidoj pranešama, kad Kaunas susilauks dar vieno paminklo. Jis esąs skirtas keturiems komunistams. Atrodo, čia turimi galvoje 1926 m. sušaudyti komunistai — R. Čarnas, K. Giedrys, J. Greifenbergeris ir K. Požela. Paminklą sukūrė skulptoriai N. Petrulis, B. Vyšniauskas ir architektas K. Šešelgis. Vieta jam numatyta Lenino prospekto parke. Lenino prospektu 1940 m. buvo pavadintas Vytauto prospektas, neturėjęs parko, bet centrines miesto kapines. Jos buvo panaikintos, mirusių palaikai pervežti į Petrašiūnų kapines. Taigi, naujasis paminklas, atrodo, bus pastatytas parku paverstose buvusiose kapinėse. Šiemet taipgi žadama įrengti parką Nemuno ir Neries santakoje, užbaigti pėstiesiems statomą tiltą per Nemuną į Aleksotą ir Z. Angariečio gatvės remontą. Ta platinama gatvė Aleksote nepriklausomybės laikais buvo vadinama Veiverių gatve.

MASKVOS PROPAGANDISTAI

Sausio 16—26 d. d. okupuotoj Lietuvoj viešėjo grupė iš Maskvos atsiųstų propagandistų su vadovu J. Molčianovu, maskvinės kompartijos centrinio komiteto propagandos skyriaus atsakinguoju darbuotoju. Vilniuje, Kaune ir kituose Lietuvos miestuose jie skaitė 60 paskaitų apie L. Brežnevo Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečio minėjime padarytą pranešimą bei kitus sovietinės kompartijos vidaus ir užsienio politikos klausimus. Vietiniams propagandistams buvo atskleista Maskvos linija, kad jie nesusipainiotų L. Brežnevo pranešimo aiškinime, vidaus ir užsienio politikoje. Maskvinių svečių paskaitų mintis nutyli trumpi pranešimai spaudoje, nes jos turbūt buvo skirtos tik vilniškės kompartijos aktyvui.

LIETUVIŲ IŠRADIMAS

"Tiesos" 19 nr. skelbiama, kad Lietuvos hidrotechnikos ir melioracijos mokslinio tyrimo instituto mokslininkai, vadovaujami technikos mokslų kandidato V. Skurdenio, suprojektavo krūmams rauti mašiną, kuri per metus gali pašalinti 110 hektarų krūmų: "Hidraulikos pagalba valdomi agregato padargai rauna iki 15 centimetrų storio krūmus, kelmus, išverčia akmenis, purena grunтą, esant reikalui, gali išardyti seno kelio dangą. Juo patogu dirbti ir žiemą." Šis lietuvių išradimas jau išbandytas ir pradėtas gaminti Briansko irigacinių mašinų įmonėje.

NAUJIEJI TILTAI

"Valstiečių Laikraščio" 5 nr. rašoma, kad šiemet bus pastatyta daugiau kaip 50 tiltų ir viadukų. Druskininkuose jau baigtas montuoti 200 metrų tiltas per Nemuną. Senuosius medinius tiltus pėstiesiems per Galvės ežerą į pilies ir karaimų salas pakeis gelžbetoniniai. Jų ilgis — 174 metrai. Nauji tiltai statomi per Rudaminos upę Vilniaus rajone ir per Neri Nemenčinėje, per Minija, Nevėžį, Gynią bei kitas upes. Daugiausia viadukų susilauks remontuojami bei platinami Vilniaus—Ukmergės ir Kauno — Klaipėdos plentai. Tiltų projektus paruošė Lietuvos automobilių transporto ir plentų ministerijos kelių tyrinėjimo ir projektavimo institutas Kaune.

VILNIAUS SUKAKČIAI

"Tiesos" pranešimu sausio 23 d., Vilniaus 650 metų sukakties proga specialų pažto ženklą išleido Sovietų Sąjungos ryšių ministerija. Jame senasis Gedimino pilies bokštas yra sujungtas su naujojo Vilniaus miniatiūriniu vaizdu. Iš viso ta sovietinė ryšių ministerija jau yra išleidusi 22 okupuotai Lietuvai skirtus ženklus.

SPALVOTAI TELEVIZIJAI

Televizijos priimtuvų g a m y k l a Šiauliuose pradėjo gaminti aparatūrą spalvotajai televizijai, kurią gaus Maskvos, Volgogrado, Kišiniovo, Petrozavodsko, Ašchabado bei kitų televizijos stočių studijos. Šiauliečiai taipgi gamina spalvotas televizijos kilnojamąsias stotis, sumontuotas iš Likinsko automobilių gamyklos gautuose autobusuose. Pirmieji užsakymai joms gauti iš Kievo, Minsko ir Rygos.

V. Kst.

Delhi, Ontario, lituanistinės mokyklos mokiniai su Kalėdų Seneliu prie Kalėdų eglutės suvaidinę "Mes jieškome Kalėdų". Mokinių tarpe — mokytoja Birutė Vytienė ir klebonas kun. dr. J. Gutauskas Nuotr. Stepo Jakubicko

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO 55-TOSIOS SUKAKTIES PROGA

LONDONE,

VASARIO 18, SEKMADIENĮ, 4 val. popiet,

VASARIO 16-TOSIOS IŠKILMINGAME minėjime-KONCERTE:

- Kalbėtojai: **Dr. D. Carlton Williams,** V. Ontario universiteto prezidentas **Romas Sakadolskis,** II PLJ Kongreso pirm.
- **Detroito ansamblis "Šilainė"**
- **Londono "Rasa" ir "Baltija"**

Šis neeilinis minėjimas-koncertas įvyks erdvioje, modernios aplinkos ALTHOUSE KOLEGIJOS TEATRO SALĖJE, **Western Road,** Vakarų Ontario universiteto ribose, talkinant lietuvių studentų klubui.

Visi lietuviai, iš toli ir arti, kviečiami dalyvauti, kartu pasikviečiant savo bičiulius nelietuvius artimesniam supažindinimui su mūsų tautiniu menu, kultūra ir siekimais. Įėjimas — laisvos aukos Tautos Fondui ir koncerto išlaidoms.

KLB Londono apylinkės valdyba

HAMILTON, ONT.

KAUKIŲ BALIUS, ruošiamas mergaičių choro "Aidas" tėvų komiteto, įvyks kovo 3 d. Jaunimo Centre. Jau gautos premijos kaukėms: $30 paskyrė Medžiotojų-Žūklautojų Klubas "Giedraitis", $25 — "Knight TV krautuvės sav. A. Pilypaitis, $15 — A. Šilinskas. Kitos premijos bus paskelbtos vėliau. Komitetas taip pat organizuoja turtingą loteriją, kuria rūpinasi komiteto narė St. Kanopienė, tel. 545-2703. Turintieji laimikių prašomi paaukoti. Šio baliaus pelnas skiriamas mergaičių choro "Aidas" išlaikymui. Šokiams gros "Highlights' orkestras. Rengėjai kviečia visus gausiai dalyvauti su kaukėmis.

"BALTOS GĖLĖS". Naują "Aido" plokštelę 'Baltos gėlės" galima gauti pas leidėjus. Kaina — $6. Čekiai rašomi "Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas" vardu. Persiuntimui pridedama 75 ct. Užsakymai siunčiami: Mr. P. Grybas, 61 Magill St., Hamilton 13, Ont. Plokštelę išleido choro "Aidas" tėvų komitetas.

KLB HAMILTONO ŠALPOS FONDO skyrius išsiuntė pirmąją dėvėtų drabužių siuntą Suvalkų trikampio lietuviams. Išsiųsta 10 siuntinių — 220 svarų. Likusieji drabužiai bus išsiųsti artimiausioje ateityje. Dar turintieji dėvėtų drabužių, tinkamų siuntiniams, prašomi paaukoti Šalpos Fondui. Ypač pageidaujami vyriški drabužiai. KLB Šalpos Fondo komitetas turi visą eilę laiškų iš Lenkijos lietuvių, prašančių atsiųsti dėvėtų drabužių. Skambinkite J. Pleiniui telef. 527-4876; pagal susitarimą drabužiai bus paimti iš namų. Galintieji prašomi atvežti šiuo adresu: 137 Gladstone Ave., Hamilton, Ont. KLB Šalpos Fondo komitetas visiems dėkoja už paaukotus drabužius ir aukas, gautas vajaus metu. **J. P.**

DELHI, ONT.

KATALIKIŲ MOTERŲ VEIKLA. Mūsų narių dauguma yra ūkininkės arba darbuojasi tabako ūkiuose. Užsibaigus darbams pradėjom po truputį krutėti. Orui atšalus, sekmadieniais po 11 v. pamaldų parapijos salėje verdam kavą ir darom sumuštinius, stiprinam mūsų mielą jaunimą, nes po pamaldų jis daro tautinių šokių ir dainų repeticijas. Be to, ir parapijiečiai mielai lankosi. 1972 m. gruodžio 10 d. — Nekaltai Pradėtosios Marijos šventėje parapijos salėj turėjom visų parapijiečių susirinkimą ir pietus. Šv. Mišios buvo aukojamos už mirusias nares. Kun. dr. J. Gutauskas pasakė labai jautrų, gražų pamokslą. Po pietų V. Garnelienė rodė gražias skaidres apie įdomesnes Kanados vietas. Sausio 26 d. Tillsonburge moterų dr-ja, Medžiotojų Klubas "Vilkas" suruošė zuikių balių. Mūsų šaunūs medžiotojai prišaudė zuikelių, prigaudė žuvyčių, o moterys paruošė puikią vakarienę. Daug prisidėjo E. Kudabienė, atvykusi su savo spinduliuojančiu "Aukuru". Jai didelis ačiū. — Vasario 17 d. Delhi vengrų salėje KLB Delhi apylinkės valdyba, šauliai ir ūkininkų klubas rengia Vasario 16 minėjimą. Moterų dr-ja taip pat nelieka nuošaly — darysim užkandžius programos atlikėjams ir visiems dalyviams. — Kovo 3 d. Courtlando miesto salėje kat. moterų dr-ja ir Bendruomenės valdyba ruošia kartūnų ir blynų vakarą. Už gražiausias sukneles bus skiriamos premijos. Prašom ponias ir paneles jau pradėti ruoštis. **J. Žiogienė**

LONDON, ONT.

VAŽIUOJANTIEMS AUTOBUSU į Vasario 16 minėjimą: Richmond autobusas eina iki Alumni Hall; ten reikia eiti pėstiem Western gatve iki Althouse College (praėjus judėjimo lempas prie Sarnia Rd. ir Western Rd., Althouse College yra dešinėje pusėje).

METINIS PARAPIJOS SUSIRINKIMAS, įvykęs sausio 28 d., nebuvo gausus, bet praėjo darnioje nuotaikoje. Parapijos komiteto pirmininko, iždininko ir revizijos komisijos padaryti pranešimai dar kartą priminė parapijiečiams, kiek daug tas komitetas per savo dvi kadencijas nuveikė parapijos labui. Atlikti svarbūs šventovės pastato remonto darbai, padaryti nauji įrengimai bei patobulinimai ir beveik viskas atlikta komiteto narių darbo jėga. Nevienas jų paaukojo ir nuosavų medžiagų ir darbo valandų pastato švaros palaikymui. Gi komiteto pirmininkas be viso to dar parodė rangovišką patyrimą bei sumanumą ir daug darbo dienų: dažnai jis praleisdavo daugiau laiko parapijoje, negu savo tiesioginėje tarnyboje. Be to, nežiūrint didelių išlaidų remonto medžiagoms, komitetgas ne tik įstengė aptvarkyti pašlijusį parapijos iždą, bet jį dargi iškėlė iki tokio finansinio pajėgumo, kokio ligi šiol dar nebuvo pasiekęs. Žinoma, neskaitant pirmojo komiteto surengto vajaus šventovei pirkti ir atremontuoti, kuris krinta į kitą lėšų telkimo kategoriją. Revizijos komisija pagyrė ypatingai tvarkingai vedamą piniginę atskaitomybę.

Tiek klebonas, tiek ir pats susirinkimas augštai įvertino komiteto darbus ir už tai išreiškė jam padėką. Komitetą sudarė: Br. Misius — pirmininkas, Br. Zabulionis — iždininkas, Daniliūnienė — sekretorė, nariai: A. Kudirka, P. Jokšas, V. Gudelienė ir P. Genčius. Komiteto sudėtin, žinoma, įėjo ir klebonas kun. B. Pacevičius.

Sunkiausias susirinkimo klausimas buvo naujų organų rinkimai. Klebonas ir susirinkimas labai prašė komitetą pasilikti dar trečiai kadencijai. Ypač didelis spaudimas buvo daromas komitesto pirmininkui ir iždininkui. Jiems galutinai atsisakius, pasiektas kompromisas: renkamas naujas komitetas, o senasis pirmininkas ir iždininkas lieka naujojo komiteto patarėjais. Be to, senasis komitetas pažadėjo, žinoma, jei bus įmanoma, įvykdyti kaikuriuos dar nespėtus atlikti darbus — naujų laiptų įrengimą, priestato pastatymą ir t.t. Naujam komitetui sudaryti pasiūlyta daug kandidatų, deja, jie visi, išskyrus tris, atsisakė. Likusieji kandidatai B. Eimantienė, A. Petrašiūnas ir V. Gudelis užskaityti išrinktais ir jiems suteikta teisė kooptuoti dar du narius. Taip pat du narius atsiųsti paprašytas jaunimas, kuriam suteikta teisė juos išsirinkti. Taigi iš viso 7 rinkti nariai ir klebonas. Be to, komiteto posėdžiuose turi teisę dalyvauti parapijos atstovas vyskupijos taryboj. Tas pareigas dabar eina Daniliūnienė, o jai negalint dalyvauti — Br. Zabulionis. Revizijos komisija prašyta pasilikti dar vienai kadencijai. Susirinkimui vykusiai pirmininkavo A. Eimantas, sekretoriavo A. Dragūnevičius. **D. E.**

WINDSOR, ONT.

VASARIO 16 minėjimas, rengiamas KLB Windsoro apylinkės valdybos, įvyks vasario 25 d. su sekančia programa: 11.30 v. vėliavos pakėlimas prie miesto rotušės; 12 v. Šv. Kazimiero liet. bažnyčioje Mišios, atnašaujamos kun. klebono D. Lengvino. Po pamaldų iškilmingas minėjimas Knights of Columbus salėje (S. Cameron ir Dougall gatvių sankryža). Paskaitą skaitys jaunas visuomeninink as stud. Algis Puteris, studijuojąs teisę Londono universitete. Meninę programos dalį atliks G. Guobienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Šilainė" ir Windsoro jaunimas. Bus renkamos aukos T. Fondui. Visi kviečiami dalyvauti. **Valdyba**

CALGARY, ALTA

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 55-oji sukaktis sueina vasario 16 d. Tą dieną saulei tekant bus iškelta Lietuvos vėliava prie miesto rotušės, kuri plevėsuos iki saulėlydžio. Vasario 17, šeštadienį, rengiamas puošnus (semi-formal) vakaras-banketas naujuose YMCA rūmuose 320—5 Ave, SE. Autoaikštė įrengta po rūmais. Banketo bilietai platinami iki vasario 12 d. Neįsigiję bilietų iš anksto nebus įleidžiami salėn — visos vietos ir staleliai bus rezervuoti iš anksto. Į banketą yra pakviesti estų ir latvių atstovai. Burmistras Rod Sykes su žmona yra išvykę Europon. Jam atstovaus kitas pareigūnas iš miesto valdybos. Banketo rengėja — KLB Kalgario apylinkės valdyba daro viską, kad šis minėjimas būtų sėkmingas ir sudarytų sąlygas mūsų tautiečiams pabendrauti su žymesniais miesto žmonėmis.

MŪSŲ MIRUSIEJI. 1972 m. gruodžio 17 d. mirė nuo širdies smūgio **Antanas Kunigiškis,** gyvenęs Lethbridge, Alta. Velionis gimė 1894 m. S. Kalvarijoj. Kanadon atvyko 1927 m. Visą laiką gyveno Lethbridge. Palaidotas šios vietovės kapinėse su tikybiniėmis apeigomis. Paliko invalidę žmoną Juzę, sūnus — Algirdą, Juozą ir 7 anūkus. Velionis buvo gerai įsikūręs. Buvo sudaręs su savo sūnumis bendrovę "Kenwood Construction Ltd.", kuri stato mokyklų, valstybinių įstaigų ir pramonės įmonių pastatus. Manoma, kad velionis buvo vienas turtingiausių lietuvių Albertos provincijoj. Važinėjo "Eldorado" automobiliais, bet buvo kuklus ir mielai bendravo su savo tautiečiais. — Po dvejus metus trukusios sunkios ligos mirė **p. Mackevičienės motina,** 80 m. amžiaus. A. Mackevičiaus šeima atvyko iš Montrealio prieš dvejus metus ir įsikūrė Kalgary. Velionė buvo nuskraidinta lėktuvu į Montrealį ir palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios miesto kapinėse. — 1973 m. sausio 27 d. nuo širdies priepuolio mirė **Domininkas Zekonis** Sarcee prieglaudoje. Gimęs 1899 m. Augštaitijoj. Kanadon atvyko 1927 m. Giminių čia neturėjo, tad savo kuklų turtą testamentu paliko Stasiui ir Julei Sinkevičiams, kurie ir rūpinosi jo laidotuvėmis. Palaidotas iš katalikų katedros Švč. Marijos kapinėse, kur jau turėjo nusipirkęs vietą. Velionis buvo giliai tikintis žmogus ir susipratęs lietuvis. Didžiavosi savo tarnyba Lietuvos kariuomenėje. Buvo KLB Kalgario apylinkės 3-sios valdybas iždininku. Apylinkės valdyba padėjo ant jo kapo gražų tautine vėliava papuoštą vainiką. — Sausio 31 d. nuo širdies priepuolio mirė **Jonas Vanagaitis.** Rastas negyvas savo miegamajame 6 v. r. Velionis buvo kilęs nuo Šakių, apie 70 m. amžiaus. Kanadon atvyko 1927 m. Kurį laiką dirbo Crows Nest Pass anglių kasykloje. Vėliau persikėlė į Kalgarį ir čia gražiai įsikūrė. Paliko lietuvaitę žmoną, du sūnu, pubrolį Ričardą ir jo žmoną Mortą. Palaidotas vasario 7 d., 1 v. p. p., iš evangelikų Šv. Mato šventovės Queen's Park kapinėse. Velionis buvo susipratęs lietuvis. Jo pastangomis buvo įsteigta KLB Crows Nest Pass apylinkė, kuri veikė keliolika metų jo pirmininkaujama. Gyvendamas Kalgary, veikė Kalgario Lietuvių Draugijoj. Jo dėka išsilygino santykiai tarp K. L. Draugijos ir Bendruomenės. **Korespondentas**

ATITAISYMAS. "TŽ" 1 nr. skyriuje "Skaitytojai pasisako" įdėtas laiškas antrašte "Edmontono jaunimas". Turėjo būti atspausdinta "Kalgario jaunimas".

Red.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.	depozitus	5½ %
antradieniais	10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas	6½ %
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.	už vienų metų terminuotus	
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.	indėlius	7%
penktadieniais	10 — 7 v.vak.	ir 3 metams	7½ %
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.	Duodame:	
Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.		asmenines paskolas iš	10%
		nekiln. turto paskolas iš	8½ %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $3,800,000

Mėsos ir purkūs dešros gaminiai

Skanėstai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468	• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113	• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

I. A. Valstybės

PREZ. R. NIKSONO INAUGURACIJOS iškilmėse dalyvavo nemažas skaičius lietuvių. Jų išvakarėse, sausio 19 d., Corcoran Galerijoje įvairių tautybių įnašą Amerikai atskleidė speciali programa "Salute to America's Heritage". Vašingtono Lietuvių Moterų Klubas ir LB apylinkė pasirūpino, kad svečiai gautų lietuviškų patiekalų — lašinuočių ir spurgų. Genės Genienės dėka į svečių priėmėjų eiles buvo įjungta ir 10 lietuvaičių. G. Genienei ir Ritai Penkiūnienei teko sutikti atsilankančius diplomatus bei kitus augštuosius pareigūnus. Elvyra Vodapolienė turėjo pasikalbėjimą su NBC televizijos korespondentu, o vėliau su ja ir kitomis lietuvaitėmis nusifotografavo galerijon atvykusi prezidento žmona Patricija Niksonienė.

INAUGURACIJOS PARADE, kaip jau esame rašę, dalyvavo A. L. Sagių vadovaujama Klevelando "Grandinėlė", o baliaus programoje — Čikagos Jaunimo Centro studentų tautinių šokių grupė su vadove L. Braždiene. Iš karto buvo paskelbta, kad jai teks pasirodyti Pensijų Rūmuose, bet vėliau studentų grupė buvo nukreipta į kitą balių Gamtos-istorijos muzėjaus patalpose. Čia čikagiečiai pašoko Aštuonytį, Sadutę, Ožėlį ir Malūną prožektoriais apšviestoje scenoje. Šioje salėje taipgi buvo lietuvių jaunimo atstovai I. Laučkutė, G. Karosas ir turbūt daugiau kitų lietuvių. Prez. R. Niksonas su palyda aplankė visas penkias sales, kuriose buvo surengti baliai inauguracijos proga. Kai jis atvyko į Gamtos-istorijos muzėjaus salę, čikagiškis jaunimas jau buvo atlikęs tautinių šokių programą, tačiau jo atstovas J. Bradūnas turėjo progą prieiti prie prez. R. Niksono ir padėkoti jam už lietuvių tautinės šokių grupės pakvietimą. Pensijos Rūmų baliuje buvo Lietuvos atstovas J. Kajeckas, ALTos pirm. dr. K. Bobelis, Vašingtono LB pirm. dr. J. Genys, inž. E. Bartkus, "Amerikos Balso" pareigūnas J. Laučka su žmonomis ir kt. lietuviai.

Į BROOKLYNO KULTŪROS ŽIDINIO mecenatų eiles žymųjį skulptorių Juozą Zikarą įrikiavo jo sūnus Vainutis su savo žmona Aldona Mikulstyte-Zikariene. Tėvo vardui įamžinti paaaukojo $1.000 naujojo kultūrinio centro statybai.

BROCKTONO, Mass., LIETUVIAI, vadovaujami dr. P. Bizinkausko, stengiasi, kad Brocktono gimnazijoje būtų įvestos lietuvių kalbos pamokos. Ta naujai pastatyta gimnazija turi 5.000 mokinių, jų tarpe ir nemažą skaičių lietuvių. Gimnazijos vadovybė jau sutiko sudaryti dvi lietuvių kalbos pamokų grupes — pradedantiems ir pažengusiems ar jau ir lituanistinę mokyklą baigusiems. Šios grupės turėtų 5 pamokas per savaitę, kasdien po vieną valandą. Numatyta ir mokytoja, bet reikia surasti bent 30-50 mokinių, norinčių mokytis lietuvių kalbos. Brocktono lituanistinę šeštadieninę mokykla lanko 41 mokinys, o joje mokytojauja Ramutė Bacon, Dalia Bielkevičiūtė ir Elzbieta Ribokienė. Atsarginė mokytoja yra Valerija Skobekienė. Tėvų komitetui vadovauja pirm. Algis Vaitkus. Kalėdų eglutės proga mokyklai $150 įteikė Brocktono LB valdybos pirm. Paulius Jančauskas. Brocktono lietuvių Šv. Kazimiero parapija, vadovaujama klebono kun. Petro Šakalio, šiemet šves deimantinį jubilėjų.

JAUNIMO KONGRESO METU Čikagoje automobilio buvo sunkiai sužeista **Nijolė Tamošaitytė:** keliose vietose sulaužyta koja, pažeistas nugarkaulis ir galva. Iš okupuotos Lietuvos atvažiavusi pas gimines Brazilijon, ji iš ten atvyko į jaunimo kongresą. N. Tamošaitytė tris kartus buvo Valparaiso ligoninėje, kur gydytojai jai padarė net kelias pakartotines operacijas. Čikagoje ją globojo vietiniai lietuviai — Kuliešius, Bičkienė ir šiuo metu B. J. Juraičiai. Nijolė dabar jau pradeda vaikščioti ir bus darbinga po pusmečio, jeigu neįvyks komplikacijų su nugarkauliu. Ją sužeidęs automobilo vairuotojas yra žinomas, bet sprendimo teisme teks laukti ilgesnį laiką dėl painios procedūros. N. Tamošaitytei padeda ne tik jos globėjai, bet ir ją sušelpiantys asmenys bei lietuvių organizacijos. Moralinę ir materialinę paramą galima siųsti šiuo adresu: Nijolė Tamošaitytė, 6816 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Būtų gražu, jeigu ja susirūpintų lietuviškasis jaunimas. Jos tel. — 925-1763.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ir Spaudos Tarybos (AL OST) posėdyje paaiškėjo, kad P. Amerikos lietuvių V kongrese Brazilijoj, Sao Paulo mieste, iš Argentinos bus 24 dalyviai — 15 jaunimo atstovų ir 9 vyresniosios kartos atstovai. Visai grupei vadovaus Z. Juknevičius, jaunimui — N. Zavickaitė. Simpoziumuose dalyvaus Z. Juknevičius ir P. Gudelevičius, o kun. A. Steigvila skaitys paskaitą kunigų sekcijoje. ALOST vardu kongresui bus nusiųstas specialus sveikinimo raštas. ALOS Taryba taipgi yra gavusi kvietimą iš PLB valdybos pirm. St. Barzduko koordinuoti savo veiklą su Rosario Lietuvių Bendruomene bei Argentinos lietuvių atstovavimą PLB seime. Posėdyje nutarta jieškoti atstovų, kurie savo lėšomis sutiktų vykti į PLB seimą Vašingtone. Lituania gatvei C. Rivadavia mieste jau pagaminta ir pasiųsta bronzinė lenta, už kurią ALOS Taryba iš savo iždo sumokėjo 35.500 pezų. Kada bus šios gatvės krikštynos, paaiškės iš ALOS Tarybos susirašinėjimo su tame mieste gyvenančiu K. Šlapeliu.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJ Avellanedoj Mišias laikė ir pamokslą pasakė savo tėvo Rapolo atvykes aplankyti kun. Adolfas Klimanskis iš Brooklyno, kur jis dirba su portorikiečiais, universitete studijuoja ispanų literatūrą.

BUENOS AIRES TELEVIZIJOS XIII kanalas pakartojo pasikalbėjimą su kanklių ir gitarų meistru Kvirinu Runimu ir jo dukra Danute. Pasikalbėjimas buvo nufilmuotas prieš K. Runimo šeimos išvykimą Čikagon, kur jis dabar planuoja atidaryti kanklių ir gitarų dirbtuvę. Televizijos programos vadovą Manceros bei visus žiūrovus K. Runimas supažindino su lietuviškomis kanklėmis ir lietuvių liaudies menu, o D. Runimaitė paskambino kanklėmis ir padainavo "Supinsiu dainužę". Ant stalo buvo padėtos dvejos K. Runimo darbo kanklės ir dvi gitaros.

DIENRAŠČIO "LA NACION" PRANEŠIMU, La Platos universiteto proistorės katedros prof. dr. Petras Krapovickas vadovaus archeologų ekspedicijai Puna Norte, Jujuy provincijoje, kur pagrindinis dėmesys bus skiriamas priešispaninio laikotarpio gyventojų kultūrai ir žemdirbystei.

Australija

SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDAKNYGĘ "Mary Save Us" kun. Pr. Dauknio rūpesčiu ir iniciatyva 10.000 egz. tiražu išleido **ACTS** leidykla Melburne. Jos kaina — tik $0.10. Lietuviai raginami šią maldaknygę dovanoti savo bičiuliams australams bei kitų etninių grupių nariams. Užsisakyti galima šiuo adresu: Rev. Pr. Dauknys, 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031, Australia.

KALĖDŲ ATOSTOGŲ METU Murry upėje kasmet rengiamos kanadiškų kanojų ir baidarių maratoninės 250 mylių lenktynės, trunkančios penkias dienas. Jas organizuoja Raudonasis Kryžius, telkdamas lėšas savo veiklai. Antrus metus iš eilės šiose lenktynėse su savo darbo baidare dalyvavo lietuvis Rimvydas Švambarys. Iš stikloplasto pagamintų dviviečių baidarių grupėje pagrindiniais Rimvydo Švambario ir jo bičiulio Jack Sanquinette varžovais buvo Australijos karo laivyno atstovai. Šioje rungtyje šalia civilių varžovų Australijos laivynas, kariuomenė ir aviacija dalyvauja su devyniom baidarėm. Baidarių maratoną laimėjo R. Švambarys ir J. Sanquinette, pralenkę net dviem valandom geriausius laivyno baidarininkus.

Italija

LIETUVIŲ SALEZIEČIŲ FRASCATI CENTRO vadovas kun. dr. Juozas Zeliauskas praneša, kad sunkiai susirgo ilgus metus Indijoj misionierium buvęs salezietis kun. Jonas Svirnelis. Jis jau ir seniau turėjo širdies sutrikimus bei cukraligę, bet pastaruoju metu pradėjo skųstis galvos skausmais, prarasdavo lygsvarą ir atmintį. Nuvežtas į vieną Romos ligoninę, po dviejų dienų buvo ištiktas kairės rankos ir kojos paralyžiaus, o sausio 25 d. neteko žado. Jis mirė sausio 30 d., palaidotas vasario 1 d.

Britanija

"EUROPOS LIETUVĮ" nuo 1973 m. pradžios redaguoja Juozas Lūža, pakeitęs 65 metų amžiaus sulaukusį ir pensijon išėjusį Kazimierą Barėną, kuris šiam savaitraščiui buvo paskyręs 15 metų. Naujasis red. J. Lūža yra gimęs 1911 m. Kupšių kaime, Kartenos vlsč., Kretingos apskr., baigęs Dotnuvos žemės ūkio akademiją, dirbęs "Lietuvos Cukraus" akcinės bendrovės vyr. agronomu. Nepriklausomoj Lietuvoj dalyvavo Jaunųjų Ūkininkų Ratelių ir ateitininkų veikloje, bendradarbiavo "J. Ūkininke", "Ūkininko Patarėjuje", "Ūkininke", "Žemės Ūkyje", "XX Amžiuje". Išeivijoje mokytojavo Grevено prekybos mokykloje, veikliai reiškėsi Britanijos lietuvių bendruomenėje, rašė "Darbininkui" ir "Europos Lietuviui". K. Barėnas, pasitraukęs iš "EL" redagavimo, planuoja įgyvendinti savo literatūrinius sumanymus, žada ir toliau redaguoti "Pradalges".

Šveicarija

LIETUVOS VARDĄ Ciuriche, Berne, Lugane ir kituose Šveicarijos miestuose jau daug metų garsina J. Stasiulienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Ji buvo sudaryta pokario metais, kai J. Stasiulienei pavyko rasti reikiamą skaičių lietuvių studentų bei studenčių. Jiems išvažinėjus į kitus kraštus, šokėjų eiles teko papildyti šveicarais. Šiandien visi šios tautinės grupės nariai jau yra šveicarai bei šveicarės, išskyrus pačią vadovę J. Stasiulienę. Vadovė nenusimena ir tęsia gražų darbą, talkinama svetimtaučių. Ji ne tik skiria daug laiko šokių choreografijai, repeticijoms, bet ir savo lėšomis šokėjus yra aprengusi lietuviškais tautiniais drabužiais.

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIUSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

"VARPAS" SKAMBĖJO DETROITE

Vasario pirmojo sekmadienio popietę Mercy kolegijos didž. auditorijoje vietinės LB apylinkės pakviestas torontiečių "Varpo" choras davė įdomų koncertą. Detroito lietuviai koncertų atžvilgiu yra gana išlepę. Gyvendami palankioje geografinėje vietovėje, nepertoliausiai nuo pagrindinių lietuvių veiklos centrų (Čikaga, Klevelandas), miesto lietuviai turi daug ir įvairių progų išgirsti bei pamatyti pačius iškiliausius meninius vienetus. Vieni tokių gastroliuoja Detroitan atvykę, kitiems pasiekti tereikia 4 valandų kelio automobiliu. Tad gal ir nederėtų perdaug kaltinti detroitiečių, kurių (viso gausaus būrio) stigo varpiečių koncerte. Dalyvavusių koncerte nuomone, "Varpas" paliko simpatingą įspūdį. Jei pirmoji dalis lyg ir praskambėjo "nuvargusiais" balsais ar net vietomis ir eiliniam klausovui girdimu disonansu, tai antroji koncerto dalis, kurios programą sudarė daugiausia chorinės arijos iš pasaulinių operų, praskambėjo ryžtingai, darniai ir įspūdingai. Tad ir kyla klausimas, ar tik "Varpo" stiprybė nebus operinėje srityje? Jei taip, vertėtų tą sritį dar giliau ir plačiau puoselėti. Toronte yra dar trys choriniai vienetai, tad gal ir nebūtų sunku rasti savitą ir tikrą kelią. Miela buvo stebėti ir eilė jaunesnių veidų tiek vyriškoje, tiek ir moteriškoje choro pusėje, neužmirštant ir jauno akompaniatoriaus. Tai ženklas, kad "Varpas" sėkmingai skambės ir sekančius 20 metų. Minėtoji sekmadienio popietė Detroito ir apylinkių tautiečiams liks maloniai prisimenama atgaiva, sudaryta svečių iš užsienio. **Al. Gimantas**

SUDBURY, ONT.

ŽVEJŲ IR MEDŽIOTOJŲ klubo "Geležinis Vilkas" valdyba vasario 25 d., 1 v. p. p., J. Remeikio restorano patalpose šaukia visuotinį narių susirinkimą. Susirinkimas svarbus tuo, kad bus renkama nauja klubo valdyba ir numatomos gairės tolimesnei klubo veiklai. Tikimės, kad visi klubo nariai šiame susirinkime dalyvaus. **Valdyba**

OSHAWA, ONT.

NAUJA VALDYBA. Dviem metam išrinkta "Ešerio" klubo valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. P. Juodvalkis, pavad. R. Pniauskienė, sekr. A. Lukošius, ižd. A. Padolskis, jaun. vad. R. Trinkūnas. Praėjusių metų laimėtojai: sportinis šaudymas — M. Assadorian, meškeriojimas— J. Dundzys, jaunųjų meškeriotojų— T. Trinkūnas. Neužilgo įvyks plaukimas Oshawa Civic Auditorium baseine ir žiemos rogučių iškyla. Pamažu ruošiamasi taip vadinamam pavasariniam stintų baliui ir kartu bazarui. — Klubas, sveikindamas "Tėviškės Žiburius" metinių sukaktuvių proga, pasiuntė ir savo kuklią $15 auką. (Ačiū jums, Red.).

Sekr. A. Lukošius

Argentinos lietuvių grupė pagerbia Matą Klimą, sulaukusį 80 metų amžiaus. Jo žmona Olimpija pjauna sukaktuvinį tortą. Šventę surengė Rosario Lietuvių Bendruomenės valdyba **Nuotrauka kun. A. Lubicko, MIC**

SKALDANTI IR JUNGIANTI JĖGA

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos pareiškimas

Naujoji Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba, pradėjusi savo veiklą, paskelbė gaires, kurios yra mūsų kadencijos darbo kelias, užsibrėžimai ir siekimai. Mes tada pasisakėme ir norime vėl pakartoti, kad spauda yra visų pripažinta didelė jėga, galinti ir jungti, ir skaldyti. Ryžomės daryti viską, kiek mūsų jėgos leis, kad laisvoji lietuvių spauda laikytųsi spaudos etikos, kad jos puslapiuose labiau atsispindėtų vienybės dvasia ir nebūtų išsišokimų nei prieš atskirus asmenis, nei prieš ideologines grupes. Mes norime, kad vienybės dvasia jungtų visus lietuvius į bendrą kovą prieš Lietuvos okupantą, o ne prieš brolį lietuvį, gyvenantį laisvėje ar už geležinės uždangos.

Tuo reikalu daug rašo ir mūsų spauda, nes bereikalingas tulžies laistymas tik džiugina mūsų krašto okupantus. Teisingai neseniai pasisakė "Keleivis", kad "šioje tulžies kovoje nuostabu tai, jog pastaruoju metu vėl laistoma tulžis ne į Lietuvos okupanta rusą, visų mūsų nelaimių kaltininką, ne į jam absoliučiai parsidavusį tarną ar lietuvių tautos išdaviką, o būtinai į lietuvį kultūrininką."

Tą tulžį laistyti kaikas bandė ir prieš LŽS pirmininką kun. Juozą Vaišnį, S.J., iškraipydami faktus, išsigalvodami nebūtų dalykų, po kojomis mindami spaudos etiką ir krikščioniškąją moralę, bereikalingai kabinėdamiesi prie atskirų žodžių, kad tik galėtų diskredituoti asmenį ir jo einamas pareigas. Tuo buvo norėta piktai atsimokėti už jo uolią, šakotą visuomeninę veiklą. Juk jis prieš dvidešimt trejus metus įsteigė "Laiškus Lietuviams", religinės ir tautinės kultūros žurnalą, ir jį jau aštuoniolikti metai redaguoja. Jau dvidešimt treji metai, kai jis dirba su skautais. Jau dešimt metų, kai jis yra vyriausias skautų sąjungos dvasios vadas. Už savo veiklą yra apdovanotas visais augščiausiais skautų sąjungos ordinais. Jau ketvirti metai jis uoliai dirba švietimo taryboje. Jeigu tie šmeižėjai būtų atidavę lietuvybei bent dalį tos duoklės, kurią yra atidavęs J. Vaišnys, S.J., tai mes galėtume tik džiaugtis.

LŽS centro valdyba protestuoja prieš tokių šmeižėjų užmačias ir prašo visus redaktorius griežtai atsiriboti nuo tokių straipsnių skelbimo, nes jie tik pila vandenį ant okupanto malūno, diskredituodami visuomenės veikėjus ir skaldydami mūsų jėgas.

Savo straipsniais mūsų spaudoje kun. J. Vaišnys visuomet stengiasi visus lietuvius jungti į bendrą darbą ir bendrą kovą su okupantu, ragindamas vengti visa to, kas mus skiria ir skaldo.

Jeigu mes parodytume daugiau geros valios, dažniau susitiktume, išsikalbėtume, bet neitume tuoj į spaudą su kažkur nugirstais gandais ir nepatikrintomis žiniomis, tai būtų daug vieningesnė mūsų visuomenė, stipresnės mūsų jėgos ir didesnė laisvės atgavimo viltis.

LŽS centro valdyba

ROCHESTER, NEW YORK

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS minėjimas įvyks vasario 18 d. Minėjimas prasidės 8.30 v.r. lietuvių radijo programos metu, kurią anglų ir lietuvių kalba praves Nijolė ir Vaidevutis Draugeliai. 11 v. Šv. Jurgio liet. kat. parapijos bažnyčioje pamaldas už mirusius Lietuvos laisvės kovotojus ir taiką pasaulyje laikys Ročesterio **vyskupas Joseph Hogan.** Giedos Liet. Bendruomenės choras, vadovaujamas Jono Adomaičio, vargonais gros Raimundas Obalis. 3 v. p.p. parapijos salėje — iškilmingas minėjimas. Lietuvos laisvinimo klausimu pranešimą padarys inž. E. Čuplinskas, KLB pirm. Meninę programą atliks solistai Birutė Čypienė, Leonas Baltrus ir lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami Vyt. Žmuidzino. Ročesterio ir apylinkės lietuviai maloniai yra kviečiami vasario 18 d. dalyvauti 11 v. pamaldose ir 3 v. p.p. minėjime. Rengia ALTos skyr. valdyba.

MENO VAKARAI. Kovo 3 ir 4 d.d. Šv. Jurgio liet. parapijos salėje rengiama **dail. Adomo Galdiko** pomirtinė dailės darbų paroda, kurios atidarymas įvyks 7.30 v.v. Tuoj po dail. A. Galdiko parodos atidarymo bus literatūros vakaras, kurio metu **poetas L. Andriekus** paskaitys savo poezijos ištraukų ir šiaip papasakos iš savo kūrybos pasaulio įdomesnių atsiminimų. — Balandžio 4 d. toje pačioje salėje įvyks **poeto Stasio Santvaro** poezijos vakaras, į kurį atvykti pasižadėjo pats poetas. Rengia LB kultūr. pobūvių komisija. **sb.**

Westinghouse

Svarbus baltasis išpardavimas
(WHITE SALE)
ištisą vasario mėnesį

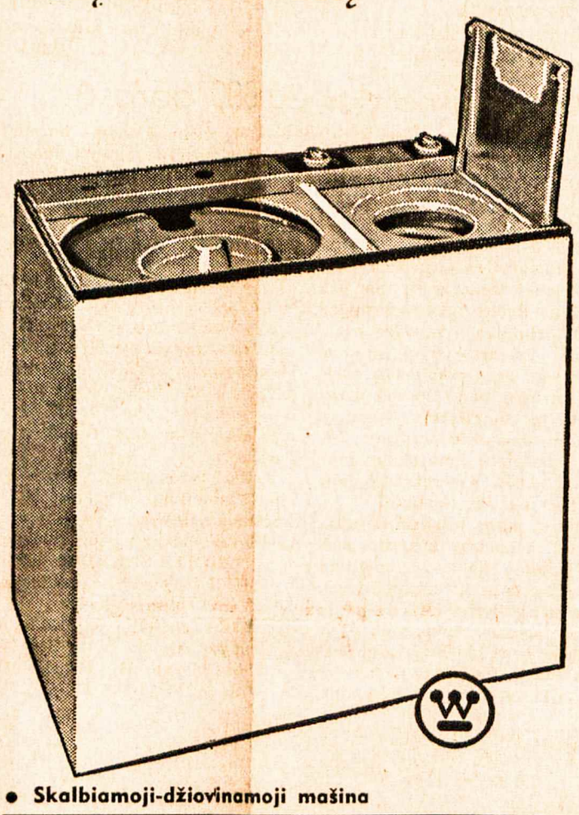

- Skalbiamoji-džiovinamoji mašina

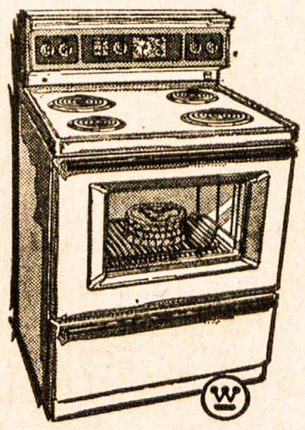

- **Virimo-kepimo krosnys**
- Su naujausiais pagerinimais
- Geriausios vertės gaminiai

- **Stereo patefonai**
- Puikus garsas • Pigios kainos

- **Spalvotos televizijos priimtuvai**
- Automatinė kontrolė

- **Automatiški indų plovėjai**

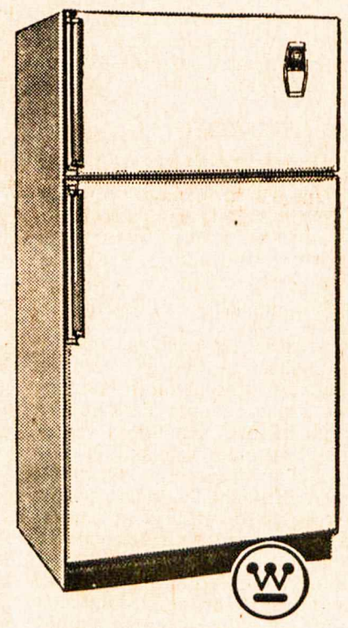

- **Neledėjantys šaldytuvai**
- Prieinamos kainos

- *PIRKDAMI DABAR DAUG SUTAUPYSITE!*
- *Nedelskite, nes didysis išpardavimas jau prasidėjo*

MOHAWK FURNITURE LTD.

- *ABIEJOSE KRAUTVUVĖSE:*

vakaruose — 137 Roncesvalles Ave. — Tel. 537-1442
rytuose — 2448 Danforth Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 v.r. iki 9 v.v.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

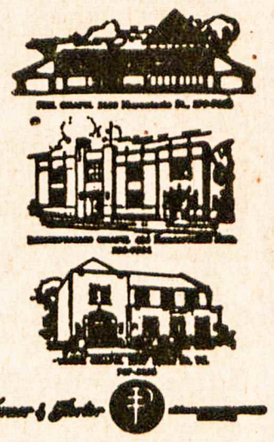

PRANEŠIMAS APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

VĖL PADIDINTAS ATLYGINIMO MINIMUMAS

Vienas gerų dalykų dirbantiems Ontario provincijoj yra darbo apsauga, teikiama įstatymo – Employment Standards Act. Dabar mes vėl padidinom atlyginimo minimumą.

Nuo 1973 metų vasario 1 dienos atlyginimo minimumas padidintas:

bendrojoj pramonėj – $1.80 už valandą

statybinėj pramonėj – $2.05 už valandą

studentams iki 18 metų amžiaus – $1.45 už valandą

Jeigu Jūsų atlyginimas priklauso nuo nustatyto minimumo, susipažinkite su naujais nuostatais, pasiteiraukite, kaip įstatymas saugoja Jūsų teises kreipdamiesi raštu ar telefonu į:

Employment Standards Branch
Ontario Ministry of Labour
400 University Avenue
Toronto, Ontario M7A 1V2
965-5251

Employment Standards Branch

Ontario Ministry of Labour

Hon. Fern Guindon, Minister

Naujos Kanados mokesčių formos

Šiais metais bus vienodos mokesčių formos visiems Kanados gyventojams — ir darbininkams, ir savarankiškai besiverčiantiems. Dauguma kanadiečių mokesčių formas gauna paštu, bet jeigu kartais nebūsite jų gavę, galite pasiimti vietinėje pašto įstaigoje. Užpildykite jas ir pasiųskite prieš balandžio 30 dieną.

Užpildydami savo mokesčių formas, rūpestingai atlikite atskaitas ir įrašykite visus pajamų šaltinius, įskaitant arbatpinigius, dalinius darbus ir iš užsienio gautus pinigus. Mokesčių vadove, kuris siunčiamas kartu su mokesčių formomis, rasite atsakymus į daugumą savo klausimų. Jei nežiūrint to liks dar neaiškumų, patikimą ir nemokamą patarimą rasite kiekvienoje savo apylinkės mokesčių įstaigoje. Atitinkamos apylinkės įstaigos adresas ir telefono numeris yra nurodytas mokesčių vadove. Jei tektų skambinti telefonu užmiestin, kreipkitės į telefonistę (operator) ir prašykite numerio ZEO-4000. Nemokamai! Daugelis mūsų tarnautojų moka ir kitas kalbas. Be to, galite pasikviesti draugą kaip vertėją.

National Revenue, Taxation
Revenu national, Impôt

MOKESČIŲ KREDITAI SENATVĖS PENSININKAMS
(GALIOJA TIKTAI TORONTO MIESTE)

PRIMINIMAS

Prašymai turi būti paduoti iki 1973 m. vasario 28 d. 4.30 v.p.p.
Įteikite prašymus anksčiau, kad nebūtų spūsties

Prašymą namų savininko mokesčių kreditui gauti galite įteikti pats arba per raštu įgaliotą asmenį miesto rotušėje (City Hall, Main Floor) nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. — 4 v.p.p. per visą vasario mėnesį. Asmenys, kuriems sunku yra atvykti miesto rotušėn, savo prašymus gali įteikti žemiau nurodytose vietose ir nustatytomis dienomis. Tose vietose bus priimami prašymai iš visų Toronto miesto apylinkių (wards):

RYTUOSE

Woodgreen Community Centre, 835 Queen Street East	10 v.r. — 4 v.p.p. vasario 17, šeštadienį
Norway Public School, 354 Kingston Road	10 v.r. — 4 v.p.p. vasario 24, šeštadienį

VAKARUOSE

Parkdale Public Health Office, 1115 Queen Street West	10 v.r. — 4 v.p.p. vasario 17, šeštadienį
Runnymede Theatre, 2225 Bloor Street West	10 v.r. — 4 v.p.p. vasario 24, šeštadienį

ŠIAURĖJE

Toronto Transit Commission Office, 1900 Yonge Street	10 v.r. — 4 v.p.p. vasario 17, šeštadienį
North Toronto Public Health Office, 641 Eglinton Avenue West	10 v.r. — 4 v.p.p. vasario 24, šeštadienį

Telefonas informacijai: 367-7036

G. T. BATCHELOR,
City Clerk

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja R. Sakalaitė, talkinama kolektyvo • Jaunimo Žiburiai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Rinkomės apsikrovę miegmaišiais

Mergaitės ir berniukai iš penkiolikos miestų žvelgė ateitin

Šalta, šarmota Kalėdų pirmosios dienos popietė. Palikusi jaukią tėvelių globą ir švenčių nuotaiką, skubu į geležinkelio stotį. Iš tolimo giliomis sniego pusnimis užversto geografiniame užkampyje Montrealio besiraitydamas traukinys skuba Toronto kryptimi. Jis veža ir mane, beskubančią Spyglio ežero pakrantėn į Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos surengtus 1972. XII. 26-31 ideologinius žiemos kursus Dainavoje.

Su šypsena lūpose ir širdyse, apsikrovę miegmaišiais, pačiūžomis, rinkosi berniukai ir mergaitės žiemos stovyklon iš Brocktono, Čikagos, Cicero, Klevelando, Detroito, Grand Rapids, Hamiltono, Montrealio, Niujorko, Filadelfijos, Racine, Ročesterio, Toronto, Vašingtono ir Worcesterio. Jie rinkosi, kad savo pasiruošimu ir darbais, eidami pasirinktosios pasaulėžiūros keliu, plačiame tautų vieškelyje išliktų lietuviais ir tikinčiais žmonėmis.

Dainava! Tai šių dienų lietuvių katalikų akademinio jaunimo Romuva. Kad ir ne be prie gintarinės Baltijos, o kitoje žemės rutulio pusėje, betgi savas ir mielas kamputis.

Didysis "krivaitis" kun. prof. Stasys Yla — jau eilė metų MA žiemos kursų vyriausias organizatorius, siela ir kertinis akmuo. Neretai ir ligos spaudžiamas, vis rūpinasi, sielojasi, kad tik tiesos bejieškantiems teisingą kryptį nurodytų, tvirtenę gairę įsmeigtų. Pamilo jis mus, kartais ir išdaigoms nusiteikusius, išdykaujančius, bet tokius, kokie esame. Pradėdamas kursų programą, jis ir vėl su tėviška meile bei pasišventimu kvietė mus visus žvelgti į pasaulį, gyvenimą, save.

Mūsų problema — ne tik rasti tiesą, bet ir susidaryti teisingas pažiūras į gyvenimą, kad tą gyvenimą veikdintume teisingu keliu. Gera mintis visada dvelkia išmintim. Geros pažiūros sukaupia išmintį, ir ji virsta gyvenimo vadove. Mintis įžiebė nevieną pasaulio revoliuciją — politinę ir kultūrinę. Mintis suskaldė pažiūras į pasaulį ir gyvenimą. Mintis gali kurti ir griauti, statyti ir naikinti, derinti ir išskirti (konspektas, 1 psl.).

Kursų tema — pasaulėžiūra ir penki ateitininkų principai. Lektoriai: kun. St. Yla, dr. Adolfas Damušis, chemikas, dr. Romualdas Kriaučiūnas, psichologas, kun. Jonas Staškus, "Ateities" redaktorius, kursų kapelionas, sesuo Ignė Marjošiūtė, kursų koordinatorė, Almis Kuolas, fizikos studentas, Rimas Juzaitis, atominės inžinerijos ir tarpt. teisės studentas.

Kursuose dalyvavo 33 berniukai ir 51 mergaitė (neblogai, jei esi berniukas!). Buvome suskirstyti grupėmis, kurioms vadovavo jau anksčiau dalyvavę kursuose. Šiais metais kursų medžiaga po paskaitos buvo gilinama toliau diskusijų ir pratybinių darbų metodu. Per diskusijas iškildavo įvairių klausimų ir pastabų. Pratybinių darbų metu reikėjo praktiškai ir konkrečiai panaudoti tos dienos kursų medžiagą (parašyt rašinėlį, paruošti plakatą ir t. t.).

Vadovai, su nepalaužiamu kantrumu, pilni energijos ir pasiryžimo, bandė padėti ir suprasti mūsų problemas. Kartu dirbo, dainavo, žaidė, džiaugėsi ir juokėsi. Kartais galbūt ir nesupratome jų rūpesčių. Nevisuomet buvome paklusnūs. Keltis anksti rytą, grįžti po pertraukos į paskaitą — neskubėjome. Neretai reikėjo raginti, prašyti. Visdėlto, Elenutės Razgaitytės, Kazio Razgaičio, Kęstučio Šeštoko, Danutės Sušinskaitės ir Ritos Balytės vadovaujami bei globojami, tikrai pasijutome didele, mokančia kartu dirbti, būti laiminga, visuomet linksma, jaunyste žydinčia šeima.

Raštinėje, prakaitą liedami, darbavosi Daina Kojelytė ir Viktoras Nakas. Ruošė paskubomis konspektus, kad galima būtų gauti laiku, dar prieš paskaitą.

Vakarinėms programoms vadovavo Vytenis Čyvas. Programos buvo gerai paruoštos, įdomios, linksmos ir visiems patiko.

Kad kursai gerai pasisekė, padėka priklauso ir mūsų mieloms šeimininkėms — p. Razgaitienei ir Linai Razgaitytei. Jos virė, kepė ploniausius blynukus, kad tik po užtrukusių paskaitų visus sočiai ir skaniai pamaitintų. Vyriausias stovyklos ekonomas Romas Puteris taip pat važinėjo, bėgiojo į miesto krautuves, kad mažutėliams nieko nestigtų, kad tik nebūtų nuskriausti. Tikrai geras buvo ūkvedys mūsų Romas! Tikras tėvas "našlaičiams!".

Turėjome ir svečių, kurių tarpe buvo kun. Jonas Dėdinas, Vasario 16 gimnazijos mokytojas ir kapelionas, ir kun. Vingaudas Damijonaitis, Vokietijos lietuvių jaunimo dvasios vadas. Tai mūsų kursų metodo stebėtojai. Jau šešti metai iš eilės rengiami MAS kursai Dainavoje ir užtikrintai turi neabejotiną pesisekimą. Jų garsas pasiekė jaunimo vadovus ir antroje Atlanto pusėje. Be to, dar atsilankė Ateitininkų Federacijos vadas prof. J. Pikūnas, adv. P. Žumbakis ir stud. E. Girdauskas, buvęs MAS centro valdybos pirmininkas.

Po paskutinės kun. St. Ylos paskaitos įvyko MAS suvažiavimas, o kiek vėliau — oficialus kursų uždarymas.

Pagaliau—pasiruošimas naujų metų sutikimui. Po trumpos valandėlės jau šokome ir linksminomės.

Sutikę naujuosius metus, sveikinomės vienas kitam linkėdami sėkmės. Išklausę paskutinį kartą šv. Mišių, jautėm, kaip negailestingai artinasi laikas išsiskirstyti. Kartu praleistos susikaupimo valandos, bendras darbas, vakarinės programos, žaidimai ir kursų dvasia tarytum subūrė mus vienon šeimon. Atsisveikinant tik iki pasimatymo, nejučiomis nevienas braukė veidu riedinčią ašarą.

Vėl grįžom į kasdieninius savo darbus, kartu praleistą laiką žiemos kursuose supindami į gražiausių prisiminimų vainiką.

Dana Styraitė, Montrealis

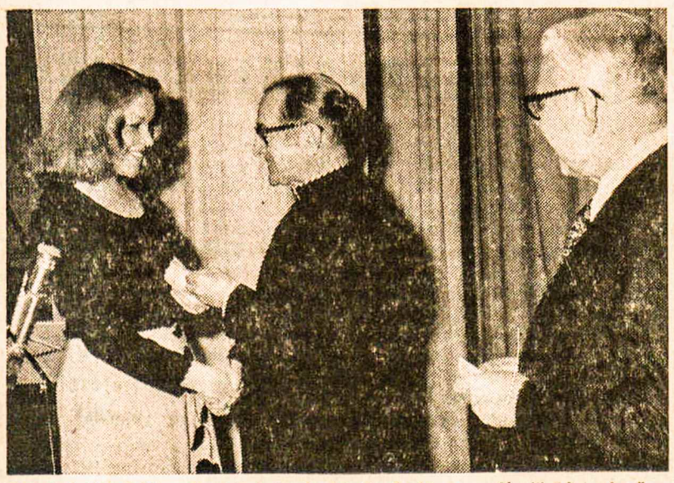

Ramūnė Sakalaitė priima I jaunųjų bendradarbių premiją iš Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirm. kun. J. Vaišnio, SJ, ir iždininko J. Janušaičio "TŽ" spaudos baliuje Nuotr. S. Dabkaus

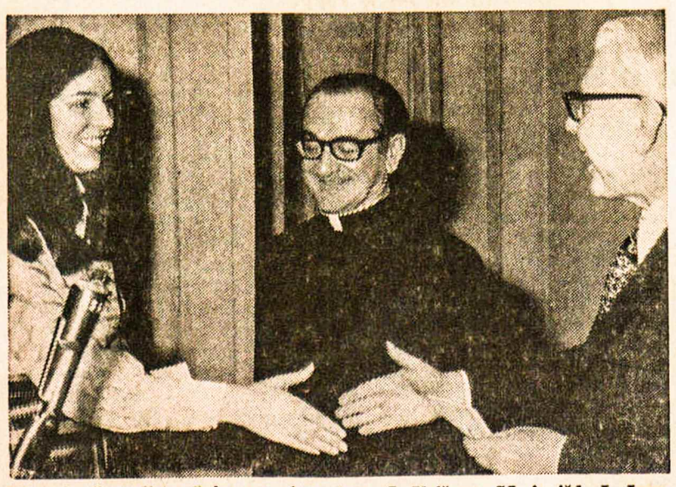

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirm. kun. J. Vaišnys, SJ, ir ižd. J. Janušaitis įteikia jaunai "TŽ" bendradarbei II premiją Gabijai Juozapavičiūtei "TŽ" spaudos baliuje Toronte

Windsoro lietuvaičių kvartetas "Aušra" dainuoja "Tėviškės Žiburių" spaudos baliuje Toronte Nuotr. S. Dabkaus

** Šalta žiema, šilti kursai **

Įspūdžiai iš moksleivių ateitininkų žiemos kursų Dainavoje

Prieš šešerius metus pirmą kartą atsidūriau Dainavoje moksleivių žiemos kursuose. Tuo metu kursai sudarė tokį įspūdį, kad nuo to laiko kiekvienais metais grįždavau pasisemti naujų žinių, susitikti naujų draugų, susipažint su naujais paskaitininkais, laisvalaikio metu padūkt ant sušalusio Spyglio ežero. Ir nors daug ką prieš eilę metų išmokau, jau esu užmiršęs. Visdėlto galvoje liko kaikurių paskaitininkų žodžiai, mintys iš kurių šiuo metu imama susidaryti pilnesnę pasaulėžiūrą, negu tų žmonių, kurie savo pasaulėžiūras susikuria grynai iš aplinkos. Ir čia aš kalbu ne tik už save, bet ir už visus, kurie šiuos ar panašius kursus yra lankę. Tad ir prieinam prie šių metų kursų.

Juos galime vertinti įvairiais atžvilgiais — klausytojų, moksleivių, vadovybės, paskaitininkų ir net šeimininkių. Galime vertinti palygindami su ankstyvesniais kursais. Kadangi šiemet dalyvavau kaip vadovas ir nebe pirmą kartą, tai tiktų kursus analizuoti patirties atžvilgiu.

* * *

Šių metų kursai pasižymėjo ir tuo skyrėsi nuo kitų, kad paskaitininkų sąrašuose pirmą kartą dalyvavo ir studentai, kurie patys anksčiau kursuose yra dalyvavę. Su kun. St. Ylos pagalba jie rinko medžiagą, tačiau jų pasirodymas tikrai nenužemino kursų lygio. Šalia to, dar buvo ir visa eilė kitų mažesnių pakeitimų. Anksčiau būdavo labai akcentuojamos schemos, kurios reprezentuodavo įvairias mintis piešinio formoje. Paskaitininkai šias schemas paaiškindavo arba naudodavo jas paaiškinti iškeltoms mintims. Šios schemos būdavo įtraukiamos į kursų užrašus, o šalia jų kursantai pridėdavo savo komentarus. Šių metų kursuose ir jau praėjusių dėmesys buvo skirtas rašytam žodžiui, ir išdalinti užrašai darėsi panašūs į knygą. Todėl moksleiviams mažiau reikėjo patiems rašyti, nebent kur pabraukti svarbesnį žodį. Iš dalies tai kenkia raštingumo lavinimui, tačiau iš kitos pusės padeda klausyti paskaitininko, nes nebereikia kiekkieno žodžio užsirašyti.

* * *

Buvo ir kitų pakeitimų. Per praėjusius porą metų, didesnis dėmesys buvo kreiptas į diskusijų būrelius. Per diskusijas kursantai kartu su vadovu išsiaiškindavo, kas paskaitų metu gal nebūdavo visai aišku ir nagrinėdavo klausimus, kurių atsakymui yra reikalingas gana gilus paskaitų supratimas. Tačiau šiais metais darbotvarkė buvo tiek pilna, kad, jei vienas ar kitas punktas užsitęsdavo perilgai, nebelikdavo pakankamai laiko rimtom diskusijom. Porą dienų visai diskusijų neturėjom, nes paskaitoms reikėjo daugiau laiko. Diskusijos nukentėjo, manau, net kaikurių paskaitų supratimas iš dalies įrgi nukentėjo, nes man rodosi, geriau trumpint paskaitą ir turėt diskusijas, negu leist paskaitininkui pačiam bandyti savo paskaitą aiškinti. Be to, paskaitininkas nežino, kas kam neaišku. Klausytojui sunku sėdėt ir klausyt to paties žmogaus ilgiau, negu pagal tvarkaraštį planuota.

* * *

Prieiname prie vakarinių programų. Kiekvienais metais bandoma sujungti vakarines programas su dienos tema. Mano nuomone, pirmą kartą mums pavyko šį tikslą rimčiau pasiekti. Vakaras buvo padalintas į dvi dalis. Pirmoji — pratybiniai darbai, antroji — lengvesnio pobūdžio programa. Per pratybinius darbus reikėjo atlikti konkrečius uždavinius, kurie mėgindavo praktiškai paaiškinti dienos mintis. Tai galėjo atlikti kursantai plakatų piešimu, vaidinimais, daina ar kitais būdais. Po to sekdavo linksmoji dalis, kuri duodavo progos atsipalaiduoti nuo dienos darbų, bet neleisdavo pamiršti temos. Pavyzdžiui, tą dieną kai nagrinėjom tautiškumą, vakare žaidėm tautinius žaidimus — "trečias bėga" ir t. t.

Tačiau iš visko, ką čia pasakiau vistiek sunku įvertinti tiksliai kursus, nes jie yra skiriami moksleiviams. Todėl tik jie gali duoti tikslų įvertinimą, pasisakydami, kas patiko, kas nepatiko, ką išmoko. Tad, jeigu norite daugiau sužinoti, siūlau paklausti juos pačius. **Almis**

"Ar jūs tiek dainų mokate"?

Toronto studentų savaitgalio išvyka į Mėlynuosius kalnus

Kelias į Collingwoodo miestelį visiem gerai žinomas. Pavažiavus už jo — "Mėlynieji kalnai", slidinėjimo rojus. Pasukus nuo pagrindinio greitkelio, kuris eina aplink kalnus, mažas kelelis veda tiesiai tų kalnų link ir retkarčiais pasisukinėdamas atveda greta garsiosios Bruce Trail. O tenai, kažkur ant kalnelio viršūnės, tarp pušų, tupi Toronto universiteto "iškylų namelis". Taigi, sausio 19—21 d. d. čia įvyko Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubo suorganizuota "iškyla Kanados šiaurėje".

Penktadienio vakarą susirinko maždaug pusė dalyvių. Kadangi jokios oficialios programos nebuvo, tai linksminomės iki ankstyvo ryto.

Šeštadienį susirinko daugiau jaunuolių. Bendras dalyvių skaičius pakilo iki 43. Naujai atkeliavusieji rado pramintą takelį augštoku kalneliu į gražų, natūralaus medžio, modernios architektūros namuką. Užlipus laiptukais, matyti batukų primėtytas kambarys. Girdėti įsakymas nusiauti ir savuosius. O pats namukas — kaip bičių avilys. Žmonės įeina ir išeina, vis sustodami tame batukų kambarėlyje. O viduje dar daugiau judėjimo. Atrodo, visi turi ką veikti, eina kur nors vis su kokiu nors uždaviniu. Naujas dalyvis pasijunta esąs perdaug pasivėlavęs ir nebeįstengs įsijungti. Bet visi pasitinka. "Nu, labas! Tik ką grįžom iš kalnų. Kaip smagu landyti tarp akmenų! Dabar eisim čiuožti. Ar eisi?"

Visa diena taip ir praėjo važinėjant rogutėmis nuo kalnų, čiuožiant ant užšalusio tvenkinėlio ir laipiojant tuo kalnu į namuką. Berniukai suorganizavo sniego futbolo rungtynes. Ir jau saulei leidžiantis, jie atrodė lyg žmogiukai ant kalėdinės kortelės.

Vakarop sugrįžę čiuožėjai, slidininkai bei visi kiti laukia vakarienės! Jaunos šeimininkės pagamino skanią vakarienę prie kišeninės lemputės šviesos, nes virtuvėje nebeveikė elektra. Pavalgę, visi susėdo. Užsimezgė šnekos, atsirado šachmatai ir kortos.

Specialiai atvažiavęs inž. E. Čuplinskas, Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, vakare kalbėjo apie lietuvius ir daugiakultūrę Kanados visuomenę. Trumpai ir aiškiai išdėstė Ontario provincijos vyriausybės ir Kanados valdžios pažiūras į daugiakultūrį gyvenimą. Pasirodo, kad Kanados valdžia palankesnė šiai minčiai, negu Ontario, nors ir pati provincija surengė "Heritage Ontario" kongresą, kur etninės grupės gavo progos pasireikšti. Pripažinta, kad etninių grupių (taigi ir lietuvių) būklė geresnė dabar, negu prieš maždaug 15—20 metų, tačiau dar daug ko trūksta. Inž. E. Čuplinsko tema buvo nauja beveik visiem. Teko truputį pagalvoti apie iškeltas mintis, duomenis.

Po paskaitos studentams vakaras dar buvo ilgas. Būrelis drąsesniųjų susirinko aplink lauke sukurtą laužą ir kepė dešreles. Būreliui pasidarius jau būriu, po miškus nuaidėjo skambi lietuviška ir studentiška daina. Bet šiaurėje naktys šaltos. Po kiek laiko sušalo ir dainininkai, tad jų dainos persikėlė į namelį. Pagaliau universiteto prižiūrėtojas paklausė: "Ar jūs tikrai tiek dainų mokate, ar kartojate?" "Ne, ne, nekartojam!" — šaukėm visi.

Sekmadienio rytui išaušus, visi sukilę, pusryčiavo, neskubėdami krovėsi lagaminus, tvarkėsi, dažnai sustodami dar pasišnekučiuoti, pasijuokti.

Netrukus lagaminai bei patalynės gulėjo prie durų, ir namelis buvo išvalytas. Jau gerai išmintu takeliu, išvažinėtu kaimo vieškeliu iškylos dalyviai grįžo į namus. **Ramutė Birgelytė**

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga

PLJS buvo įsteigta II pasaulio lietuvių jaunimo kongrese ir sudaryta laikinoji valdyba: pirm. kun. Antanas Saulaitis, SJ, nariai — Vilius Ambrozevičius, Edmundas Andriuškevičius, Eimantė Mikuckytė ir Nelida Zavickaitė. Visi — iš Pietų Amerikos. Šiai valdybai patvirtinti reikėjo visu kongreso atstovų balsavimo, kuris buvo įvykdytas po kongreso korespondenciniu būdu. Tai atliko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo sekcija, kurią sudaro: Milda Lenkauskienė, Augustinas Idzelis, Teresė Neimanaitė, Antanas Kalvaitis ir Onytė Kliorytė. Suskaičius gautus balsus, kurių buvo 101, gauti šie rezultatai: už laikinąją valdybą pasisakė 94 atstovai, prieš — 3, susilaikė — 4. Taigi, PLJS turi pastovią pirmąją valdybą, kurios uždavinys — apjungti pasaulio lietuvių jaunimą organizaciniuose rėmuose, išvystyti veiklą ir surengti III pasaulio lietuvių jaunimo kongresą P. Amerikoj. Gaila tik, kad korespondenciniame balsavime dalyvavo mažokai atstovų. Juk jų buvo 250! Kur gi jie dingo po kongreso?

Mintys grįžus iš studentų išvykos

Kaip daugeliui jau žinoma, Toronto lietuviai studentai surengė iškylą netoli Wasagos. Ten neįvyko kas nors ypatingo, nieko naujo nebuvo padaryta. Kaip visada, studentai išdykavo, gėrė ir išklausė vieną paskaitą.

Jau šimtai tokių savaitgalių buvo ir dar bus, bet šis savaitgalis man atvėrė akis. Man įstrigo ne studentų užsiėmimai, bet dalyvių laikysena, kuri buvo priešinga organizatorių galvojimui.

Nenoriu smerkti, nei kritikuoti kitaip galvojančių, nes mes visi padarome klaidų ir susilaukiame kritikos. Esame visi kalti, ir nemanau, kad mes savo įsitikinimus galėtume pakeisti per trumpą laiką.

Bet kodėl yra tas skirtumas, tas mūsų "nusikaltimas"? Tuo nėra ko stebėtis, nes mes esame skirtingose aplinkybėse užaugę. Visdėlto mūsų tikslai turėtų būti tie patys, įsitikinimai esminiuose dalykuose vienodi. Aš supratau šį konfliktą per inž. E. Čuplinsko paskaitą apie daugiatautę Kanados visuomenę (multi-cultural society), matydamas kaip mažai kas jos klausėsi. Čia nenoriu svarstyti paskaitininko idėjų ar jo padarytu išvadų. Noriu tik pastebėti, kad dauguma žmonių nedaug ką bendro turi su veiklesnės mažumos tikslais ir interesais.

Dauguma mūsų studentų nelabai domisi mūsų problemomis daugiatautėje visuomenėje. Galima sakyti, kad jie daugiau rūpinasi savo socialiniais reikalais mūsų kanadiškoje bendruomenėje.

Tai nereiškia, kad jie visai atitrūkę nuo mūsų lietuvių bendruomenės reikalų. Reikia pripažinti, kad jie gali turėti kitų interesų šalia mūsų kultūros. Reikia pripažinti, kad yra daug tokių studentų ir jaunų žmonių, kuriems lietuviški reikalai negali būti esminiu rūpesčiu, kaip kaikuriems iš mūsų.

Svarbu įsidėmėti, kad mūsų tautinės veiklos naštą neša tik keletas pasišventusių asmenų. Bet ta veikla turėtų būti pritaikyta prie šių dienų reikalavimų. Mums reikia ieškoti naujų būdų ir metodų, kad ta veikla būtų patraukli ir tiems, kurie atitolę nuo kultūrinės veiklos. Todėl mes šaukiame įvairius susirinkimus, posėdžius, rengiame įvairias diskusijas, bandome bendrauti visais galimais būdais.

Mūsų kultūriniai vienetai duoda gražių rezultatų—pavyzdžiui, chorai, tautinių šokių grupės, organizacijos. Bet tai yra praeinantys dalykai. Mes norime, kad tos mūsų bendros idėjos, draugai, pasiliktų ir visam laikui lietuviškoje bendruomenėje, nes laikui bėgant juk mums reikės užimti šiandienos veikėjų ir visuomenės narių vietas. Tad užuot naudojęsi kitų veikla, uždekime juose norą veikti. **A. Juzukonis**

Surinkime dar 30.000 parašų!

Jau pusmetis, kai II pasaulio lietuvių jaunimo kongresas liko praeity, tačiau kaikurie jo darbai dar nėra užbaigti. Vienas jų yra jaunimo peticija, kuri Jungtinėms Tautoms turėjo būti įteikta 1973 m. Vasario 16 proga. Deja, iki šiol tėra surinkta 70.000 parašų, ir abejojama, ar su tiek parašų peticiją įteikti būtų prasminga.

Parašų rinkimo organizatoriai, nuodugniai apsvarstę visas su šiuo klausimu susijusias problemas, apsisprendė surinkti bent 100.000 parašų ir peticiją Jungtinėms Tautoms įteikti š. m. balandžio pradžioje, tai yra lygiai po metų nuo okupuotoje Lietuvoje 17.000 pavergtų lietuvių pasirašytos peticijos įteikimo.

Siekiant šį darbą užbaigti ir įteikti peticiją balandžio mėnesio pradžioje, jaunimo kongreso komiteto vardu dar kartą drįstu kreiptis į jus, mieli lietuviai, kviesdamas iš naujo atgaivinti parašų rinkimo darbą ir surinkti dar bent 30.000 parašų. Sėkmingiau uždaviniui įvykdyti kviečiu:

1. Vasario 16 minėjimų rengėjus, besikreipiančius į vietos burmistrus dėl proklamacijų, prašyti juos pasirašyti peticiją ir leidimo, jeigu tokio reikėtų, rinkti parašus viešose vietose. Leidimą gavus, parašų rinkimą organizuoti ir vykdyti bent vieno savaitgalio metu.

2. Vasario 16 minėjimo dieną rinkti parašus prie bažnyčių, minėjimų salėse bei kitose vietose. Aplankyti savo amerikiečius kaimynus ir kiekvienam surinkti iš jų bent po 10 parašų, labiau įprasminant Lietuvos ir nepriklausomybės šventės reikšmę konkrečiu, asmeniškai atliktu darbu.

3. Iniciatyvos prašomi imtis Vasario 16 minėjimų organizatoriai, LB apylinkių valdybos, visų kitų organizacijų valdybos ir pavieniai asmenys.

ROMAS SAKADOLSKIS
II PLJ Kongreso komiteto pirmininkas

PASTABA: peticijų blankai gaunami pas Antaną Būgą, 842 W. 33 Pl. Chicago, Ill. 60608, USA Tel. 312/YA7-3964.

Kun. J. Vaišnys, SJ, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirm., įteikia III premiją jaunam "TŽ" bendradarbiui Kęstučiui Šeštokui Nuotr. S. Dabkaus

Londono studentų veikla

Lietuvių studentų savaitė vietiniame universitete

Londono (Ontario) Lietuvių Studentų Klubas pradėjo savo veiklos metus bendru visų studentų susirinkimu ir naujos valdybos rinkimu. Sekantys asmenys buvo išrinkti vadovauti šio universiteto lietuvių studentų veiklai: Glen Kęstutis Lawson, Linas Kairys, Andrius Čerškus, Regina Aulinskaitė ir Saulius Dragūnevičius. Jiems teks mobilizuoti virš 70 studentų. Taip pat per pirmą valdybos posėdį buvo kooptuotas korespondencijos sekretorius Algis Puteris.

Praėjusiais mokslo metais keli klubo nariai sėkmingai baigė savo diplomines studijas. Šiuo metu jie yra radę darbą arba toliau tęsia savo mokslus: Regina Aulinskaitė, Kristina Brazlauskaitė, Baiba Lacis (Butkienė), Viktoras Navickas, Arūnas Vaičeliūnas.

Nuo 1972-73 mokslo metų pradžios buvo surengti penki mėnesiniai susirinkimai, jų tarpe ir kaukių balius. Buvo planuotas ir lietuvių šeimų lankymas, giedant kalėdines giesmes, bet dėl sniego pūgos buvo atšauktas. Taip pat buvo planuoti rudens šokiai, bet ir jie dėl įvairių priežasčių buvo atšaukti.

Naujų metų planai yra įvairūs ir daug konkretesni. Sausio 16 d. universiteto patalpose (Talbot College 346b) prasidėjo savaitiniai lituanistiniai kursai. Juose lietuvių kalbos ir gramatikos kursą dėsto L. Keraitė, o lietuvių literatūros kursą — G. Petrauskienė. Jau antri metai šie kursai yra dėstomi universiteto globoje, bet kol kas be jokių pažymėjimų. Galima tikėtis, kad artimoje ateityje, su lietuvių bendruomenės pritarimu ir pašalpa, jei bus pakankamai studentų susidomėjimo, bus galima įvesti pilnai pripažintą lituanistinį universiteto kursą. Reikėtų paminėti, kad šiuose kursuose gali dalyvauti ne tik studentai, bet ir moksleiviai bei kiti susidomėję asmenys. Informacijų prašome teirautis pas G. Petrauskienę (438-8983).

Vasario 16 proga yra planuojama "Lietuvių Savaitė" universitete. Savaitės programa prasidėjo studentų šokiais Middlessex College "Terrace Room" vasario 10 d., 8 v. v. Meninėje programoje dalyvavo Delhi tautinių šokių grupė "Palanga", vadovaujama Glenn Kęst. Lawsono. Savaitė užsibaigs oficialiu Vasario 16 minėjimu Althouse College auditorijoj vasario 18,, 4 v.p.p. Pagrindinis kalbėtojas bus R. Sakadolskis, II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininkas iš Čikagos. Meninėje programoje dalyvaus "Šilainė" — tautinių šokių grupė iš Detroito, "Rasos" kvartetas ir "Baltijos" choras.

Tikimasi, kad visi bendruomenės nariai iš Londono ir apylinkių atsilankys į šios savaitės parengimus ir ras progos pabendrauti su jaunimu universiteto aplinkoje. **Kor.**

ESAME DĖKINGI Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybai už dėmesį jauniesiems spaudos bendradarbiams. Kviečiame juos daugiau rašyti ir laikraščiuose atspausdintus straipsnius rinkti. Atėjus laikui, juos galima bus pasiųsti LŽS centro valdybai, kuri ir toliau skirs premijas už jaunųjų bendradarbių straipsnius. Laukiame rašinių sekančiam "JŽ" numeriui iki vasario 20 d.

TOLIMOS VIEŠNIOS KONCERTAI

Toronto "Gintaro" tautinių šokių grupės tėvų komitetas surengė Š. Amerikoj besilankančios lietuvaitės pianistės iš Lenkijos — Aldonos Dvarionaitės koncertą naujai atremontuotoje Lietuvių Namų salėje. Pianistė jau pačiais pirmaisiais kūriniais sužavėjo auditoriją. Mikliai ir meistriškai ji atliko Čiurlionio 5 preliudijas, Dvariono žiemos eskizus ir 3 Šopeno kūrinius. Aiškiai buvo matyti, kad tai prityrusi ir pilnai subrendusi pianistė. Visdėlto buvo jaučiamas perdidelis vienodumas kūrinių atlikime — Čiurlionis skambėjo visiškai panašiai, kaip Šopenas. Dvariono kūriniai ryškiau išsiskyrė. Tačiau pabaigoje ir tas vienodumas dingo, kai net tris kartus buvo iššaukta kartoti. Be programos antroje dalyje numatytų Dvariono 6 pjesių ir Liszto sonatos B-minor, ji papildomai atliko Ravelio ir Jakubėno kompozicijų, kurias įdomiai ir sklandžiai interpretavo. Ypač maloniai skambėjo Debussy "Poema del Vino", kuriame pasireiškė lengva ispaniško ritmo kontrolė.

Pianistė visą programą atliko virtuoziškai, ir todėl visai pelnytai klausytojai jai katučių negailėjo. Žinoma, lyginant ją su šio krašto pianistais, aiškiai jautėsi kitokios (gal rusiškos) mokyklos įtaka. Tačiau tai joks minusas, o daugiau interpretavimo klausimas. Jos viena įdomybė — nepaprastai tvirta ir pajėgi kairioji ranka. Tai labai reta pianistų tarpe. Jos stiprumas — mokėjimas, reikalui esant, iš pianino išgauti viso orkestro skambesį.

Pianistė Aldona Dvarionaitė

Koncertas buvo puikus, tačiau kūrinių skambesį gadino salės akustika, kuri pianistės parinktus kūrinius nuo pat pradžios persekiojo ir gal už tai padarė stilių šiek tiek monotonišką. Dėl perdidelio rezonanso kaikurie pirštų akrobatikos niuansai susiliedavo į vieną ilgą ūžesį. Reikėtų ateity salės sienas atitinkamai išdengti medžiaga, kuri tokių koncertų metu aidus sugertų. **D. D. J.**

Red. pastaba. Recenziją apie A. Dvarionaitės koncertą Niujorke Town Hall salėje paskelbė "New York Times" muzikos kritikas Allen Hughes 1973. I. 22 laidoje. Ten jis rašo: "Aldona Dvarionas, sovietų pianistė iš Lietuvos, baigusi studijas Čaikovskio konservatorijoj Maskvoje, davė antrąjį savo rečitalį Niujorko Town Hall salėje šeštadienio popietę. Ji atliko Liszto Sonatą B minor, Ravelio "Valses nobles et sentimentales", Prokofjevo Sonatą nr. 8 ir eilę trumpų dalykėlių, sukurtų jos tėvo Balio Dvariono. — Dvarionaitė parodė tokį pianistės meistriškumą, kurio galėtų pavydėti daugelis pianistų. Visus kūrinius ji atliko taip užtikrintai ir su tokiu pasitikėjimu, kad neliko jokios abejonės apie jos sugebėjimą daryti tai, ko nori. Taip pat ji turėjo aiškų nusistatymą, kaip kūriniai turi būti atliekami. — Aplamai, ji laikėsi "rubato" stiliaus, kuris švelnina bei nuima ritmo ir formų kampuotumus. Šis interpretavimo būdas, romantikos likutis, labai derėjo Liszto ir Dvariono kūriniams, bet netiko Raveliui ir Prokofjevui. Valsinis Ravelio kūrinio impulsas buvo taip dažnai aptemdytas, kad kūrinys tapo beveik beformiu ir blankiu virtuoziškumo pademonstravimu. Prokofjevo sonata, netekusi savo kampuotumo bei aštrių sąskambių, atrodė nuobodesnė bei sausesnė, negu ji iš tikrųjų yra."

Pirmieji žingsniai dailės srityje

Jaunos dailininkės Jūratės Batūraitės dailės paroda Toronte

ANTANAS TAMOŠAITIS

Senųjų lietuvių menininkų atstovams retėjant — iškeliaujant amžinybėn arba suglaudžiant kūrybos sparnus, visų žvilgsnis krypsta į jaunąją lietuvių dailininkų kartą, kad susidarytų savosios tautos dailės tradicijų tęstinumas. Šių laikų jaunimas yra daugiau materialistinių pažiūrų, todėl žvelgia į realias, daugiau pelningas profesijas, o dailė nedaug teikia ekonominių vilčių. Tik pasiryžėliai ir turintieji aiškų polinkį menui pasirenka dailės mokslą ir profesiją.

Viena iš lietuvių jaunosios kartos dailės entuziasčių yra Jūratė Batūraitė, kurios meno parodą š. m. sausio 19-28 d. d. surengė "Seventy Six Gallery" Toronte. Parodos atidarymo dienos išvakarėse susirinko nemažas būrys kanadiečių jaunuolių — Jūratės dailės studijų draugai, o taip pat keliolika lietuvių.

Jūratė Batūraitė išstatė 20 tapybos bei akvarelės darbų dviejuose dailės galerijos kambariuose. Jos būdingiausias tapybos bruožas — subtilus realizmas, sakyčiau, kruopščiai ir su didele meile atliktas natūralizmas, kur kiekviena detalė išpildyta taip realiai, kad rodos matai ne tapybos drobes, o natūralius gamtos objektus. Tapytos medžio šaknų kompozicinės grupės lyg ir reljefiškai išsikiša, sudarydamos skulptūrų įspūdį.

Realizmas ir natūralizmas nėra šio laikotarpio atradimas. Nedaug menininkų eina tuo keliu. Dailės istorijoje buvo laikai, ypač 19 šimtmečio vidury, kai Europoje vyravo natūralizmas. Didžiausias tos srities menininku buvo laikomas prancūzas Gustave Courbet (1819-1877). Iš senosios kartos lietuvių žymiausias natūralistas buvo Eug. Kulvietis, g. 1883 m., pamėgęs tapyti vaisius ir daržoves — nature morte. Daugelis kitų menininkų tebetapė ir tapo natūralistiškai-realistiškai, tačiau beveik kiekvienas savaip interpretuoja gamtą ir savo braižu ar kitokiu derinimu skiriasi vienas nuo kito.

Batūraitės realizmas-natūralizmas itin savitas. Jos tapybinis braižas nesiremia "mandrybėmis", pripuolamumais ar kaikokiais atradimais. Jinai sukaupia visą meninį dėmesį išreikšti natūraliams objektams su smulkiausiomis jų detalėmis. Kaikurias vietas menininkė perkomponuoja, kaiką išleidžia pagal savo estetinį skonį.

Nors ir realistinė Batūraitės tapyba, tačiau jinai dvelkia ir šių laikų moderniosios dailės bruožais. Tapytų drobių spalvų gama pilksva, iš dalies sudaranti antikinių paveikslų rimtį, tik vienas kitas turi teatrinį apšvietimą. Nors jos dailės darbai realistiniai, tačiau jie turi stiprų individualinį tapybos braižą.

Batūraitė drįsta šiais laikais pasirodyti su realistiniais, estetiškai skoningais darbais, kai šių dienų menas eina neaiškiais klystkeliais. Visdėlto nevisi parodoje išstatyti tapybos darbai yra natūralistiniai — vienas kitas bandyta tapyti dekoratyviniu bruožu. Manyčiau, kad jaunai menininkei geriau sekasi realizmo-natūralizmo krytis ir ateityje jinai vis labiau išryškins šiame stiliuje savo asmeninį tapybos braižą.

Parodoje keletą darbų įsigijo įvairūs asmenys, o viena komercinė Toronto galerija susidomėjo Batūraitės darbais ir pakvietė galerijoje išstatyti tapybos drobes.

Jūratė Batūraitė yra bebaigianti dailės studijas Ontario College of Art. Ji taip pat yra baigusi mokytojų seminariją. Dalyvauja skautų veikloje, puikiai kalba ir rašo lietuviškai. Jinai pasiryžusi siekti tolimesnių laimėjimų dailės srityje ir atsidėti vien dailės sričiai. Linkėtina jai sėkmingai pasiekti meno augštumas.

Jauna dailininkė Jūratė Batūraitė Toronte surengė parodą, kurioje vyravo realistiniai kūriniai. Nuotraukoje matyti vienas tokių paveikslų, vaizduojančių šaknų susiklostymą. Nuotr. S. Dabkaus

Dail. Valda Šiugždaitė-Fitzpatrick iš Klevelando prie savo paveikslų. Jos darbų paroda rengiama Toronto Prisikėlimo Parodų salėje vasario 17 - 25 dienomis. Bus apie 100 darbų, daugiausia gamtovaizdžių.

"Terra australis" - poezijos antologija

PR. NAUJOKAITIS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Jurgis Janavičius priklauso prie kraštutinių modernistų. Jo angliški eilėraščiai spausdinami australiečių žurnaluose, išleistas rinkinys "Journey to the Moon". Lietuviškoje poezijoje jis mėgsta žodžių ir minties akrobatiką, galvosūkinus, miglose paskendusius vaizdus. Kartais atrodo, kad jis rašo ne skaitytojui, tik sau pačiam pažaisti žodžiais. Kasgi turės kantrybės šifruoti tokį galvosūkį kaip "Tėviškę turėjau" (99 p.), arba kas pajėgs suprasti, ką autorius nori pasakyti eilėraštyje "Aras nutūpė".

Jau miręs **Kazimieras Kunca-Kuncevičius** (1912-1965) yra klasikinės formos atstovas, mėgstąs taisyklingus posmus, tiesioginį pasisakymą, nostalginius motyvus:

Atein naktis į mano pilką gūžtą,
Uždaro man išvargusias akis,
Ir aš regiu, kaip sode klevas lūžta,
Ir tu sugrįžt, sugrįžt mane šauki.

Artėjančios mirties nuojauta išreiškiama simboliškai, lūžtančios kėdės įvaizdžiu ir noru savo buitį pratęsti bent žolėje:

Žole linguosiu aš
Pavasarių žaisme —
Vėliau atėjęs ras
Pavirtusį žeme —

K. Kuncai, atrodo, kaikada pritrūksta lyrinio elemento, nuslystama į prozinį pasisakymą, į jausmo ir minties lėkštumą.

Aldona Prižgintaitė yra savyje susikaupusi kontempliacijos poetė, mėgstanti laisvą ritmą, trumpų eilučių ilgus eilėraščius. Jos mąstymuose juntamas nuoširdus jausmas, mintis įvelkama į poezijos vaizdus. Prarastos tėvynės ilgesys ir jai sukuria pačius gražiausius posmus:

Pusę pasaulio
aš apkeliavau
kad čia
ramybėje kapų
aš pastovėt
galėčiau
ir apmąstyt
ką praradau
aš metų bėgy...

Tik negaliu suprasti, kodėl ir šiai nuoširdžiai poetei patinka maniera — kaikuriuos eilėraščius rašyti be skyrybos ženklų. Maniera poezijos vertės tikrai nepakelia.

Bronius Žalys mėgsta palaidesnės formos eiliavimą, sudėtingesnius vaizdus, supintas metaforas:

Ir aš girdžiu,
kaip jų tyli,
bet visatos krantus pasiekianti
giesmė
į žemę krinta pluoštais spindulių,
kurie, akacijos žiedų auksinių
kilpose įkliuvę,
po kojom dūžta sidabru. —
Braidžioja akys žvaigždynų mariose
ir Grįžulio Ratų surasti negali,
tik Pietų Kryžius spindi toks ryškus!
. . . .
Iš upės kyla tirštas rūkas ir lėtai
užplūsta slėnį platų,
ir jame pamatai,
lyg sidabriniam veidrody
seniai girdėtos pasakos,
keistais pavidalais sustojusius
medžius

Tačiau tose platumose autorius kartais pameta poetinę nuovoką ir paklysta, nebesuvaldydamas užsibrėžtos tikrovės medžiagos. Toks nevykęs yra "Aestiorum gentes".

Jonas Rackus eiliuoja klasikiniu būdu gana sklandžiai. Tačiau jo eilėraščiuose jaučiamas apstus prozinis elementas, stoka gilesnio jausmo. Pastangos išreikšti nostalginį turinį visada jaučiamos:

Ilgesy kasnakt sapnuosis
Šviesus kelias į namus —
Tėvo sodas, klevas, uosis
Ir upelis neramus

Tose pastangose dar trūksta betarpiško širdies balso, pilnesnio estetinio išbaigimo. Geriausias J. Rackaus eilėraštis, man atrodo, yra "Pušis prie Nemuno".

Rinkinio redaktorius **Juozas Almis Jūragis** yra paskutinis šios knygos puslapiuose. Savo eilėraščių rinkiniu "Tolimieji miražai" (1964) jau yra taręs savo poetinį žodį. Čia nuosaikiais kontempliaciniais eilėraščiais tik papildo save. Susimąstyme jis moka sustoti ties sekundėmis ir pajusti bėgančio laiko prasmę:

Kai prieisiu kapo rimtį,
Ir užges šviesa dienos,
Nebegrįšiu pasiimti
Aš sekundės nei vienos...
Tik svajonės šauks žydėti,
Plaks gaji širdis jaunai,
Žemė nepaliaus kuždėti:
Per trumpai čia gyvenai. —

J. Jūragis išreiškia ir bendrą visų Australijoje, toje "nesugrįžimo žemėje", gyvenančių lietuvių poetų klausimą ir širdies gėlą:

Ko mes atkeliavome čia
nuo vandens pilno Nemuno?
Ko mes ieškome čia,
okeanuose smėlio,
išsisėmę, silpni ir pavargę?

Ir toliau kalba apie dykumų vėjus, išdžiūvusių druskinių ežerų dugną, kur žemė šaukiasi lietaus, gyvybės grįžimo. Tai niūrus Terra Australis peizažas, atsiliepiąs ir kitų poetų eilėraščiuose. Neįprasta, žiauri gamta, į pasaulio pakraštį nutolimas nuo savo gimtosios žemės gal ir yra ta priežastis, kad lietuvių australiečių poezijojej toks ryškus yra nostalginis elementas.

Rinkinys išleistas labai gražiai: geras popierius, gerai įrištas, kietais viršeliais, savo išore daro gerą įspūdį. Eilėraščių turinys ir forma atskleidžia Australijoje kuriančių lietuvių poetų kūrybinį veidą ir yra reikšmingas indėlis į išeivių poezijos lobyną. Rinkinys svarbus dar ir tuo atžvilgiu, kad nemaža dalis Australijos lietuvių poetų K. Bradūno redaguotoje poezijos antologijoje, redaktoriaus subjektyviu sprendimu, buvo palikta už literatūros ribų.

TERRA AUSTRALIS. Australijos lietuvių poezijos rinkinys. Redagavo Juozas Almis Jūragis. Sydney, 1972 metai. Knyga kietais viršeliais, didelio formato, 160 psl., kaina $4.00. Išleido "Minties" spaustuvė, 417 Burwood Rd., Belmore Sydney, N.S.W., Australia.

3333333 LOTERIJA 3333333 LOTERIJA 3333333 LOTERIJA

3333333 LOTERIJA 3333333

DIDYSIS TRAUKIMAS – KOVO 21

Paskutinė bilietų pardavimo diena — 1973 m. kovo 14

I	$33.333.33	pardavėjui	$3.333.33
II	$ 3.333.33	pardavėjui	$ 333.33
III	$ 333.33	pardavėjui	$ 33.33

$33.333.33 DIDYSIS LAIMĖJIMAS IŠ VISO $52.909.92 LAIMĖJIMAMS

Province of Ontario Lottery Licence No. 120204 sponsored by Hamilton Latvian Society Youth Program and Building Fund, 16 Queen St. N., Hamilton, Ont.

3333333 LOTERIJA 3333333

333 LOTTERY, P. O. BOX 6280 STATION F., HAMILTON, ONTARIO

Prašau atsiųsti .... bilietų po $1.50
arba 10 bilietų knygelę už $13.50
Iš viso pridedu čekį $.............. arba pašto perlaidą,
išrašytą 333 LOTTERY vardu ar C. O. D.

PAVARDĖ: ....
Rašyti didžiosiomis raidėmis

ADRESAS: ....
....

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DR. VINCAS VYČINAS parašė dvi naujas knygas anglų kalba: "Search for Gods" ir "Our Cultural Agony". Jas leidžia olandų leidykla Martinus Nijhoff (POB 269, The Hague, Holland). Anksčiau ta pati leidykla atspausdino šiuos dr. V. Vyčino veikalus: "Earth and Gods" ir "Greatness and Philosophy". Pirmajame šių veikalų autorius gvildena M. Heideggerio filosofiją, antrajame — aplamai Vakarų filosofiją. Trečiojoj savo knygoj autorius tęsia M. Heideggerio minties gvildenimą ir visą dėmesį skiria transantropocentrinei tikrovei, kuri mitologinėje galvosenoje laikoma gamta. Išorinės tikrovės jėgos esančios dievai, kurių veiklai yra eksponuotas žmogus. Knygoje "Our Cultural Agony" dr. V. Vyčinas gvildena vidinę žmogaus tikrovę, jo pilnaprasmį gyvenimą, pasiekiamą gamtoje. Paskutiniuose veikaluose apstu lietuvių mitologijos elementų. Autorius gimė 1918 m. Pittsburge, JAV. 1926 m. grįžo su tėvais į Lietuvą, ten studijavo ir 1944 m. turėjo iš jos pasitraukti. 1945-1949 m. studijavo Freiburgo i. Br. universitete. Grįžęs į JAV, 1954-1958 m. tęsė studijas Duquesne un-te ir gavo filosofijos daktaro laipsnį. Kurį laiką dėstė filosofiją Prince George College, B.C. Dabar gyvena mažoje Kanados vietovėje gamtos artumoje Courtenay, B.C., ir rašo veikalus.

VAIŽGANTO KULTŪROS KLUBAS Brooklyne, Kultūros Židinyje, surengė dramos aktoriaus Henriko Kačinsko amžiaus septyniasdešimtmečio minėjimą. Paskaitą apie sukaktuvininko kelią teatre ir jo sukurtus vaidmenis skaitė aktorius Jurgis Blekaitis. J. Brazaitis, turėjęs kalbėti apie H. Kačinsko dailųjį skaitymą, dėl ligos negalėjo atvykti, bet atsiuntė savo kalbos tekstą, kurį perskaitė A. Bružas. Didžiausio dėmesio susilaukė paties sukaktuvininko H. Kačinsko atlikta programa, pradėta V. Mykolaičio-Putino "Rūpintojėliu", Pulgio Andriušio "Naktimi parugėje", užbaigta Balio Sruogos "Kazimiero Sapiegos" monologu ir premijos susilaukusiu Birutės Pūkelevičiūtės eilėraščiu "Paskutinis birželis". Sukaktuvininką sveikino Lietuvių Rašytojų Draugijos pirm. Leonardas Andriekus, OFM, Niujorko Lietuvių Dailininkų Sąjungos pirm. dail. Albinas Elskus. Raštu gautus gausius sveikinimus skaitė Vanda Galbuogytė. Vaižganto Kultūros Klubo vardu H. Kačinskui buvo įteiktas Vaižganto raštų tomelis anglų kalba, kurio prielapiuose pasirašė visi minėjimo dalyviai. V. Sruogienės-Daugirdaitės ir šeimos vardu įteikta Balio Sruogos rankraščio kopija. Dail. Aleksandra Merker sukaktuninkui padovanojo skulptūrą. Baigminį žodį H. Kačinskas tarė apie aktoriaus ir žiūrovų santykius bei savo žingsnius dramos teatro scenoje. Dalį jo teatrinės veiklos Lietuvoje ir užsienyje atskleidė parodytos skaidrės.

DAIL. ANTANO BRAŽDŽIO skulptūra "Echo" ("Aidas") papuošė sparčiai augantį Britanijos Harlow miestą. 1972 m. gruodžio 29 d. jis dalyvavo naujųjų Harlow kultūros centro rūmų atidaryme.

KOMPOZ. GIEDROS NASVYTYTĖS-GUDAUSKIENĖS jaunimui skirtų 16 dainų ir 2 giesmių rinkinį išleido LB Santa Monica ir Los Angeles apylinkė su mecenatų finansine parama. Spaudė lietuvių saleziečių spaustuvė Romoje 1972 m. Viršelis ir titulinis puslapis — jaunosios dail. Rasos Arbaitės.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJĄ papildė keturi nauji nariai — čikagietė mokytoja Danutė Brazytė-Bindokienė, klevelandietis mokytojas Vacys Kavaliūnas, Delran, N.J., gyvenantis inž. Vytautas Volertas ir mokytoja Agnė Lukšytė, gyvenanti Sydnėjuje, Australijoje. D. Brazytė yra išleisdinusi vaikams skirtas knygeles "Keturkojis ugniagesys", "Baltosios pelytės kelionė į mėnulį", romaną "Viena pasaulyje". A. Lukšytė debiutavo 1970 m. su novelių rinkiniu "Kalnų velnias". V. Kavaliūnas, prancūzų literatūros specialistas, yra laimėjęs "Draugo" premijas už romanus "Kalnų giesmė", "Aidai ir šešėliai". V. Volertas taip pat yra pasižymėjęs savo romanais "Upė teka vingiais", "Gyvenimas yra dailus", "Sąmokslas" ir "Pragaro vyresnysis". Du paskutinieji jo romanai įvertinti "Draugo" konkurso premijomis. Lietuvių Rašytojų Draugija dabar turi 91 narį.

1973 M. NOVELĖS KONKURSĄ paskelbė Klevelando "Dirva", autoriams palikdama teisę pasirinkti jos turinį, pobūdį bei ilgį, bet reikalaudama rankraščius perrašyti mašinėle. Nuolatininis konkurso mecenatas Simas Kašelionis ir šį kartą parūpino $500 premiją vertintojų komisijos balsų dauguma pasirinktai novelei. Premija gali būti atidėta sekantiem metam, jeigu vertintojai nerastų premijuotinos novelės. Slapyvardžiais pasirašytas noveles su autoriaus pavarde bei adresu atskirame užklijuotame vokelyje prašoma siųsti iki š.m. birželio 15 d. šiuo adresu: "Dirva", novelės konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

ROMUALDAS SPALIS, kelių knygų autorius Britanijoje, baigia rašyti naują romaną "Mergaitė iš geto". Balandžio mėnesį jis planuoja atvykti atostogų į JAV ir susipažinti su lietuvių gyvenimu.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KAUNO POEZIJOS TEATRAS darbą pradėjo vasario 2 d. pirmąja premjera, kuriai buvo pasirinktas A. Drilingos ir A. Mikutos poezijos spektaklis "Gelmių spalvos". Spektaklio kūrėjai — rež. A. Matulionis, kompoz. G. Kuprevičius ir grupė dramos teatro aktorių. Naujasis poezijos teatras įsteigtas Rašytojų Sąjungos Kauno skyriaus, kauniečių meno darbuotojų ir dramos teatro iniciatyva.

VILNIAUS UNIVERSITETO medicinos fakultetas tris dienas trukusioj konferencijoj apibendrino savo darbuotojų mokslinių darbų rezultatus. Bendruose konferencijos posėdžiuose ir aštuoniose sekcijose padaryta daugiau kaip 100 pranešimų, liečiančių naujausias širdies operacijas, kraujagyslių rekonstrukciją, kraujotakos nepakankamumo gydymą, gastroenterologiją, pediatriją, pulmunologiją, akušeriją-ginekologiją, higieną, universitete sukurtų cheminių benzodioksano vaistų poveikį kaikurių ligų atvejais. Posėdžiams vadovavo fakulteto dekanas prof. S. Pavilonis, pagrindinius pranešimus skaitė mokslinėm problemom vadovaujantys specialistai: profesoriai A. Marcinkevičius, H. Polukordas, P. Norkūnas, L. Laucevičius, V. Kviklys, L. Steponaitienė ir kt. Medicinos fakultetas dabar turi 27 profesorius ir mokslų daktarus, 98 docentus ir mokslų kandidatus.

M. K. ČIURLIONIO DAILĖS MUZĖJUJ Kaune atidaryta paroda "Monumentalioji taikomoji dailė ir architektūra" kauniečius supažindino su dailininkų bei architektų šiam miestui ir jo pastatam skirtais darbais. Parodoje dalyvavo keliasdešimt autorių su keliais šimtais darbų — mozaikomis, baldais, kilimais, pastatų vidaus įrengimo nuotraukomis, dekoratyvinės keramikos kūriniais, odos, gintaro ir kalto metalo dirbiniais. Architektams atstovavo kartu su dailininkais sukurtas J. Janonio aikštės ansamblis, Kauno politechnikos instituto miestelis, keleivių stoties rūmai aerodrome.

PIETŲ LIETUVOS JAUNŲJŲ LITERATŲ vakaras buvo surengtas Alytaus I vidurinėje mokykloje. Jį pradėjo šeimininkai — šios mokyklos literatų būrelis V. Mykolaičio-Putino eilėraščių kompozicija, savo eilėmis, miniatiūromis bei humoreskomis. Jaunųjų literatų kūrinius analizavo rašytojai Julius Būtėnas, Anzelmas Matutis ir Vilija Šulcaitė. Ji taipgi skaitė savo eilėraščius iš ciklo "Dzūkiškos poringės". A. Matutis vakaro dalyvius supažindino su savo naujos knygos herojumi Drevinuku, o J. Būtėnas papasakojo prisiminimų apie V. Mykolaitį-Putiną.

LIETUVOS RAŠYTOJŲ SĄJUNGĄ papildė keturi nauji nariai: 1909 m. gimusi poetė Ona Miciūtė, 1941 m. g. kritikas Stasys Lipskis, prozininkai broliai Petras ir Povilas Dirgėlos, gimę 1947 ir 1941 m. O. Miciūtė yra debiutavuesi 1938 m. su poezijos rinkiniu "Žiburiai pelkėse", 1971 m. išleidusi poezijos rinktinę "Slėnių paukščiai", 1972 m. — autobiografinę knygą "Pirmoji šakelė". Lietuvos kino studijos scenaristas Petras Dirgėla ir gydytojas Povilas Dirgėla rašo kartu — "Vaga" 1970 m. išleido abiejų brolių bendra apysakų ir apsakymų rinkinį "Žaibai gęsta rudenį". Lietuvos kino studijos scenarinės - redakcinės kolegijos vyr. red. S. Lipskis yra baigęs žurnalistikos studijas, 1972 m. išleisdinęs kritikos knygą "Dialogas su herojumi".

VILNIAUS OPEROS TENORAS Virgilijus Noreika sausio 31 d. surengė koncertą R. Berlyne. Viešnagės metu jis taipgi atliko pagrindinius tenoro vaidmenis G. Puccini "Madame Butterfly", "Bohemos" ir G. Verdi "Rigoletto" spektakliuose R. Berlyno operos teatre.

KAUNO P. ZIBERTO šilko audyklos literatūrinę premiją laimėjo jaunosios kartos rašytojas Leonidas Jacinevičius už knygą "Rūgštynių laukas". Pernai ją buvo laimėjęs Jonas Dovydaitis. P. Ziberto premija kasmet skiriama už literatūrinius kūrinius darbo tema. Naujam laureatui buvo įteiktas garbės diplomas bei tautinė juosta su įaustu vardu ir pavarde. Literatūros vakare L. Jacinevičius skaitė premijuotos knygos ištrauką. Programoje taipgi dalyvavo poetai A. Maldonis, A. Mikuta, Juozas Marcinkevičius, E. Selelionis, M. Karčiauskas, P. Raščius, jaunoji Kauno literatė D. Ramoškaitė ir liaudės ansamblis "Rasa".

ROMUALDO LANKAUSKO novelę "Fėjos gyvena miškuose", iš lietuvių kalbos išverstą I. Trojanskio, paskelbė Varnoje leidžiamas bulgarų jaunimo laikraštis "Polet".

DAIL. B. JOKŪBONIENĖS 12 didelių gobelenų paroda, surengta Taline, Kadriorgo rūmuose, susilaukė daug lankytojų ir esto menotyrininko M. Tomas teigiamo įvertinimo: "Lietuvių dailininkės B. Jokūbonienės kūryba labai savotiška ir keilianti susižavėjimą. Jos sukurti gobelenai saviti, jie remiasi geriausiomis lietuvių liaudies meno tradicijomis".

M. ROSTROPOVIČIUS, žymusis čelistas, koncertavo Vilniuje ir Kaune. Vilniaus operos teatre jis dirigavo du G. Puccini operos "Tosca" spektaklius, kuriuose dainavo sopranas iš Maskvos G. Višnevskaja, tenorai V. Noreika (sausio 25 d.), V. Adamkevičius (sausio 28 d.) ir baritonas J. Stasiūnas. **V. Kst.**

UNITED TRUST

BABY POINT, $25,900, 5 kambarių, mūrinis vieno augšto namukas, vienas kambarys įrengtas rūsyje. Gerai prižiūrėtas. Arti susisiekimo ir krautuvių.

SWANSEA, $6,000 įmokėti. Mūrinis, vieno augšto, 5 kambarių namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Vandeniu-alyva šildomas. Pilnai įrengtas rūsys su virtuve ir prausykla.

HIGH PARK, 12 kambarių dvibutis (duplex) su įvažiavimu ir dviem garažais. Vandeniu-alyva šildomas, modernios virtuvės, dideli kambariai. Viena skola.

NORSMEN HIGHTS, $47,800 prašoma kaina. Vieno augšto, 6 kambarių mūro namas su privačiu įvažiavimu ir dviem garažais. Moderniai įrengtas rūsys su židiniu. Arti mokyklų ir susisiekimo.

BLOOR — KEELE, $37,900 prašoma kaina. Mūrinis 9 kambarių atskiras namas su geru įvažiavimu. Dvi modernios virtuvės ir dvi prausyklos. $265 pajamų mėnesiui ir butas savininkui.

JANE — BLOOR, $7,500 įmokėti ir viena skola. 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Moderni virtuvė, dalinai įrengtas rūsys.

LAKE SHORE, 6 butų mūrinis pastatas su garažais ir privačiu įvažiavimu. Patogus nuomojimui rajonas arti krautuvių ir susisiekimo. iVena skola balansui.

KINGSWAY, įmokėti, viena skola. 7 didelių kambarių vienaaugštis mūro ir akmens namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniai įrengtas rūsys su židiniu ir visais patogumais.

BALYS SAKALAS
762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. .....10 - 3
Antrad. .....10 - 3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-7
Penktad. 10-8
Šeštad. .....9 - 12
Sekmad. ....9.30 - 1

MOKA:
už terminius indėlius —
trejų metų 7%
dvejų metų 7%
vienerių metų 6½%
už taupomąsias (savings) s-tas 6¼%
už depozitų-čekių sąskaitas....5¾%

DUODA PASKOLAS:
asmenines iki $10.000.....8%
nekiln. turto iki $50.000.....8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Mūsų tikslas—ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BLOOR — CLENDENAN AVE. Geroje vietoje 12 kambarių atskiras mūrinis namas, 2 ekstra kambariai rūsyje. Trys virtuvės, alyva-vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, du garažai. Įmokėti $15.000 ir viena atvira skola.
HIGH PARK BLVD. — RONCESVALLES. Gerai sutvarkytas trijų butų namas. Seši kambariai pirmame augšte. Viskas įrengta atskirai patogiam nuomojimui. Privatus įvažiavimas, trys garažai. Reikalingas galimai didesnis įmokėjimas. Namas be skolų.
BLOOR — RUNNYMEDE. Arti Bloor gatvės, 12 kambarių mūrinis dvibutis (duplex). Dideli kambariai, alyva-vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai. Sklypas 40x150 pėdų. Retai pasitaikantis pirkinys. Įmokėti apie $20,000.
RONCESVALLES — HOWARD PARK. Du mūriniai verslo pastatai. 480 sėdimų vietų kino teatras, šiuo metu išnuomotas už $1,000 mėnesiui. Salės dydis 40x100. Parduodamas su visais įrengimais. Prašoma kaina — $108,000 su $20,000 įmokėjimo. Be to, krautuvė ir 5 kambarių butas gali būti parduota atskirai. Krautuvės dydis 20x60; išnuomota už $250 mėnesiui ir butas $155 mėnesiui. Turint atliekamo pinigo — geras investavimas.
JANE — WESTON. Puikus 24 butų komercinis pastatas. Visą laiką išnuomotas. Metinės pajamos $37,500, įmokėti $50,000.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

RENGIATĖS VESTI?
Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.
Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,
29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535 - 1944
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

W. VASIS REAL ESTATE
Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.
Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ
ARNOLD'S MEAT MARKET
259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. (Warden & Ellesmere) Tel. 445-6031
Parduodama įvairiais kiekiais šviežia pirmos rūšies A 1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavus galima išsirinkti.
Nemokamas pristatymas.

SPORTAS

SPORTAS

BALTIEČIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS įvyks kovo 3 d. Devil's Elbow Ski Resort, Bethany, Ont. Rengia Kanados Latvių Sporto Sąjunga. Programoje — slalomas bei didysis slalomas suaugusiems ir įvairaus amžiaus prieauglio klasėms. Registruotis pas Mr. V. Klavinš, 151 Evelyn Ave., Toronto 9, Ont. 762-7188. Informacijos reikalu kreiptis pas S. Kėkštą 233-1372 arba pas V. Paulionį 488-2274. Lietuviai slidininkai kviečiami gausiai dalyvauti šiose pirmenybėse.

BALTIEČIŲ VARŽYBŲ TVARKARAŠTIS

Slidinėjimo pirmenybės — kovo 3 d. Devil's Elbow Ski Resort. Vykdo latviai.
Stalo teniso pirmenybės — liepos 28-29 d.d. Čikagoje. Vykdo latviai.
Lengvosios atletikos pirmenybės — liepos 28-29 d.d. Kanadoje Rengia latviai.
Plaukimo pirmenybės — rugpjūčio 5 d. Lakewood, N.J. Vykdo estai.
Golfo pirmenybės — rugsėjo 15-16 d.d. Detroite. Vykdo lietuviai.
Šaudymo pirmenybės — rugsėjo 15-16 d.d. Hamiltone. Vykdo lietuviai.
Prieauglio klasės lengv. atletikos pirmenybės — rugsėjo 22 d. Toronte.
Tinklinio pirmenybes organizuos LSK Žaibas Klevelande. Data dar nepaskelbta. Taip pat dar nenustatyta data krepšinio pirmenybių.

VYČIO ŽINIOS

Kanados lietuvių krepšinio pirmenybėse dalyvaus 3 Vyčio komandos; dvi vyrų ir viena mergaičių A.

Erikas Petrusevičius (12 m.) jaunas Vyčio krepšininkas sėkmingai dalyvavo mokyklų lengv. atletikos varžybose Westone. Sausio 26 d. įvykusiose lengvosios atletikos varžybose jis nustūmė rutulį 28-11¾ pėdų ir laimėjo III v. bei bronzos medalį. Erikas ne tik gerai žaidžia krepšinį, pasižymi lengv. atletikoje, bet kartu yra ir geras plaukikas.

Tinklininkai ir tinklininkės, turintieji nuotraukų ar prisiminimų, prašomi perduoti J. Balsiui. Ši medžiaga bus panaudota dvidešimtpenkmečio leidiniui.

Moterų tinklinio komanda, kurią suorganizavo akademikės, turi gausų būrį tinklininkių. Artimiausiu laiku numatoma sužaisti draugiškas rungtynes su Hamiltono Kovo tinklininkėmis ir dalyvauti Š. Amerikos lietuvių žaidynėse.

B-C krepšinio lygos rungtynių vasario 25 d. nebus. Su latviais jos bus žaidžiamos kovo 1 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo salėje.

Berniukai (12 m.) CYO lygos pirmenybėse nugalėjo Aušrą 22:18. Žaidė: Budrys, Kišonas 6, S. Namikas, Ignatavičius 10, Radzevičius 6, J. Karpis, R. Karpis.

Mūsų rėmėjams A. Kybartui (H.) ir S. Kačinskui (H.) nuoširdžiai dėkojame.

Stasiui Laurinavičiui, nuoširdžiam klubo rėmėjui, mirus visai šeimai reiškiame gilią užuojautą. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Krepšinio pirmenybių rungtynėm užsakytos dvi salės — Prisikėlimo ir West Toronto Secondary mokyklos. Vyrų klasėje varžysis net 6 komandos, jaunių A — 3, mergaičių A — 2. Jaunimas iš tolimesnių vietų pradės rinktis Toronte vasario 23 d. Rengėjas Aušra įsipareigojo jaunių klasės žaidėjams parūpinti nakvynes. Torontiečiai, galintys apnakvydinti ir pagloboti atvykstantį jaunimą, prašomi pranešti klubo globėjui Tėv. Tadui tel. 533-0621 arba klubo pirmininkui A. Nausėdui tel. 743-9042. Pirmenybės pareikalaus nemažai išlaidų. Toronto visuomenę prašom mūsų darbą paremti — atsilankant į pirmenybių rungtynes ir pobūvį.

Šachmatai. Kovo 4 d. į Torontą atvyksta buvęs Kanados šachmatų meisteris P. Vaitonis. Jis sutiko duoti simultaną Toronto šachmatininkams. Šia reta proga kviečiame pasinaudoti ne tik aušriečius, bet ir visus Toronto šachmatininkus. Pradžia — 2 v. p.p. Prisikėlimo muzikos studijoj.

Stalo tenisas. Praėjusią savaitę Birutė Plučaitė mergaičių klasėje iki 15 m. ir iki 17 m. laimėjo dvi pirmąsias vietas. Pauliui Klevinui po ligos nesisekė žaisti; vyrų dvejete laimėjo II v.

Moterų krepšinio lygoje mūsų mergaites lydėjo nesėkmė — pralaimėjo Celtic Panthers moterims 43:32.

Berniukų krepšinio D komanda CYO lygoje pralaimėjo vytiečiams 24:18. Žaidė: J. Stoškus 8, V. Plučas 4, P. Gutauskas 4, R. Grigaitis 2, P. Urbonavičius ir J. Strumila.

Klubo vadovybė susirūpinusi mažėjančiu prieaugliu jaunių C ir D klasėse. Berniukus, gimusius 1959 m. ir vėliau, kviečiame įsijungti į Aušros sporto klubą. Treniruotės vyksta Prisikėlimo salėje: jaunių D (1961 m. gimimo ir vėliau) antradieniais 5-7 v.v.; treniruoja — R. Underys; komandos globėjas — K. Grigaitis, tel. 491-6114; jaunių C kl. (1959-60 m. gimimo) — ketvirtadieniais 5-7 v. v.; treniruoja O. Kušneraitis, globėjas — V. Štuikys, tel. 621-1762.

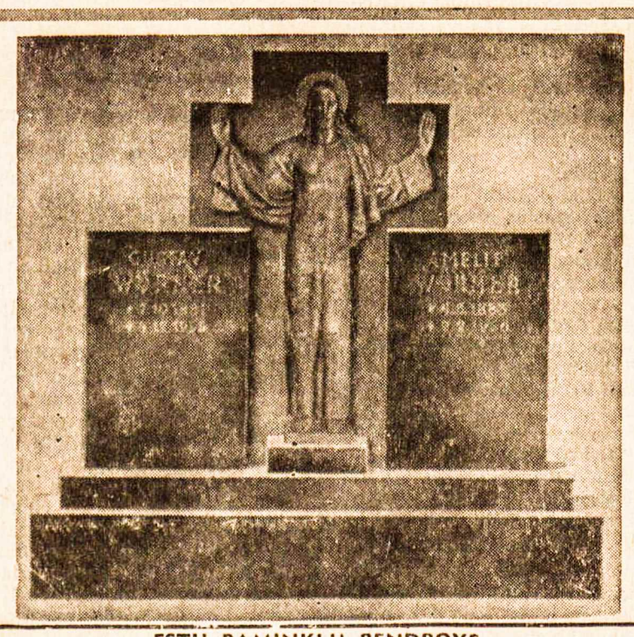

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

už jį pasisako dauguma parlamento narių. Problemą sudaro visoje Kanadoje kilusi reakcija prieš didėjantį žmogžudysčių skaičių. Ligi 1972 m. pabaigos pastarųjų penkerių metų laikotarpyje mirties bausmė buvo taikoma tik pareigas einančių policininkų ir kalėjimo sargų žudikams, bet premjero P. E. Trudeau vyriausybė visiems tokiems nusikaltėliams ją pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos. Dabar tą patį bandomojo pobūdžio įstatymą norima pratęsti dar penkeriems metam, nors Toronte per nepilną mėnesį buvo nušauti du policininkai ir vienas sužeistas. Nuo 1900 m. Toronte buvo nužudyti 9 policininkai, kurių 4 nuo nusikaltėlių šūvių krito per nepilnus pastaruosius metus. Trim atvejais policininkus nužudė už užstatą išleisti nusikaltėliai, laukiantys teismo už kitus nusikaltimus. Aštrios kritikos susilaukia ne tik mirties bausmės panaikinimas, bet ir peršvelnus užstato įstatymas. Policininkų žuvimai Toronte atnešė bent tiek gero policijai, kad dabar automobiliais jau leista važinėti po du policininkus. Kanados ir Ontario policijos draugijos pirm. S. Brown pareikalavo suvaržyti ginklų pardavinėjimą. Pagal dabartinius įstatymus registruojami tik revolveriai ir pistoletai, o šautuvai laisvai pardavinėjami sporto reikmenų krautuvėse. "The Toronto Sun" dienraščio korespondentas Eatono krautuvėje Toronte rado belgišką pusiau automatinį šautuvą su 20 šovinių apkaba. Laikraštis klausia politikus ir skaitytojus, ar briedžiams medžioti reikia šautuvo su 20 šovinių apkaba?

Metropolinio Toronto naujame centre prie Ontario ežero valstybinė geležinkelių bendrovė "Canadian National Railways" pastatys 1.805 pėdų bokštą, kuris bus augščiausias statinys pasaulyje, pralenkęs 1.748 pėdų bokštą Maskvoje ir 1.472 pėdų augščio Empire State Building pastatą Niujorke. Bokštas bus naudojamas radijo ir televizijos ryšiams, bet 1.100 pėdų augštyje turės valgyklą, restoraną ir dvi platformas, iš kurių torontiečiai ir turistai galės mesti žvilgsnį į Toronto.

Kanados generaliniai gubernatoriai paprastai skiriami penkeriem metam, bet šį terminą, premjerui pasiūlius, gali pratęsti karalienė Elzbieta. Dabartinis gubernatorius R. Michener susilaukė jau antro pratęsimo ir šias pareigas eis iki š.m. lapkričio 30 d. Jo penkerių metų terminas vra pasibaigęs 1972 m. balandžio 17 d.

Ateitininkų žinios

Ateitininkų šventė Toronte įvyks vasario 24-25 d.d. Atvyksta daug moksleivių iš kitų kuopų. Šeštadienį po pietų įvyks vyr. moksleivių bendras susirinkimas ir susikaupimas, o vakare — šokiai. Sekmadienį Mišios bus 12.15 v. Tuoj po Mišių — iškilmingas posėdis Prisikėlimo salėje. Posėdžio metu kalbės V. Kliorys iš Vašingtono, D.C. Bus rodomas filmas "Į septintą dešimtmetį". Po ateitininkų šventės susirinkimai bus tęsiami ir toliau iki mokslo metų pabaigos.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas — vasario 24, šeštadienį, 6 v.v. Prisikėlimo Parodų salėje.

Vasaros stovyklai, kuri įvyks liepos 22 — rugpjūčio 5 d., reikalingos šeimininkės. Skambinti Z. Girdauskui tel. 533-0342.

Prof. St. Šalkauskis 1928 m. rašė: "Kaip visai Lietuvos visuomenei, taip lygiai ir katalikams trūksta gyvosios dvasios, ir iš čia kyla dorinis silpnumas ir šiaip gyvenimiškas nerangumas."

Skautų veikla

• Vasario 4 d. įvykusiame "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų skautų tėvų susirinkime į k-tą išrinkti: S. Sinkevičienė, M. Vaitkienė, I. Petkuvienė, A. Kišonienė, J. Varankienė, V. Gaputienė, K. Šapočkinas, A. Grybas, B. Sriubiškis, J. Jankaitis ir K. Asevičius. Pareigomis pasiskirstė: K. Šapočkinas — pirm., V. Gaputienė — sekr., B. Sriubiškis — ižd., J. Jankaitis — ryšininkas tarp skautų ir tėvų.

• Mindaugo dr-vės sueiga — vasario 19 d., 7 v.v., Liet. Namuose.

• Vasario 16 minėjimo sueiga vasario 11 d., 4 v. p.p., Liet. Namuose, pripildžiusi didelę salę jaunimu ir gausiais svečiais, pradėta vėliavų įnešimu ir įsakymų perskaitymu. LS Brolijos vyr. skautininko P. Molio įsakymu s. v. v. sl. Marius Rusinas pakeltas į paskautininkio laipsnį. Jis davė skautininko įžodį, kurį pravedė Kanados rajono vadas v. s. K. Batūra. Skautų-čių įžodį davė M. Tarvydas, R. Gudelis ir L. Zenkevičiūtė. L. S. Seserijos vyr. skautininkės v. s. L. Miluķienės įsakymu apdovanotos "Šatrijos" skautės: Tėvynės dukros žymeniu — v. sl. B. Paliulytė, Vėliavos žymeniu — sl. S. Valiūnaitė, sl. S. Šarkutė, v. sl. R. Sapoškinaitė, v. sl. J. Šeškutė, Pažangumo žymeniu — v. sl. J. Kobelskytė. Pašnekesius šventės proga skaitė jūr. v. s. H. Stepaitis ir s. v. sl. A. Simanavičius. Buvo pristatyti ir gėlėmis apdovanoti Lietuvos kūrėjai-savanoriai. Oficialioji dalis, kuriai vadovavo v. v. sl. L. Saplys, baigta Tautos himnu. Antroje sueigos dalyje — vaizdų ir žodžio pynėje dalyviai matė Lietuvą praeityje ir dabartyje. Pynę paruošė sl. S. Šarkutė ir s. G. Valiūnienė, talkino J. Balsys ir ps. A. Valiūnas, skaitė A. Gaputis, E. Punkrys, A. Balsys, A. Vaitkutė, G. Šaltmiraitė ir S. Šarkutė. Skaučių Mirgos dr-vės skautės, P. Tarvydui gitara pritariant padainavo gerai paruoštų lietuviškų dainų; vieną jų solo — V. Barakauskaitė. Sueiga baigta kavute. Skautai-tės dėkoja Lietuvių Namų valdybai už leilimą pasinaudoti sale.

• Šį sekmadienį, vasario 18, "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai organizuotai su vėliavomis dalyvauja Šv. Jono Kr. šventovėje 11 v. pamaldose. Taipgi tuntai bus atstovaujami evangelikų-liuteronų 9.30 v.r. pamaldose Išganytojo bažnyčioje (Bloor-Indian Rd.). Ten rinktis 9.15 v.r. Visi ir visos raginami dalyvauti KLB Toronto apylinkės rengiamame bendrame Vasario 16 minėjime. Č. S.

Studentų žinios

— Vasario 7, trečiadienį, 7 v.v. įvyko TULSK klubo susirinkimas. Aptarta buvusi išvyka, nario mokestis, tolimesnės veiklos planai. Pasiūlyti kandidatai kitų metų valdybon. Sekančiame susirinkime bus rinkimai (dar bus galima kandidatuoti).

— Kas pametė tamsiai mėlyną švarką sausio išvykoj, tepaskambina Algiui Senkui 769-3624.

— Sekantis susirinkimas — kovo 21, trečiadienį, 7 v.v., International Students' Centre.

— Vasario 23, penktadienį, bus Lietuvių Diena universitete. Ta proga rengiamos parodėlės SMC bibliotekoj ir Int. Students' Centre. Parodėlės prasidės 10 v.r. Vakare 5.30 šoks "Ąžuolynas", 7 v.v. lietuviška vakarienė už $1.00, 7.30 v.v. skudučiai, 8 v.v. — "Gintaras", 8.30 v.v. — linksmavakaris. Viskas įvyks ISC, 32 St. George St. (prie College St.). Kviečiame dalyvauti visus studentus ir visą lietuvių bendruomenę ir tuo būdu paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę un-te.

— TULKS drauge su ukrainiečių studentų klubu planuoja suruošti bendrą šokių vakarą kovo 9 d.

— Dėkojame už aukas: KLB Toronto apylinkei — $50, buvusiam Liet. Studentų Rėmėjų Komitetui — $11.58, inž. E. Čuplinskui — $20, A. Ciplijauskui — $10, V. Lenauskui, vyr., — $10, A. Pacevičiui — $13, p. Bačėnienei — $5, J. Stonkui Hamiltone — $5, V. Kesiūnienei Hamiltone (85 m. amžiaus) — $5, KL Katalikių Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. par. skyriui — $50.

AL GARBENIS REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PRINCE EDWARD — KINGSWAY, $44.000 prašoma kaina, 6 kambarių vienaaugštis, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, didelis kiemas, arti susisiekimo ir krautuvių. Tuojau galima užimti.

MOTELIS — 10 VIENETŲ, apie $30.000 įmokėti, modernus, su elektriniu šildymu, apie 12 metų senumo, visuose vienetuose modernios prausyklos, 10 kambarių namas, užkandinė (snack bar). Apie $22.500 metinių pajamų, prie Transcanada greitkelio, puiki ir judri vieta, neaugšta kaina.

GAZOLINO STOTIS, krautuvė ir užkandinė prie Barrie miesto ribų. Sklypas 370'x300'. Vietos pakanka statyti 20 vienetų moteliui. Gazolino parduodama 170.000 gal. Prašoma kaina $125,000 grynais. Labai gražiai įrengtas 10 kambarių namas, garažas ir dvi kabinos.

INDIAN RD. — BLOOR, didžiulis 14 kambarių atskiras namas, 4 prausyklos, 4 virtuvės, 2 užbaigti kambariai rūsyje, vandeniu-alyva šildomas, 6 kambariai pirmame augšte, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie $20.000 įmokėti ir viena atvira skola. Tuojau į pietus nuo Bloor. Apie $6.000 metinių pajamų ir butas šeimininkui.

HIGH PARK AVE., 10 originalių dvibučių (duplex), prašoma kaina už kiekvieną $42.000, apie $8.000 įmokėti. Modernios virtuvės, kilimai, šildymas vandeniu, platus įvažiavimas ir vieta automobiliams.

AL. GARBENIS Namų tel. HU 9-1543 | PR. KERBERIS Namų tel. LE 5-1584 | ST. DARGIS Tel. 536-2738
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA	IMA
5¾% už depozitus	
6% už šėrus	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¼% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $5.000 ir **mortgičius** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. **Visų narių gyvybė** apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2 - 8723 • Toronto 3, Ontario

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

ROGERS RD. — CALEDONIA, $2.000 įmokėti, atskiras, 6 kambariai, 2 virtuvės, garažas, pagrindinis planas. Prašoma $26.900.
ST. CLAIR — OAKWOOD, pajamų namas, $15.000 įmokėti, 14 kambarių, atskiras plytinis. Savaitinės pajamos — $169.00. Be to, 4 kambariai sau, 3 prausyklos, 4 virtuvės, šoninis įvažiavimas, didelis sklypas su ekstra sklypu už namo.
ROYAL YORK RD. vienaaugštis (bungalow), atskiras plytinis, vandeniu šildomas, sklypas 45 x 190'. Palikimas. Priimami pasiūlymai.
INDIAN RD. — SUBWAY, $7.000 įmokėti, atskiras, plytinis, 9 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, vandeniu šildomas. Garažas. 8½% mortgičius.
PARKDALE rajone, $2.500 įmokėti, 6 kambarių plytinis namas, nauja šildymo krosnis, moderni virtuvė, įvažiavimas. Prašoma $21.900.
1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,
Telefonai: 534 - 8459; 233 - 5996
Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.
VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS

Ed. Kondratas, siuvėjas
Individualus pritaikymas
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Tel. 533-5454
Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

DANISH CUSTOM FURNITURE
BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)
Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED
25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch
Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036
Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ
971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis • Šviežį ir kepti paršiukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai
- —— UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU ——
- ——— NEMOKAMAS PRISTATYMAS ———

Balio Maskeliūno DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

CLEAR-VISION — TV-HI-FI —
Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai.
Prieinamos kainos.
Tel. 532-7733 *1613 DUNDAS Street West*

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, **tel. 279-4371**)
persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas**

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**
• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
• Statom ir taisom antenas •
• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •
672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE
SPECIALŪS GAMINIAI KAS SAVAITĘ
tip-top MEATS DELICATESSEN
1727 BLOOR STREET WEST (PRIEŠ KEELE POŽEMINIO STOTĮ)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL
(SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH ir 27 kelias)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Mechaninis automašinų taisymas, sąžiningas patarnavimas
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Savininkas FRANK PETIT Tel. 531-1305
Autorite sales and service, 1636 Dundas Street West
Parduodami automašinų radijo priimtuvai, padangos ir kt. reikmenys

Visų rūšių automobilių išorės (hody) taisymas, mechaniniai darbai ir automatines transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4 - 1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM 4 - 7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

ĮSPŪDŽIAI IŠ TORONTO

"Tėviškės Žiburių" vasario 3 d. ruoštame spaudos baliuje iš Čikagos dalyvavo du LŽS cv nariai — kun. J. Vaišnys, SJ, ir J. Janušaitis. Vos grįžę iš kelionės, patirtais įspūdžiais pasidalino su savo kolegomis. Buvo sužavėti, kad Kanados lietuviai spaudą tikrai sąžiningai remia, nes spaudos baliuje dalyvavo net 700 svečių, kai tuo tarpu Čikagoje jų susirenka 300-400. Pirmą kartą Toronte buvusį J. Janušaitį ypač maloniai nuteikė Kanados lietuvių dvasinė šiluma, jų draugiškumas, taip pat puikios lietuvių pranciškonų patalpos, kur vyko pats balius. Stebino ir tai, kad baliuje dalyvavo ir bendrą kalbą rado net trys Kanados lietuvių kartos, kad ten apsčiai matėsi ir jaunimo. Kaikas Amerikos lietuviui atrodė ir neįprasta. Pas mus Čikagoje ar kitur panašių balių metu, į kuriuos įėjimas kainuoja 10-15 dol. asmeniui, stalai būna apkrauti įvairiais valgiais ir stipriųjų gėrimų buteliais. Tuo tarpu Toronte stalai buvę pliki, kas norėjo, galėjo nusipirkti gėrimų taurelėmis ar lėkštę dešrų su kopūstais. Anot J. Janušaičio, žmonės Toronte daug mažiau gėrę, negu Čikagoje, nors Kanados lietuvių gal visai nepasiekia mūsų dr. J. Adomavičiaus pamokslai apie alkoholio žalą sveikatai. Dviem mūsų nariam patyrus tikrai malonius įspūdžius Toronte, norisi pridėti visos LŽS cv prašymą, kad Kanados lietuviai, kuriems laikas bei sąlygos leidžia, nepatingėtų kovo 3 d. atvykti į LŽS cv ruošiamą spaudos balių Čikagoje, kurio pelnas eis Dr. P. Daužvardžio fondo išdvi papildyti. Kaip žinoma, iš šio fondo skiriamos premijos bei stipendijos jauniesiems spaudos bendradarbiams ugdyti. Tikimasi, kad šių metų gale tokių premijų Kanados lietuvių jaunimas jau gaus daugiau, negu kad gavo šį kartą. Kas norėtų vykti į spaudos balių, iš anksto tesikreipia į J. Janušaitį, 2534 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, tel. 737-3332.

HIMNAS IR ARIJOS

Apie 2000 Čikagos ir apylinkių lietuvių vasario 3 ir 4 d.d. dalyvavo Marijos Augšt. Mokyklos salėje statomuose G. Puccini "La Boheme" operos spektakliuose. Juos statė "Chicago Opera Company & Workshop, Inc.", kurios valdybą sudaro Alg. Grigas, K. A. Girdvainis, D. Petrelis ir kt.. Prieš abu spektaklius žiūrovai buvo tiesiog nustebinti, kai išėjęs operos diriguoti italų kilmės dirigentas Giulio Favario programą pradėjo Lietuvos himnu, kurį grojo orkestras. Rašančiam tas akimirkas teko išgyventi premjeros metu. Tą vakarą priekinėse eilėse buvo susodinti raudonų gėlių žiedais papuošti garbės svečiai — buvę Lietuvos valstybinės operos solistai bei baleto artistai — septyni asmenys. Kaikurie jų Lietuvos himną traukė iš širdies gilumos. Išklausius pačią operą, kuri buvo dainuojama maišytai — italų ir lietuvių kalbomis, susidarė įspūdis, kad Lietuvos himnas buvo įvestas tautiniam momentui ryškiau pabrėžti. Apie pačią operą išankstinėse spaudos konferencijose buvo skelbiama, kad ji statoma lietuvių kalba, kad svarbiausias tikslas — duoti pasireikšti jauniems solistams. Paskutinėmis dienomis prieš spektaklius padaryta svarbių pakeitimų: vyriausiu operos meno vadovu pakviestas kompozitorius D. Lapinskas, o Marcello vaidmeniui, vietoje A. Grigo, ant kurio pečių gulė sunki administracijos našta, pakviestas iš "New York City" operos sol. Thomas Jamerson. Jis buvo abiejų vakarų pažiba, bet savo vaidmenį dainavo itališkai. Atrodo, kad ir antras svarbus veikėjas Rudolfo (dainavo lietuvių kilmės sol. P. Gudas) savo vaidmenį buvo išmokęs lietuviškai, bet scenose su T. Jamerson nekartą perėjo į italų kalbą. Lietuvių kalbą ištisai išlaikė spektakliuose Mimi vaidmenyje gražiai sužibėjusi D. Mongirdaitė, D. Kučėnienė ir Vyt. Nakas, o taip pat, rodos, švedų kilmės sol. Craig Johnson. Aplamai, bendrą įspūdį spektakliai paliko net geresnį, negu publika tikėjosi. Pagrinde tai buvo D. Mongirdaitės opera su kitu puikiu partneriu — T. Jamersonu. Iš jauno tenoro P. Gudo debiuto pas lietuvius dauguma priėjo išvados, kad jam dar tolimas kelias iki St. Baro, kad pirma reikia pasiekti S. Wiciko lygį. Būrys amerikiečių choristų, nors scenoje gerai ištreniruoti, sudarė įgudusių statistų įspūdį, bet jų dainavimas nebuvo jau toks įspūdingas, kokio tikėjomės.

KOKIA ATEITIS?

Dėl naujosios operos atsiradimo Čikagoje kaikas labai pyko ir net nėrėsi iš kailio. Mums, neutraliesiems, ypač žurnalistinėse apžvalgose, atvirai tenka pripažinti, kad "La Bohemos" spektakliai paliko visai malonų įspūdį, nors Čikagos Lietuvių Operos spektaklių toli gražu nepralenkė. Reikia tikėti, kad jai nenustos plaukusios ir aukos, nes vėl kalbama apie naujų lietuvių kompozitorių operų pastatymą. Bet ką ateityje veiks "Chicago Opera Company"? Ji yra paskelbusi $1,000 premiją jaunosios kartos geriausiam lietuviui dainininkui, atrinktam konkurso keliu. Jei tą pažadą ištesės, tai jau bus žingsnis pirmyn, ir tam tikras įnašas į lietuvių kultūros lobyną. Taip pat žinoma, kad naujosios operos administracija yra numačiusi suruošti sol. D. Kučėnienės rečitalį, o vėliau dail. R. Cinkos parodą. Tokie jų žygiai jau nebesikryžiuos su Čikagos Lietuvių Operos keliu. "La Bohemos" pusiau lietuviški spektakliai, kaip spauda skelbia, pareikalavo tik $12,000 išlaidų. Pelną ar nuostolį lems trečiasis spektaklis, kuris, rašant šią apžvalgą, dar nebuvo įvykęs.

SUKAKTUVININKAI

75 metų amžiaus sulaukė prof. Balys Vitkus, nepriklausomos Lietuvos laikais paruošęs daug jaunų agronomų. Jo sukaktis bus atžymėta banketu kovo 3 d. Čikagoje. Prof. B. Vitkus yra vaižgantiškos sielos žmogus, visiems nuoširdus bei mielas, dar vis atrodąs kaip penkiasdešimtmetis jaunuolis, dalyvaująs visur bei visada, kur vyksta lietuviškas gyvenimas. Profesorius eilę stambių aukų yra paskyręs "Ateities" žurnalui paremti. Jis yra ir didelis "Dainavos" ansamblio bičiulis. — Kovo mėn. 80 metų amž. sukakties susilaukia ir red. Juozas Pronskus, buv. Klaipėdos sukilėlių vyr. štabo narys, vėliau Lietuvoje eilės laikraščių redaktorius, dabar dirbąs "Naujienų" redakcijos štabe. Jo sukaktį deramai atžymėti ruošiasi Lietuvių Žurnalistų S-gos centro valdyba. — Žurn. Vytautas Kasniūnas po skaudaus peties susilaužymo bei vidurių operacijos jau baigia sveikti ir greit ruošiasi grįžti į darbą. — Prancūzijoje gyvenančio dail. P. Gailiaus parodą rengia "Margutis" gegužės 11 d. Čiurlionio galerijoje.

Pajieškojimai

Jakubauskaitė, Aldona, Antano ir Barboros Balkaitytės duktė, gyvenusi Tytuvėnų valsč., Rūtelių kaime, jieško motinos brolio, senosios kartos išeivio **Balkaičio Felikso.** Jis gyveno Kanadoje, bet dažnai apsistodavo ir JAV, 25 South St., New York. Jis pats arba ką nors apie jį žinantieji malonėkite parašyti neseniai iš Lietuvos atvykusiai šiuo adresu: Ona Jablonskienė, 184 Grenadier Rd., Toronto 3, Ont., Canada.

Žmona Stasė prašo atliepti **Kostą Svilainį,** apie 60 m. amžiaus. Rašyti šiuo adresu: Lithuania, Šiauliai, K. Didžiulio gatvė 8-2, Rozalija Guželienė.

Jieškau pusbrolio **Prano Butkevičiaus,** s. Petro, išvykusio į Kanadą 1928 m., jo žmonos **Emilijos Svetlikovskaitės-Butkevičienės** ir jų sūnaus **Stasio Butkevičiaus,** gimusio Lietuvoje 1922 m. Ukmergės apskr., Deltuvos miestelyje. Taipgi jieškau Emilijos Butkevičienės brolio **Svetlikovskio** ar jo šeimos. — Jieškau savo pusbrolių — **Antano, Jono, Petro** ir **Povilo Marcinkevičių** arba jų vaikų. Jie visi prieš pirmąjį pasaulinį karą iš Utenos apskr. Vyžuonių miestelio išvyko į Kanadą. Kas juos pažinojo, maloniai prašomi pranešti man šiuo adresu: Lietuva SSR, Kaunas — 233008, Neries krantinės gt. No. 2-3, Stefanijai Kontrimavičienei.

ČESNAKAS — geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ Į LIETUVĄ
SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS
Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės galės nusipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kad nueitum į krautuvę su $100 ir gautum $200 ar $300 vertės prekių ar net daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai gali būti iškeičiami į pinigus, t. y. į reguliarius rublius augščiausia verte.
PILNAI GARANTUOTA GREIČIAUSIAS PRISTATYMAS
Pristatoma per 3 savaites Mokama už specialų rublį $2.35
ŠI KAINA APIMA VISKĄ— JOKIŲ KITŲ MOKĖJIMŲ
Galite siųsti, kiek norite
PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ
Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. St., Fifth floor New York, N.Y. 10010, USA.
Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai
tik trumpam laikui
skubiausias pristatymas
"ŽIGULIS" VAZ 2101 ..... $3214.00
"MOSKVICIUS" 412 IE (Export model) $3298.00
"MOSKVICIUS" 408 IE $3033.00
"ZAPOROŽEC" ZAZ 968 ..... $2026.00
Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių ir apartamentų iliustracijomis
VARTOTI DRABUŽIAI
PRAŠYKITE MŪSŲ SPECIALIŲ BIULETENIŲ
Mes turime 25 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

Church Motors
BRAND NEW 1973 MAVERICK 2 DOOR SEDAN
200 engine, automatic transmission, 6 stripe tires, vinyl roof, rear bumper guards
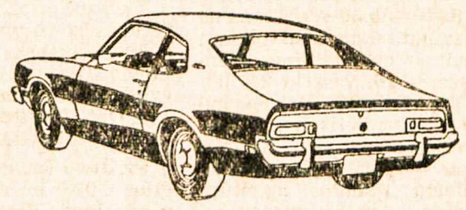
SPECIALIAI ŠĮ SAVAITGALĮ
Serijos nr. 100740
$2728
ĮMOKĖTI — nuo $5 iki $1000
Tai priklausys nuo Jūsų
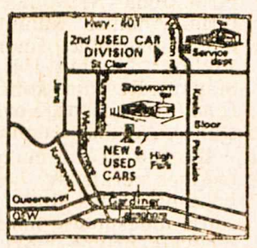

Church Motors
2100 BLOOR ST. W. (at High Park)
SERVICE CENTRE: 35 WESTON ROAD
Phone: 767-2111
Ford, Torino, Galaxie, Cortina, LTD, Mustang, Maverick, Pinto, T-Bird, Ford Trucks

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČĖNAS
- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

ŠYPSENOS

Pikaso ir gydytojas

Prancūzų gydytojas tarė Pablo Pikaso:

— Žiūrint iš gydytojo pozicijų, jūsų paveikslų žmonės sukelia daug abejonių...

— Gali būti, — atsakė Pikaso, — bet aš jus galiu užtikrinti, kad jie gyvens ilgiau, negu jūsų pacientai.

Keista prekė

Vargu ar rasite kitą tokią keistą prekę, kaip knyga: išspausdinta žmonių, kurie jos nesupranta, parduota žmonių, kurie jos nesupranta, įrišta, recenzuota ir netgi skaitoma žmonių, kurie jos nesupranta.

Įrašas

Netoli Uniontown, Pa., yra toks kapinių paminkle įrašas:

"Čia ilsisi Jonathan Blake. Jis žuvo paspaudęs benziną vietoj stabdžių".

Paguoda...

Žmona: — Negi tas butelis degtinės vienintelė paguoda?

Vyras: — Ne, portfelyje dar vieną turiu.

Kovos draugai

— Kodėl Petrą vadini kovos draugu? Ar judu kartu kariavote?

— Ne, aš vieną, o jis kitą seserį vedėme.

Pokalbis Vilniuje

Ligoninėje, budinčiojo gydytojo kabinete, suskamba telefonas.

— Malonėkite pasakyti, kokia paciento Jono Kovalskio, gulinčio dvyliktoje palatoje, sveikata?

— Jis dar be sąmonės.

— O kada jis, jūsų nuomone, ją atgaus?

— Jeigu viskas bus gerai, tai artimiausią trečiadienį.

— Aš jums labai dėkingas.

— Prašau. O su kuo aš kalbėjau?

— Su pacientu Jonu Kovalskiu. Atleiskite, bet šioje prakeiktoje ligoninėje jokiais kitais būdais nesužinau, kiek mane čia dar laikys. **Parinko Pr. Alš.**

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronte.
Alfonsas LE6-2805.

• Namai
• Vasarnamiai
• Investacijos
• Viešbučiai
• Moteliai
• Mortgičiai
• Ūkiai
• Žemės sklypai
FRANK BARAUSKAS, F.R.I.
FRANK BARAUSKAS Limited, Realtor
FRANK BARAUSKAS INSURANCE
3828 Bloor St. W., ISLINGTON
231-6226 231-2661

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR
• *10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose* •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus
VYT. V. GIRDAUSKAS
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

BEST ELECTRIC
NUO LOŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.
• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. •
R. Stasiulis Tel. 249-7691
Namų — 241-5181
Turiu didelį pasirinkimą modernių namų
FOR SALE UNITED TRUST REALTOR

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ
Utopia-Organic Natural Foods
Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai
1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.
Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164
Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sunka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

Notaras
A. Liūdžius, B.L.,
47 Howard Park Ave.
(Toronto-Dominion Bank pastatas)
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

MEDUS — reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534 - 0563

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APSILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921 - 3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2 - 5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šį sekmadienį minime Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 55-ją sukaktį. 11 v. iškilmingose pamaldose su vėliavomis organizuotai dalyvauja: kūrėjai savanoriai, Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntai, parapijos kat. moterų draugija. Pamaldų metu par. choras giedos 4 naujas giesmes, sukurtas muz. S. Gailevičiaus pagal kun. St. Ylos žodžius. Per visas pamaldas Tautos Fondo atstovai rinks aukas tėvynės laisvinimo reikalams.

— Anapilio statybai aukojo $1000: Marija Žemaitienė; $300: dr. Jonas ir Aldona Yčai; $200: J. Pilipavičius; po $100: Leonas ir Jieva Adomaičiai, V. Bakūnas iš Pembroke, Ont.; $170: V. L. M. Visiems geradariams gili padėka.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota: a.a. Stasys Laurinavičius, a.a. Ema Jonušaitienė ir a.a. Vladas Skilandžiūnas. Mirusiųjų šeimoms ir visiems artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Šiais metais rekolekcijoms vesti pakviestas kun. Leonas Zaremba, SJ, iš Čikagos.

— Pamaldos: šį antradienį, 8 v.r., už a.a. Mariją Kučinskienę; trečiadienį, 9 v.r., už a.a. Stasį Perminą; šeštadienį, 8 v.r. už a.a. Stefaniją Morkvėnaitę; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Agotą ir Antaną Vyšniauskus, 12 v. už a.a. Leoną Karbūną.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Vasario 10 d., 6.30 v.v., Turner a. Porter laidotuvių namuose įvyko budėtuvės a.a. Emos Jonušaitienės. Velionė mirė V. Vokietijoj vasario 7 d. Palaidota vasario 12 d. lietuvių kapinėse. Apeigas atliko kun. A. Žilinskas. Paliko liūdinčius — vyrą, dukras — H. Simonavičienę, B. Biretienę, A. Malinauskienę, I. Woodham. Velionė buvo gimusi Kaune 1907. X. 4.

— Ligoniai: Scarboro General — p. Kaminskienė, Šv. Juozapo — p. Korkienė ir E. Buntinas.

— **Penktadienį**, 6.30 v.v., konfirmandų pamokos.

— **Sekmadienį**, 9.30 v.r., šv. Komunija ir iškilmingos pamaldos Vasario 16 proga.

PADĖKA

Už man suruoštą tokią gražią staigmeną, laukiant naujagimio, nuoširdžiai dėkoju rengėjoms — B. Prakapienei, I. Pečiulienei ir A. Pajaujienei. Taip pat dėkoju visoms ponioms bei panelėms, prisidėjusioms prie bendros piniginės dovanos: O. Ažubalienei, V. Aleknevičienei, A. Agurkytei, B. Ankudavičienei, J. Bacevičienei, G. Bacevičienei, L. Baltrušaitienei, E. Balytienei, G. Baliūnienei, A. Cirušienei, A. Dobilienei, O. Derliūnienei, O. Dirmantienei, O. Dzemionienei, M. Genčiuvienei, U. Genčiuvienei, A. Godeliui, A. Kružikienei, O. Kiršinienei, J. Kamaitienei, A. Kuncaitienei, T. Kareckienei, J. Liutkienei, O. Marcinkevičienei, I. Matušaitienei, Mačienei, D. Mačienei, M. Neverauskienei, N. Nevulytei, J. Paplauskaitei, M. Pargauskienei, B. Staniulienei, Giedrutei, B. Teed, V. Ulbikytei, G. Vaitkienei, I. Žiurinskienei ir A. Žekevičienei. Nuoširdžiai dėkoju tėvams O. ir S. Stunguriams už didelę piniginę dovaną ir už atskiras dovanas — mamai J. Pečiulienei, I. Pečiulienei, N. Grigutytei, A. Ulbikienei ir krikštasūniui Kęstučiui.

Lieku jums visuomet dėkinga — **Aldona Stungurienė**

Susižiedavo Mikas Valadka ir Dalia Balsytė vasario 10 d., dalyvaujant abiejų tėvams ir bičiuliams. Abu sužieduotiniai yra Toronto tautinių šokių grupės "Gintaras" nariai.

Prisikėlimo par. žinios

— Giliai užjaučiame: brolius kun. Viktorą ir Praną bei artimuosius, mirus a.a. Vladui Skilandžiūnui, kuris laidojamas vasario 14 d.; dukras ir artimuosius, Vokietijoje mirus a.a. Emai Jonušaitienei (velionė palaidota Toronte vasario 12 d.); V. Misevičienę ir jos šeimą, Lietuvoje mirus jos motinai a.a. Mortai Drungelienei; O. Baziliauskienę, Venecueloje mirus broliui a.a. Leonui Šulcui.

— Nuoširdūs sveikinimai Antanui ir Sofijai Dilkams sidabrinio vedybinio jubilėjaus proga.

— Mišios: ketvirtad., 8.20 v. — už a.a. J. Valatką, užpr. S. Valatkienės; penktad., 7.30 v. — greg. už a.a. J. Mickevičių, užpr. bičiulių; 8 v. — už a.a. K. Narbutienę, užpr. E. Narbutaitės; 8.20 v. — už a.a. P. Šlekį, užpr. V. M. Tamulaičių; 8.40 v. — už a.a. M. Drungelienę, užpr. B. V. Misevičių; šeštad., 9 v. — už a.a. A. Bartkaus ir Gružų vėles, užpr. E. Bartkuvienės; sekmad., 8 v. — už a.a. A. Vainienę, užpr. L. V. Balaišių; 10 v. — už a.a. M. Štuikienę, užpr. A. Štuikio; 11.15 v. — už tėvynę Vasario 16 proga; 12.15 v. — už a.a. P. Girnienę, užpr. J. J. Šarūnų.

— Vasario 16 pamaldos — 11.15 v. r. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Prie bažnyčios kviečiama aukoti Tautos Fondui.

— Vasario 11 d. parapijos visuotiniame susirinkime duota metinė finansinė ir veiklos apžvalga. Pajamos, išlaidos ir vardinės aukos atspausdintos specialiame leidiny, kurį šį sekmadienį bus galima gauti ir prie bažnyčios. 1972 m. turėta $133,000 pajamų ir tiek pat išlaidų; išmokėta skolų $20,000; jų dar lieka $210,000. Išrinkta nauja parapijos taryba.

— Parapijos metinė vakarienė su menine programa — kovo 11 d. Kvietimai sekmadieniais gaunami prie bažnyčios, šiokiadieniais — par. raštinėje. Vietos rezervuotos. Lėšos už kvietimus priskaitomos kaip asmen. aukos par. skoloms mažinti.

— Šį sekmadienį T. Placidas išvyksta į JAV dalyvauti pranciškonų vadovybės metiniuose posėdžiuose. Grįš antroje savaitės pusėje.

— Pensininkų Užgavėnių vakarienė — vasario 28, trečiadienį, 6.30 v.v., Parodų salėje. Registruojamasi sekmadieniais par. bibliotekoje darbo valandomis.

— Pakrikštyta: Arthur ir Margaret Papavs dukrelė Vickie Marija, Jack ir Terry Ashton sūnus Jody Lee Anthony, Algio ir Klaros Žutautų dukrelė Christy Ann Martine.

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo skyriaus visuotiniame narių susirinkime išrinktoji nauja skyriaus valdyba 1973.1.29 posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirm. — L. Murauskienė, vicepirm. B. Sapijonienė, sekr. — L. Imbrasienė, ižd. — B. Vaitiekūnienė, parengimų vadovės — S. Ulozienė, S. Valatkienė, I. Žemaitienė, soc. reikalams — J. Šarūnienė,narės: D. Bražienė ir E. Diksonienė. Tradicinis Užgavėnių balius — kovo 3 d.

Mažojoj "TŽ" spaudos baliaus loterijoj pagal įėjimo bilietus laimėjo: E. Kazakevičius (nr. 328) — Mohawk dovanotą stalo lempą; J. Poška (607) — Margio vaistinės dovanotą moterišką piniginę; vyrišką piniginę laimėjo nr. 429 (nepavyko sužinoti pavardę); Parkside Meat Market dešrą — J. Vanagienė (177); cigarečių kartoną — p. Lasienė (528); jūros kriauklių rankdarbį — A. Žemaitis (414); pagalvėlę — V. Ottienė (438); muzikos plokštelę — A. Gužauskas (317); rašyklę—Z. Vaičeliūnienė (594). Dar neatsiėmusius savo laimikių kviečiame juos atsiimti "TŽ" administracijoje. Negalinčius atsiimti maloniai prašome pranešti, kokiu būdu persiųsti laimikius.

MIRUSIEJI. A.a. Stasys Laurinavičius, 70 m., mirė vasario 7 d. Šv. Juozapo ligoninėje. Velionis buvo tauragietis, į Kanadą atvykęs 1928 m. Turėjo viešbutį ir buvo gerai įsikūręs. Palaidotas iš Šv. Jono Kr. par. šventovės lietuvių kapinėse. Paliko žmoną ir du suaugusius sūnus. — **A. a. Ema Jonušaitienė** mirė vasario 7 d. Vokietijoje, kur gyveno su savo vyru. Kanadoje ir JAV-se gyvena 4 velionės dukros, kurių pastangomis jos palaikai lėktuvu buvo pergabenti į Torontą ir palaidoti lietuvių kapinėse. — **A.a. Vladas Skilandžiūnas,** 50 m., mirė vasario 11 d. Velionis 8 metus sirgo Riverdale ligoninėje. Kilęs nuo Šakių iš didelės šeimos. Pašarvotas Turner ir Porter laidotuvių namuose. Laidojamas trečiadienį, 10 v.r., iš Prisikėlimo šventovės lietuvių kapinėse Mississaugoj. Religines apeigas atliko velionies brolis kun. dr. V. Skilandžiūnas iš Otavos. — **A.a. Elzbieta Gecevičienė,** 78 m., mirė vasario 12 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Pašarvota Turner ir Porter laidotuvių namuose. Laidojama ši ketvirtadienį 10 v. r. iš Šv. Jono Kr. šventovės liet. kapinėse. Laidotuvėmis rūpinasi velionės dukra St. Beržinskienė. Taigi, anoji savaitė buvo gana nuostolinga Toronto lietuvių kolonijai.

Toronto Vl. Pūtvio kuopos šauliai ir šaulės vasario 18, sekmadienį, Vasario 16 pamaldose dalyvauja organizuotai su vėliava Prisikėlimo bažnyčioje. Uniformuoti ir neuniformuoti renkasi 10.30 v.r. kavinėje. 4 v. p.p. Liet. Namuose — iškilmingas aktas. Pamaldose ir minėjime šauliams ir šaulėms dalyvavimas privalomas. **Valdyba**

Ateitininkų sendraugių susirinkimas įvyks metinės ateitininkų šventės išvakarėse — vasario 24, šeštadienį, 6 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Kalbės svečias iš Vašingtono Vyt. Kliorys. Bus kavutė ir meninė programa. **Valdyba**

"The Trouble with Giants" (Milžinų replėse) — baltiečių istorinio likimo drama bus transliuojama **visoj Kanadoj per CBC radijo tinklą vasario 17, šeštadienį, 8.30 — 9.30 v.v.** Transliacijai parinkta data, atsižvelgiant į lietuvių ir estų tautines šventes (vasario 16, vasario 24, latvių — lapkričio 18). Dramos autorius — kanadietis Len Peterson, režisorė — Jean Bartels. Aktoriai — visi profesijonalai. Kanadiečių spaudos agentūra "Canadian Scene", aptarnaujanti etninę spaudą, savo biuletenyje vasario 9 d. rašo: "Trys Baltijos šalys šiemet mini 55-ąją nepriklausomybės paskelbimo sukaktį — tai Lietuva, Latvija ir Estija. Jai atžymėti "Baltic Story Production Co." nariai paprašė dramaturgą Len Peterson atvaizduoti baltiečių likimą, jų praeitį ir jų vietą Kanados mozaikoj. ... Šis veikalas puikiai atskleidžia tremtinio sielą ir padaro labiau suprantamą baltiečių būklę kanadiečiams."

Kanados sostinėje Otavoje vasario 21 d. estai organizuoja baltiečių vakarą — "Baltic Evening". Jame dalyvauti yra kviečiami latvių ir lietuvių atstovai. Vakaras įvyks parlamento rūmuose, vad. geležinkelio salėje. Jame dalyvaus ir būrys parlamento atstovų, apie 100. Jiems bus įteiktas esto rašytojo Arved Viirlaid romanas "Graves withouth Crosses", vaizduojas estų kovas už laisvę. Ta proga bus atlikta meninė programa, kurioje dalyvaus estų skaučių choras, latvių taut. šokių grupė ir lietuvių sol. G. Čapkauskienė. Iš Toronto vyksta specialus autobusas su programos dalyviais.

AUKOKIME TAUTOS FONDUI

Nepriklausomybės šventės — Vasario 16 minėjime, kuris Toronte įvyks vasario 18, sekmadienį, Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė pradės lėšų telkimo vajų. Tą dieną, visų trijų lietuvių parapijų gerb. klebonams mielai sutikus ir susitarus su KLB apylinkės valdyba, rinkliavos bus daromos prie bažnyčių ir per viešąjį minėjimą, kuris įvyks 4 v. p. p. Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Prie įėjimo Tautos Fondo atstovai visiems dalyviams dalins vokelius su atitinkamais lapeliais, kuriuos užpildytus su auka surinks rinkėjai. Būtų labai gera, kad kuo didesnis skaičius aukotojų pasinaudotų tomis paslaugomis. Pas tuos, kurie bus rasti neaukoję, būsime priversti eiti į namus prašyti aukos.

Tie tautiečiai, kurie negalėsite Vasario 16 proga įteikti savo aukos, siųskite aukas Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybei, 6 Constance St., Toronto 154, Ont. **Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė**

Šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos 1973 m. valdybą sudaro: pirm. Jonas Samulevičius, vicepirm. Adomas Kuniutis, sekr. Stasys Balčiūnas, finansų sekr. Viktoras Štreitas, ižd. Antanas Stankus. Revizijos komisija: Petronelė Urbonienė, Povilas Jarašiūnas, Adomas Kuniutis.

Kanados teatro mokykla savo metines perklausas bei pasikalbėjimus pradės kovo mėnesį visuose didesniuose miestuose. Ši mokykla priima mokinius, baigusius gimnaziją. Ji ruošia aktorius, teatro dailininkus, režisorius. Mokiniai, norintieji įsirašyti šion mokyklon 1973-74 mokslo metų kursui, turi paduoti prašymus: National Theatre School of Canada, 5030 St. Denis Street, Montreal 176, Que. Tel. 842-7954.

Ontario etninės spaudos sąjungos metinis susirinkimas įvyko vasario 7 d. Toronto Latvių Namuose. Dalyvavo apie 35 asmenis, atstovaujančius 36 laikraščiams. Išklausius valdybos pareigūnų pranešimus, išrinkta valdyba dvejų metų laikotarpiui. Jon jėjo beveik tie patys asmenys, tik iždininku, vietoj lenkės M. Brodzki, išrinktas latvis R. Noritis. Pirmininku ir toliau pasiliko slovėnas V. Mauko.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. **B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.**

PENSININKAS ieško kambario ir virtuvės. Skambinti tel. 789-4929.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 767-4737.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsių, kiemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

BARONESSA
Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas **762-4252**
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Vasario 16 IŠKILMĖS TORONTE

Vasario 17, šešadienį, 6 v.v. — PRIĖMIMAS bei VAKARIENĖ

Lietuvių Namuose (1573 Bloor St. W.), viešnios iš Lietuvos gyd. D. Butkuvienės pranešimas, sveikinimai, trumpa meninė programa, (dalyvaus sol. V. Verikaitis, Bendruomenės taut. šokių grupė), radijo dramos "The Trouble with Giants" klausymas ir t.t.

Vasario 18, sekmadienį, 11 v.r., abiejose lietuvių katalikų parapijų šventovėse iškilmingos pamaldos (evangelikų pamaldos — 9.30 v.r.)

4 val. po pietų IŠKILMINGAS AKTAS Lietuvių Namuose.

Pagrindinis lietuviškosios dalies kalbėtojas — adv. Zigmas Butkus, neseniai pasitraukęs iš okupuotos Lietuvos. Angliškojoj daly kalbės federacinės vyriausybės ministeris dr. St. Haidasz. Meninę programą atliks: "Varpo" choras, "Gintaras", Bendruomenės tautinių šokių grupė ir Stepo Kairio muzikinis vienetas.

Kviečiame visuomenę visose iškilmėse gausiai dalyvauti

- **Įėjimas:** į šeštadienio priėmimą-vakarienę — $5, pensininkams ir studentams — $4; į sekmadienio iškilmę — laisva auka.

KLB Toronto apylinkė

LIETUVIŲ DIENA

Toronto universitete vasario 23, penktadienį,

International Students Union, 33 St. George Street

- Visą dieną — parodėlė
- 5.30 v.v. — taut. šokių grupė "Ąžuolynas"
- 7.30 v.v. — lietuviška vakarienė ir meninė programa (kanklės ir skudučiai)
- 8.00 v.v. — taut. šokių grupė "Gintaras"
- 8.30 v.v. — linksmavakaris
- ATEIKIME .VISI! (Nariams duodama nualaida)

TULS Klubas

Kanados lietuvių sportininkų — Maloniai kviečiame visus atsilankyti į —

šokių vakarą

vasario 24, šeštadienį, 7.30 v. v.

Prisikėlimo parapijos auditorijoje, 1021 College St., Toronte

Šokiams gros Algio Dimskio orkestras • Veiks bufetas su šiltais valgiais ir įvairiais gėrimais.

Įėjimas suaugusiems — $2.50, moksleiviams — $1.00

Kanados sporto apygardos 1973 m. **KREPŠINIO ŽAIDYNĖS** moterų, mergaičių A, vyrų ir jaunių A klasių

Vasario 24, šeštadienį, nuo 9 v.r., Prisikėlimo auditorijoje, o **nuo 2 v.p.p.,** West Toronto Secondary gimnazijoj (330 Lansdowne Ave., truputį į šiaurę nuo College St.)

vasario 25, sekmadienį, nuo 9 v. r., baigminės rungtynės West Toronto Secondary (330 Lansdowne Ave.)

Rengėjas—Toronto PPSK Aušra

Įėjimas — $1.00 suaugusiems, $0.50 vaikams (galioja visoms vienos dienos rungtynėms!)

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Parapijiečiai ir svečiai, kurie mano atsilankyti į Kazimierinių vakarienę, prašomi bilietus įsigyti iš anksto, nes likusieji neparduoti bilietai savaitę prieš vakarienę bus platinami ir kitataučių tarpe.

— Šiais metais, minint parapijos 60 metų įsikūrimo sukaktį, tikimės jog vakarienės metu atsiras parapijiečių, kurie savo auka parems parapiją.

— Parapijos k-to nariai, jau yra baigę atlikti mūsų svetainės scenos pagražinimo darbus.

— Pradžioje metų yra gera proga užsisakyti lietuvišką laikraštį, nes naujiems skaitytojams daroma nuolaida. Atsiranda parapijiečių, kurie pasako, jog jie skaito anglišką laikraštį. Bet angliški laikraščiai nieko nerašo apie lietuvių gyvenimą. Nerašo apie vienos ar antros parapijos gyvenimą. Nerašo apie Lietuvos ir viso pasaulio lietuvių gyvenimą ir pan. Keistai atrodo, jog mes kalbame lietuviškai, skaitome lietuviškai, rašome lietuviškai, o lietuviškos spaudos kratomės. Buvo laikai, kada Lietuvoje spauda buvo draudžiama. Už jos skaitymą grėsė kalėjimo bausmės, bet mūsų protėviai ją platino ir skaitė. Šiandien mes esam visai kitoje būklėje ir privalome būti savos spaudos skaitytojais. Kas norėtų užsisakyti "T. Žiburius", kreipkitės pas K. Ambrasą tel. 351-2199.

— Po 11 v. pamaldų klebonijoje galima gauti pakvitavimus pajamų mokesčiams. Šiemet nebus siuntinėjami aukotojų sąrašai, bet kiekvienam, kuris pageidaus ir atsilankys klebonijoje, klebonas įrašys 1972 m. aukotą sumą į asmeninę parapijos nario knygelę. **K. A.**

Aušros Vartų par. žinios

— Vasario 16 minėjimas rengiamas vasario 18 d. Aušros Vartų bažnyčioje 11 v. bus atnašaujamos iškilmingos Mišios už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Draugijos dalyvaus su vėliavomis. Prieš Mišias bus pašventinta Lietuvos karių-veteranų vėliava. Minėjimas įvyks 3 v. p.p. Plateau salėje. Paskaitą skaitys Vytautas Gruodis. Programoje dalyvaus parapijos oktetas su sol. A. Kebliu, "Gintaro" ansamblis, Birutės Vaitkūnaitės-Nagienės vad. "Neringos" tunto vyr. skaučių išraiškos šokių grupė.

— Nek. Pr. M. seselės, ypač seselė Jonė, renka atliekamus, padėvėtus drabužius ir siunčia Punsko bei Seinų apylinkėse gyvenantiems neturtingiems lietuviams. Jei kas turi atliekamų drabužių, jos prašo neišmesti, bet joms įteikti.

— Montrealiečiams gerai pažįstamas Vytautas Širvydas aprašo "Tėviškės Žiburių" savaitraštyje lietuvių įsikūrimą Montrealyje. Jau kun. J. Gaudzė, gyvendamas Montrealyje, buvo surinkęs daug ir įdomios istorinės medžiagos su nuotraukomis. Iki šiol, nuo pirmųjų lietuvių atvykimo iki dabar, istorija nėra parašyta. Todėl sveikintinas V. Širvydo užsimojimas. Jo straipsniai yra graži pradžia lietuvių istorijai Montrealyje. Galbūt ateityje ir kiti susidomės mūsų tautiečių praeitimi.

"Gintaro" ansamblis ruošiasi savo koncertams. Vasario 18 d. atliks programą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime. Be to, yra pakviestas į Delhi ir Sudburį. Vasarą planuoja išvyką į Europą.

Aušros Vartų parapijos choras nutarė išleisti religinių giesmių plokštelę. Daug turime išeivijoje išleistų plokštelių, bet religinių giesmių plokštelės trūksta. Choras, pagal muzikus, yra labai geras.

Skautės ir skautai pluša vakarais, nes jau nebetoli Kaziuko mugė — kovo 4 d. Ji bus AV parapijos salėje.

Vyr. skautės Lilė Jonelytė, Jacinta Gustainytė, Laima Skučaitė, Gabija ir Livija Bendžiūtės, vadovaujamos išraiškos šokio mokytojos Birutės Nagienės, buvo pakviestos vasario 11 d. atlikti programą Otavoje Vasario 16 minėjime. Jos taip pat dalyvaus ir Montrealyje Vasario 16 minėjime.

Tauro klubas turi tris krepšinio komandas — jaunučių, jaunių ir vyrų. Klubo vadovas — Romas Otto. Jis taipgi yra jaunučių treneris. Jo pagalbininkas — Gintaras Brikis. Jaunių treneris — Jonas Celtorius. Vasario 24 d. jauniai ir vyrai dalyvaus Toronte krepšinio turnyre.

Šeštadieninė mokykla Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą rengia vasario 17 d., 11 v. mokyklos patalpose. **A. A.**

Apie 80 Montrealio lietuvių vasario 3 d. susirinko Westmounto muzikos mokyklos salėje išklausyti tarptautinio masto pianistės Aldonos Dvarionaitės rečitalio, kuriame ji skambino Čiurlionio, Jakubėno, Chopino ir savo velionio tėvo, kompozitoriaus Balio Dvariono kūrinius. Nežiūrint nuovargio bei įtampos, A. Dvarionaitė dar kartą patvirtino recenzentų nuomonę, kad ji esanti "viena pačių geriausių jaunųjų Europos pianistų". Buvo reiškiama nuostaba, kad rečitalin iš 5000 Montrealio lietuvių atsilankė taip mažai klausytojų. Betgi tokio pobūdžio rečitalius įvertina tik daugiau išprususio muzikinio skonio publika, tad abejotina, ar ir daug intensyvesnė reklama prieš rečitalį būtų lietuvių klausytojų skaičių apčiuopiamai pakėlusi. Rečitalio rengėjai (P. Adamonis, A. Dvarionas ir Z. Piečaitienė) iš tikrųjų rūpestingai atliko savo užduotį: parūpino akustiškai gerą salę su koncertiniu pianinu, pasistengė, kad prancūzų ir anglų dienraščiai paskelbtų rečitalį. A. Dvarionaitė tikisi Kanadoje vėl lankytis 1975 m. Tada galbūt bus sudarytos sąlygos lietuvaitę pianistę pristatyti Monteralio plačiajai muzikinei visuomenei ir ją išgirsti per CBC radijo tinklą.

Akademinio Sambūrio sueiga įvyko D. ir V. Gruodžių namuose vasario 2 d. Susirinko per 40 sambūriečių. Po bėgamųjų reikalų apsvarstymo pagrindinę vakaro dalį sudarė sol. G. Čapkauskienės naujosios plokštelės pristatymas. Ji šiltai ir įdomiai atliko Z. Lapinas, "Gintaro" ansamblio meno vadovas. Apibūdinęs solistę, jis savo žodžius pailiustravo ištraukomis iš naujosios plokštelės. Vėliau susirinkusieji stebėjo prancūziškąjį televizijos kanalą CFTM, kuris transliavo G. Čapkauskienės plokštelės pristatymo iškilmes plačiajai Montrealio visuomenei. Atrodo, kad solistė išaugo į vieną populiariausių mūsų dainininkių šiame žemyne: vasario 11 d. ji koncertavo Hamiltone, vasario 18 d. koncertuos Niujorke, vasario 21 d. — Otavoje. **Z.**

Katalikių moterų valdybos posėdyje pas pirmininkę Jadvygą Baltuonienę nutarta ruošti tradicinį Velykų stalą Atvelykyje AV salėje. Montrealyje Velykų stalas ruošiamas pirmą kartą. **A. A.**

Dail. Vytauto Remeikos mirties metinių proga gedulingos Mišios bus atnašaujamos vasario 17 d., 10 v.r., AV bažnyčioje. Po pamaldų bus vykstama į Notre-Dame-des-Neiges kapines, kur bus pašventintas ant velionies kapo paminklas. **Z.**

53,4 svarus hašišo policija rado dviejų dvidešimtamečių bute. "The Montreal Star" pranešimu, suimtieji yra Karsten Steinke ir Algirdas C. Cizouskas. Teisme policijos pareigūnas pareiškė, kad 6630 Sherbrooke St. West buto balkone policija rado lagaminą su hašišu, kurio rinkos kaina siekianti $200.000. Kaltinamieji atsisakė būti už užstatą paleisti iki sekančio teismo posėdžio, t.y. kovo 5 d. **Z.**

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba kviečia **1973 m. kovo 24, šeštadienį, 4 v.p.p.,** Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 De Seve Street, Montreal 205, Que.,

metinį visuotinį narių susirinkimą

Darbų tvarka:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Balsų skaičiuotojų-tikrintojų ir susirinkimo pirmininko rinkimai.
3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas.
4. Pranešimai: pirmininko, vedėjo, kredito komisijos ir revizijos komisijos.
5. Diskusijos dėl pranešimų.
6. Rinkimai: 4 narių į valdybą, 1 nario į kredito komisiją ir 1 nario į revizijos komisiją.
7. 1972 metų balanso priėmimas ir pelno paskirstymas.
8. 1973 metų sąmatos priėmimas.
9. Klausimai ir sumanymai.
10. Susirinkimo uždarymas.

Po susirinkimo — vakarienė

Narių registracija prasidės 3.30 v. p.p. Nariai prašomi atsinešti nario knygeles. Kandidatų siūlymo reikalu prašome atkreipti dėmesį į šią ištrauką iš "Lito" statuto XIII dalies II poskyrio:

Kandidatų į valdybą ir komisijas pasiūlymai turi būti padaryti raštu bent dviejų unijos narių ir įteikti unijos sekretoriui iki susirinkimo atidarymo. Prie siūlymo turi būti pridėtas raštiškas kandidato sutikimas būti renkamu.

Kandidatams siūlyti formos gaunamos abiejuose "Lito" skyriuose arba išsiunčiamos paštu, paprašius telefonu.

A. Kličius,
"Lito" sekretorius

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%	Investacines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m.	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.